

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СОЦІОЛОГІЇ
KIEV INTERNATIONAL INSTITUTE OF SOCIOLOGY

Вул.Волоська 8/5, Київ, 04070, Україна; тел. /факс (+38 044) 537-3376, ел-пошта: office@kiis.com.ua
8/5 Voloska St, Kyiv, 04070, Ukraine; phone/fax (+38 044) 537-3376, e-mail: office@kiis.com.ua
www.kiis.com.ua

**КОМПЛЕКСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ АСПЕКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
В 6 РЕГІОНАХ УКРАЇНИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

*Проведено Київським міжнародним інститутом соціології на
замовлення Консультативної місії Європейського Союзу*

м. Київ, травень 2021

~ 1 ~

ВСТУП	3
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	5
Телефонні інтерв'ю	5
Фокус-групові дискусії	8
РОЗДІЛ І. ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	10
1.1 Основні результати дослідження у Донецькій області	10
1.2 Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація	15
1.2.1 <i>Комфортність для проживання району навколо свого будинку</i>	15
1.2.2 <i>Стан громадської безпеки в районі навколо свого будинку</i>	18
1.2.3 <i>Дорожня ситуація у своєму населеному пункті</i>	32
1.3 Національна поліція	37
1.3.1 <i>Досвід кримінальних правопорушень за останні 3 роки</i>	37
1.3.2 <i>Загальне сприйняття діяльності Національної поліції в Донецькій області</i>	46
1.4 Державна прикордонна служба України	55
1.4.1 <i>Досвід перетину кордону / контрабанди / нелегальної імміграції за останні 3 роки</i>	55
1.4.2 <i>Загальне сприйняття діяльності Державної прикордонної служби в Донецькій області</i>	61
1.5 Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ	67
1.5.1 <i>Досвід звертання у сервісні центри Міністерства внутрішніх справ за останні 3 роки</i>	67
1.5.2 <i>Загальне сприйняття діяльності сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ в Донецькій області</i>	73
1.6 Патрульна поліція	79
1.6.1 <i>Досвід звертання до Патрульної поліції за останні 3 роки</i>	79
1.6.2 <i>Загальне сприйняття діяльності Патрульної поліції в Донецькій області</i>	82
РОЗДІЛ VII. ПОРІВНЯННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ У ЦІЛЬОВИХ РЕГІОНАХ	89
7.1 Основні результати	89
7.2 Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація	93
7.2.1 <i>Комфортність для проживання району навколо свого будинку</i>	93
7.2.2 <i>Стан громадської безпеки в районі навколо свого будинку</i>	95
7.2.3 <i>Дорожня ситуація у своєму населеному пункті</i>	98
7.3 Національна поліція	100
7.3.1 <i>Досвід кримінальних правопорушень за останні 3 роки</i>	100
7.3.2 <i>Загальне сприйняття діяльності Національної поліції у своєму регіоні</i>	103
7.4 Державна прикордонна служба України	107

7.4.1 Досвід перетину кордону / контрабанди / нелегальної імміграції за останні 3 роки	107
7.4.2 Загальне сприйняття діяльності Державної прикордонної служби у своєму регіоні	109
7.5 Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ.....	113
7.5.1 Досвід звертання у сервісні центри Міністерства внутрішніх справ за останні 3 роки	113
7.5.2 Загальне сприйняття діяльності сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ у своєму регіоні	115
7.6 Патрульна поліція	119
7.6.1 Досвід звертання до Патрульної поліції за останні 3 роки.....	119
7.6.2 Загальне сприйняття діяльності Патрульної поліції у своєму регіоні	121
ДОДАТОК А. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ РЕСПОНДЕНТІВ	125
A.1 Донецька область.....	125

ВСТУП

Консультативна місія Європейського Союзу (КМЄС) в Україні є невиконавчою місією Європейського Союзу, яка офіційно почала роботу в Києві 1 грудня 2014. КМЄС в Україні спрямована на надання допомоги українській владі у реформі сектору громадської безпеки за допомогою стратегічних консультацій та підтримки практичних конкретних заходів у реформі на основі стандартів ЄС та міжнародних принципів управління та прав людини.

У квітні 2021 року КМЄС ініціював проведення комплексного дослідження громадської думки у шести цільових регіонах України: Донецькій області, Львівській області, Одеській області, Харківській області, Черкаській області і м. Києві. Дослідження включало проведення в кожному регіоні кількісного телефонного опитування і фокус-групових дискусій з метою поглибленого вивчення місцевих проблем, пов'язаних із забезпеченням громадського порядку в регіоні, досвіду взаємодії населення з Національною поліцією, Державною прикордонною службою, сервісними центрами Міністерства внутрішніх справ і Патрульною поліцією, а також задоволеність і оцінка діяльності цих інституцій на території регіонів.

Дослідження було проведене Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС), незалежною дослідницькою організацією, у квітні-травні 2021 року. Інтегровані результати кількісного телефонного опитування і фокус-групових дискусій викладені у поточному звіті. Структура звіту включає в себе опис методології дослідження, шість розділів, кожен з яких присвячений окремій області, а також окремий розділ, де здійснюється порівняння результатів у різних областях. На початку кожного розділу є стислий виклад основних результатів.

Телефонні інтерв'ю

Географія

Дослідження проводилося в 6 регіонах України: Донецька область (тільки територія, яка знаходиться під контролем Уряду України), Львівська область, Одеська область, Харківська область, Черкаська область, м. Київ.

Метод збору даних

Опитування здійснювалося методом телефонних інтерв'ю з використанням комп'ютера (computer-assisted telephone interviews, CATI). Для проведення дослідження використовувалося спеціалізоване програмне забезпечення OSA for CATI.

За даними КМІС, не менше 96% дорослих жителів України мають мобільні телефонні номери (результати Омнібусу КМІС, проведеного у лютому 2019 року на основі випадкової вибірки методом особистих інтерв'ю, n=2000¹). Водночас, є тенденція, що при проведенні опитувань методом телефонних інтерв'ю до вибірки, зазвичай, потрапляють більш активні, освічені та заможні респонденти, що почасти може мати вплив на результати.

Вибірка

Вибірка ґрунтується на випадковому відборі мобільних телефонних номерів усіх операторів мобільного зв'язку України з квотним відбором на останньому ступені.

Для кожної області розроблювалася окрема вибірка і окреме квотне завдання. У рамках кожної області розроблювалися квоти за статтю, віком (4 вікові категорії – 18-29 років, 30-44 років, 45-59 років, 60+ років), типом населеного пункту (обласний центр, інші великі міста з населенням 50 тис. і більше, середні міста з населенням 20-49 тис., маленькі міста до 20 тис. / СМТ, села). У Донецькій області окремого завдання для обласного центру не було, оскільки обласний центр знаходиться на тимчасово окупованій території. У м. Київ замість завдання за типом населеного пункту було завдання за районами міста. Розрахунок квот ґрунтується на електоральній статистиці / статистиці Державної служби статистики² і завдання для кожної квоти розраховувалося пропорційно до кількості населення у цій квоті.

Всього в кожній області було опитано 1000 респондентів (загалом – 6000 респондентів).

¹ Опис Омнібусу КМІС можна знайти за посиланням: http://kiis.com.ua/materials/omni/OK_spec_ukr.pdf

² Електоральна статистика (останні парламентські вибори в 2019 році) була використана для завдання для типу населеного пункту (<https://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2019/wp001pt001f01=919.html>). Статистика Державної служби статистики (розподіл за статтю і віком на 01.01.2020) була використана для завдань за статтю і віком (<http://www.ukrstat.gov.ua/>).

Польовий етап і контроль якості виконання робіт

КМІС має власний кол-центр і крім цього програмне забезпечення, яке використовує КМІС забезпечує можливість дистанційної роботи інтерв'юєрів з повним контролем якості виконання робіт з боку КМІС.

Інтерв'юєри дзвонили на мобільні номери і пропонували респондентам, які відповіли на дзвінок, узяти участь в опитуванні. Інтерв'ю проводилося українською або російською мовою на вибір респондента.

Всього в дослідженні брали участь 159 інтерв'юєрів. Проблем з реалізацією дослідження під час польового етапу не було.

Для здійснення контролю незалежні контролери КМІС здійснювали прослуховування інтерв'ю. Для кожного інтерв'юєра випадковим чином відбиралося не менше 30% здійснених інтерв'ю, які повністю прослуховувалися. Крім цього, здійснювався аналіз для порівняння результатів, отриманих інтерв'юєром, з результатами інших інтерв'юєрів для відстеження аномальних відхилень.

Польовий етап дослідження тривав з 24 квітня до 18 травня 2021 року. Тривалість інтерв'ю була від 14 до 39 хвилин, середня тривалість – 24 хвилин.

Обробка даних і підготовка масиву

Програмне забезпечення, яке використовувалося для проведення дослідження, дозволяло одразу програмувати переходи між запитання і логічні перевірки, тому одразу введений інтерв'юєрами масив був логічно проконтрольований. Крім цього, після отримання повного масиву повторно були здійснені логічні перевірки.

Також здійснювався змістовний аналіз текстових відповідей для опцій «інше». Де було доречно, створювалися додаткові коди для відповідей з «іншого».

Оскільки на останньому етапі здійснювався квотний відбір, додаткового зважування не здійснювалося.

Остаточний масив даних був підготовлений у форматі SPSS. Всього масив містить 6000 записів, 1000 записів для кожної області.

Статистична похибка

Теоретична статистична похибка вибірки (при довірчій імовірності 0.95) і при частці показника $p=0.5$ становить для вибірки обсягом 1000 респондентів (окремий регіон) $\pm 3.2\%$. Ми оцінюємо дизайн-ефект на рівні 1.1. Нижче наведена статистична похибка для різних часток ознаки з урахуванням дизайн-ефекту:

- 3.5% при $p=0.5$ (показники, близькі до 50%)
- 3.0% при $p=0.25/0.75$ (показники, близькі до 25 або 75%),
- 2.3% при $p=0.12/0.88$ (показники, близькі до 12 або 88%),
- 1.5% при $p=0.05/0.95$ (показники, близькі до 5 або 95%),
- 0.5% при $p=0.01/0.99$ (показники, близькі до 1 або 99%).

Водночас, у звіті результати наводяться не тільки на рівні вибірки в цілому, але і для окремих категорій населення (наприклад, для чоловіків і жінок тощо). Оскільки на кожну категорію припадає менше респондентів, ніж вибірка загалом, похибка для

окремих категорій є вищою. У Додатку А наведена соціально-демографічна структура вибірок областей, а також оцінки похибки для категорій, які розглядаються у звіті. Крім цього, у випадку деяких категорій кількості респондентів недостатньо для статистично надійних розрахунків (у рамках цього звіту ми визначаємо таку межу в 50 респондентів), тому дані для них наведені індикативно (такі категорії відмічені символом «!» або про це зазначається у коментарях).

Методологічні рекомендації

Враховуючи отриманий досвід під час реалізації опитування, рекомендується:

- Для забезпечення своєчасного виявлення та реагування на зміни регулярно проводити подібні опитування. Щоб зробити порівняння між опитуваннями можливим, необхідно зберегти методологію без змін (САТІ, структура вибірки така сама і об'єм вибірки не менше 800-1000 інтерв'ю на кожну хвилину на кожну область) або принаймні обмежити зміни та контролювати їх вплив;
- Опитувальник, у цілому, доцільно залишити таким же. Утім, рекомендується:
 - Після визначення періодичності проведення опитування оновити референтні періоди у запитання щодо особистого досвіду, щоб останні узгоджувалися з «перервою» між хвилями. Наприклад, якщо опитування буде проводитися на щорічній основі, запитувати про досвід за останній рік. Це гарантуватиме, що дійсно зафіксуємо реальні зміни в періоду між хвилями;
 - У всіх запитаннях щодо особистого досвіду запитувати або про лише респондентів, або окремо про респондентів, окремо – про інших членів домогосподарства. Поточне формулювання («Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами») робить неможливою оцінку реального прямого особистого досвіду і, як наслідок, стає важче екстраполювати результати на все населення;
 - Для респондентів, які мали досвід контактів із зазначеними органами, додати запитання щодо того, наскільки вони були задоволені діями органу, причини (не)задоволеності, чи просили хабаря, тощо. Особливо це має бути додано щодо Національної поліції і Патрульної поліції. У той же час, можливо, запитання про місце злочину, знання тих, хто скоїв злочин, шляхи повідомлення агенцій тощо, надають менше корисної інформації;
 - Лише маленька кількість респондентів були свідками контрабанди та/або нелегальної імміграції, тому пропонується прибрати ці запитання з розділі про особистий досвід;
 - Враховуючи високу кількість «інших» відповідей, запитання «Які основні проблеми з дорожньою ситуацією у Вашому селі / місті? Оберіть до 3-х відповідей.» слід оновити, додавши опції «Погані дороги, ями на дорогах тощо», «Недотримання правил дорожнього руху в цілому», «Корки, інтенсивний трафік», «Незадовільна інфраструктура (вузькі дороги, розв'язки, освітлення, лежачі поліцейські тощо)», «Відсутність / погана робота світлофорів», «Груба поведінка водіїв»;

- У розділі «Загальне сприйняття громадськістю окремих органів у сфері громадської безпеки» додати запитання щодо конкретних причин (не)задоволеності.
- ФГД проводити або до, або після телефонного опитування.

Фокус-групові дискусії

Географія

Дослідження проводилося в 6 регіонах України: Донецька область (тільки територія, яка знаходиться під контролем Уряду України), Львівська область, Одеська область, Харківська область, Черкаська область, м. Київ. В кожному регіоні проводилося по дві фокус-групових дискусії (одна з мешканцями міст, друга з мешканцями сільської місцевості).

Метод збору даних

Фокус-групові дискусії через пандемію COVID-19 проводилися онлайн за допомогою використання платформи Zoom.

Мета і завдання фокус-групових дискусій

Метою фокус-групових дискусій було деталізувати досвід респондентів щодо взаємодії з інституціями у сфері громадської безпеки.

Завдання фокус-групових дискусій полягали у визначенні того, які проблеми, що пов'язані з забезпеченням громадського порядку в регіоні, бачать респонденти, який у респондентів є досвід взаємодії з Національною поліцією, Державною прикордонною службою, сервісними центрами Міністерства внутрішніх справ і Патрульною поліцією та наскільки респонденти задоволені діяльністю цих інституцій на території регіонів.

Профіль учасників фокус-групових дискусій

- 1) Громадяни, у яких є безпосередній досвід взаємодії з поліцією (50% респондентів) та громадяни, які мали досвід роботи з регіональними сервісними центрами МВС (50% респондентів);
- 2) Жінки (50%) та чоловіки 50%;
- 3) Респонденти були у віці 20-35 років (50%) та у віці 36-65 років (50%).

Методологічні рекомендації

Враховуючи отриманий досвід під час проведення якісного компоненту дослідження, рекомендується:

- Фокус групові дискусії слід проводити після кількісної частини. Це дасть можливість не тільки проілюструвати, але й уточнити та доповнити отримані результати.
- Ми також рекомендуємо зменшити кількість учасників у кожній групі з 8 до 6. Це скоротить загальну тривалість обговорення (зокрема, з 2,5 годин до 2). Згідно з нашим досвідом, дискусії довше 2 годин є виснажливими для учасників та недостатньо ефективними. Крім того, зменшення кількості учасників дасть можливість глибше вивчити досвід усіх респондентів у групі.
- Гайд для фокус групових обговорень, у цілому, доцільно залишити таким же. Утім, рекомендується приділити більше уваги питанням щодо:
 - рівня довіри до кожного з відомств; зокрема, додати прямі запитання щодо довіри стосовно кожного відомства з подальшим з'ясуванням причин наявності / відсутності довіри;
 - сприйняття діяльності кожного відомства в динаміці: позитивні та негативні моменти останнього контакту з представниками агентства порівняно з попередніми;
 - основних проблемних сфер, які респонденти бачать у діяльності кожного відомства в даний час; яке місце займають хабарі серед основних проблем;
 - як учасники дослідження хотіли б бачити взаємодію з представниками кожного з відомств; які показники вказуватимуть на те, що така взаємодія відбулась.

1.1 Основні результати дослідження у Донецькій області

Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація

- 77% респондентів області погоджуються, що сусіди знають один одного і спілкуються (чим менший населений пункт, тим більше з цим погоджуються, але навіть у великих містах 66.5% погоджуються з цим). Хоча при цьому готові залишити ключі сусідам 33% респондентів (більше – у менших населених пунктах).
- Серед конкретних особливостей району більшість респондентів задоволені вуличним освітленням (59%) і складом населення (58%). Але якщо у випадку складу населення незалежно від типу населеного пункту варіативність оцінок відносно невисока, то у випадку освітлення є різкий контраст: жителі середніх і великих міста задоволені ним, жителі маленьких міст / СМТ та сіл – незадоволені.
- Щодо наявності дитячих майданчиків і доглянутості доріг, скверів, парків тощо думки респондентів розділилися порівну – відповідно, 51.5% і 50% дають позитивні відповіді, у той час як 47% і 49% негативно відповідають. При цьому, є загальна тенденція, що найкращі оцінки дають жителі великих міст, найгірші – маленьких міст / СМТ.
- Найбільш критичні оцінки простежуються у випадку закладів для молоді – лише 38% погоджуються з тим, що в районі їх достатньо (дещо краще оцінюють жителі великих міст найгірше – жителі маленьких міст / СМТ).
- 22% вважають район навколо свого будинку майже / абсолютно безпечним (9-10 балів за 10-бальною шкалою). Натомість 39% дають скоріше негативні оцінки (1-6 балів). Ще 36% респондентів дають скоріше проміжні оцінки (7-8 балів), не вважаючи район ані безумовно безпечним, ані скоріше небезпечним. Відносно найкраще оцінюють рівень безпеки жителі сіл, найгірше – великих міст (хоча загалом критичні оцінки домінують незалежно від типу населеного пункту).
- Топ-порушенням громадського порядку, на думку респондентів, є особи в стані алкогольного сп'яніння (37% зараховують цю проблему до топ-3), наркоманія / торгівля наркотиками (26%), небезпека від безпритульних тварин (24%) і пошкодження громадських об'єктів (22%). Більш критичні більш молоді респонденти і жителі більших населених пунктів (серед них більше тих, хто взагалі міг назвати хоча б одну проблему). Причому для більш молодих респондентів більш актуальні проблеми осіб у стані алкогольного сп'яніння, наркоманії / торгівлі наркотиками, пошкодження громадських об'єктів. Також є тенденція, що жителі більших населених пунктів більше переймаються наркоманією / торгівлею наркотиків, пошкодженням громадських об'єктів,.
- 69.5% вважають, що відповідальність за безпеку несе поліція. 53-54% говорять про самих мешканців / громаду і місце органи влади (причому, в менших населених пунктах більше тих, хто покладає відповідальність на самих мешканців / громаду).

- Досить критично респонденти оцінюють також дорожню ситуацію у своєму населеному пункті. 51% не погоджуються, що «дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі» (погоджуються – 41%). При цьому, лише 23% вважають, що жодних проблем з дорожньою ситуацією немає. Топ-проблеми: перевищення швидкості (35% зараховують проблему до топ-3), вживання алкоголю (26%) і погані дороги (23%; причому, ця опція не зачитувалася респондентам, а це самі респонденти називали її як «інше»; якби опція одразу зачитувалася респондентам, то, скоріше за все, ще більше респондентів обрали б її). Більш молоді респонденти і респонденти більших населених пунктів більш критичні у своїх оцінках.

Національна поліція

- 45% респондентів стверджують, що вони самі або члени їхнього домогосподарства за останні 3 роки були жертвами певного кримінального злочину / правопорушення. Топ-злочини: хакерство / шахрайство з даними (20% мали такий негативний досвід), пошкодження власності (14%), шахрайство під час купівлі / продажу (13.5%). Частіше про випадки злочинів повідомляли респонденти більш молодого віку (якщо серед 18-29 річних 55% згадали про злочини проти себе / членів домогосподарства, то серед 60+ річних – 27%), а також жителі більших міст (якщо у великих містах – 50%, то серед жителів сіл – 36%).
- У 77% випадків злочин був на території населеного пункту або безпосередньо у своєму районі. У більшості випадків (61%) респонденти / члени домогосподарства не повідомляли про це поліцію (повідомляли – у 35%, плюс у 3% випадків поліція сама приїжджала). Серед тих, хто повідомляв поліцію або вона сама приїжджала, 68% підписували заяву плюс у 0.4% випадків реєстрація була онлайн. Топ-причинами, чому респонденти не повідомляли поліцію або не підписували заяву, були невіра, що поліція допомогла б (36% серед тих, хто не повідомляв поліцію / не підписував заяву, пояснює це таким чином), недостатня серйозність правопорушення (25%) і те, що ситуація вже була вирішена (19%).
- Серед топ-злочинів найрідше респонденти повідомляли поліцію (або вона сама приїжджала) у випадках дрібної вуличної злочинності (26%), хакерства / шахрайства з особистими даними (27%) і шахрайства під час купівлі / продажу (31%). Дещо частіше респонденти повідомляли поліцію у випадках пошкодження власності (44%) і крадіжок речей з автомобіля (43%). Водночас більшість респондентів повідомляли поліцію, якщо мали місце крадіжка з квартири / будинку (72.5%).
- Разом з цим, 53% задоволені діяльністю Національної поліції у Донецькій області. Незадоволені – 23%, тобто баланс оцінок становить +30%. Ще 12% ні задоволені, ні незадоволені.
- Наявність досвіду за останні 3 роки кримінальних злочинів / правопорушень негативно пов'язано із задоволеністю діяльності поліції: серед тих, хто мав такий досвід, 47% задоволені проти 31.5%, які не задоволені (баланс оцінок

+15%). Водночас, серед тих, хто не був жертвою злочинів, 58% задоволені проти 16%, які не задоволені (баланс оцінок +42%).

- Серед окремих аспектів діяльності поліції, найбільше респондентів задоволені легкістю зв'язку (81%). У меншій мірі, але також більшість позитивно оцінюють швидкість реагування (66%) і належність заходів щодо проблем громади (58%). У випадку належності розгляду скарг 50% дають позитивні відповіді (негативні – 23%). Водночас, 23.5% вважають, що співробітники поліції беруть хабарі, не вважають так – 31% (ще 45% не змогли відповісти на запитання). Хоча простежується певна варіативність відповідей респондентів різних соціально-демографічних категорій щодо задоволеності діяльності Національної поліції і оцінки окремих аспектів діяльності, але загалом тенденції в поглядах є подібними.

Державна прикордонна служба України

- 29% респондентів самі або члени їхнього домогосподарства перетинали кордон за останні 3 роки. Були свідками контрабанди – 2%, нелегальної імміграції – 1%. Частіше про досвід перетину кордону говорили чоловіки (32% проти 27% серед жінок), більш молоді респонденти (35% серед 18-29 річних проти 24.5% серед 60+ річних), жителі більших міст (якщо у великих містах такий досвід мали 35%, то в маленьких містах / СМТ – 20-23%), респонденти з вищою освітою (35% проти не більше 28.5% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних показник становить 22%, то серед найбільш заможних – 37%). Також за родом занять найчастіше перетинали кордон спеціалісти.
- Серед респондентів, які повідомляють про досвід перетину кордону, 27% зіштовхувалися з певними проблемами, переважно – з тривалим часом очікування / бюрократичною тяганиною (24%). Інші проблеми називалися значно рідше. Майже ніхто з тих, хто зіштовхувався з проблемами, не повідомляв про них / не подавав скаргу. Топ-причини, чому не подавали скаргу: 46% пояснюють це тим, що вони не вірять, що це допомогло б, 29.5% – що випадок не був настільки серйозним, щоб через це подавати скаргу.
- Разом з цим, 42% задоволені діяльністю Державної прикордонної служби у Донецькій області. Незадоволені – 13%, тобто баланс оцінок становить +29%. Ще 7% ні задоволені, ні незадоволені. Висока частка респондентів не змогли відповісти на запитання (39%).
- Наявність досвіду за останні 3 роки перетину кордону позитивно пов'язано із задоволеністю діяльності ДПСУ: серед тих, хто мав такий досвід, 49% задоволені проти 16%, які не задоволені (баланс оцінок +33%). Водночас, серед тих, хто не мав досвіду перетину кордону, 39% задоволені проти 11%, які не задоволені (баланс оцінок +29%). Але при цьому, серед тих, хто мав досвід, 24.5% не змогли відповісти на запитання проти 45% серед тих, хто не мав досвіду.
- Серед окремих аспектів діяльності ДПСУ, найбільше респондентів задоволені знанням, як ловити контрабандистів (50% проти 10%, які не погоджуються з цим) і як зупиняти нелегальну імміграцію (50% проти 12%). 38% погоджуються, що

ДПСУ належним чином співпрацює з жителями (не погоджуються – 17%), а 27.5% вважають, що з ДПСУ легко зв'язатися (не погоджуються – 10.5%). Водночас, 29% вважають, що співробітники ДПСУ корумповані, не вважають так – 21%. Хоча простежується певна варіативність відповідей респондентів різних соціально-демографічних категорій щодо задоволеності діяльності Державної прикордонної служби і оцінки окремих аспектів діяльності, але загалом тенденції в поглядах є подібними. В ряді випадків можна спостерігати помітні відмінності, але значною мірою вони є наслідком різної визначеності серед окремих категорій (різної частки тих, хто не зміг відповісти на запитання). При цьому, варіативність у негативних відповідях помітно нижча.

Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ

- 30% респондентів самі або члени домогосподарства за останні 3 роки зверталися до сервісних центрів МВС. Частіше про такий досвід говорять чоловіки (42% проти 21% серед жінок), більш молоді респонденти (якщо серед 18-29 річних 53% говорять про такий досвід, то серед 60+ річних – 14%), жителі більших населених пунктів (якщо серед жителів великих міст показник 38%, то серед жителів сіл – 22.5%), респонденти з вищою освітою (42% проти не більше 25% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних респондентів 13% мали досвід, то серед найбільш заможних – 47%). На тлі інших категорій також вирізняються підприємці і спеціалісти, серед яких такий досвід мали, відповідно, 56% і 50%.
- Серед тих, хто має відповідний досвід, 25% зіштовхувалися з певними проблемами, переважно – з тривалим очікуванням / бюрократичною тяганиною (16%). Інші проблеми траплялися значно рідше. Майже ніхто не повідомляв про проблеми / не подавав скарги. Топ-причини: 47% респондентів пояснювали це тим, що вони не вірять, що це допомогло б, 36% – респондентів говорять, що, на їхню думку, випадок не був настільки серйозним, щоб через це подавати скаргу, 19% – що ситуація вже була вирішена.
- Разом з цим, 57% задоволені діяльністю сервісних центрів МВС у Донецькій області. Незадоволені – 11%, тобто баланс оцінок становить +45%. Ще 9% ні задоволені, ні незадоволені. Висока частка респондентів не змогли відповісти на запитання (23%).
- Наявність досвіду за останні 3 роки звертання до сервісних центрів позитивно пов'язано із задоволеністю діяльністю сервісними центрами: серед тих, хто мав такий досвід, 74% задоволені проти 12%, які не задоволені (баланс оцінок +62.5%). Водночас, серед тих, хто не мав досвіду звертання, 49% задоволені проти 11%, які не задоволені (баланс оцінок +38%). Але при цьому, серед тих, хто мав досвід, 6% не змогли відповісти на запитання проти 30% серед тих, хто не мав досвіду.
- Серед окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС, найбільше респондентів задоволені легкістю зв'язку з ними (61%), швидкістю та ефективністю роботи (56%) і належності співпраці з жителями (56%). Водночас, 10% вважають, що співробітники сервісних центрів МВС беруть хабарі, не вважають так – 45%. Як і у випадку ДПСУ, хоча простежується певна

варіативність відповідей респондентів різних соціально-демографічних категорій щодо задоволеності діяльності і оцінки окремих аспектів діяльності, але загалом тенденції в поглядах є подібними. Значною мірою варіативність відповідей залежить від різного рівня визначеності, а варіативність у негативних відповідях помітно нижча.

Патрульна поліція

- 12% респондентів самі або члени домогосподарства за останні 3 роки зверталися до Патрульної поліції. Ще 7% повідомляють, що мали місце проблеми / інциденти, але до Патрульної поліції не зверталися. Частіше про досвід звертання до Патрульної поліції говорять чоловіки (15% проти 10% серед жінок), більш молоді респонденти (якщо серед 18-29 річних 18% мали такий досвід самі або члени домогосподарства, то серед 60+ річних – 6%), жителі більших міст (якщо у великих містах досвід мали 16%, то в селах – 5%), респонденти з вищою освітою (16.5% проти не більше 11% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних про такий досвід говорять 8%, то серед найбільш заможних – 22%). Також за родом занять є тенденція, що найчастіше такий досвід мали підприємці (41%).
- Топ-причини, чому не зверталися, хоча були проблеми / інциденти: 53% пояснюють це тим, що не вірять, що це допомогло б, 21% – що не думали, що випадок був достатньо серйозним для цього, 16% – що ситуація вже була вирішена.
- Разом з цим, 61% задоволені діяльністю Патрульної поліції у Донецькій області. Незадоволені – 20%, тобто баланс оцінок становить +42%. Ще 9% ні задоволені, ні незадоволені.
- Наявність досвіду за останні 3 роки проблем / інцидентів негативно пов'язано із задоволеністю діяльності Патрульної поліції: серед тих, хто мав такий досвід, 47% задоволені проти 37%, які не задоволені (баланс оцінок +10%). Водночас, серед тих, хто не мав досвіду проблем / інцидентів, 65% задоволені проти 15.5%, які не задоволені (баланс оцінок +49%). Але при цьому, серед тих, хто мав досвід, 4% не змогли відповісти на запитання проти 12% серед тих, хто не мав досвіду.
- Серед окремих аспектів діяльності Патрульної поліції, найбільше респондентів задоволені швидкістю реагування (71%), знанням, як ловити порушників (70%) і легкістю зв'язку з ними (69%). Водночас, 22% вважають, що співробітники Патрульної поліції беруть хабарі, не вважають так – 32%. Як і у випадку ДПСУ і сервісних центрів, хоча простежується певна варіативність відповідей респондентів різних соціально-демографічних категорій щодо задоволеності діяльності і оцінки окремих аспектів діяльності, але загалом тенденції в поглядах є подібними. Значною мірою варіативність відповідей також залежить від різного рівня визначеності, а варіативність у негативних відповідях помітно нижча.

1.2 Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація

1.2.1 Комфортність для проживання району навколо свого будинку

Якщо оцінювати район навколо свого будинку, **найбільше жителів Донецької області погоджуються з тим, що сусіди знають один одного і постійно спілкуються (77% погоджуються з цим)**. Також більшість респондентів задоволені вуличним освітленням (59%) і складом населення району (58%)

Водночас, у випадку наявності дитячих майданчиків і доглянутості доріг, скверів, парків, пішохідних доріжок думки розділилися майже порівну. У випадку дитячих майданчиків 51.5% погоджуються, що їх достатньо, не погоджуються – 47%. У випадку доріг, скверів, парків, пішохідних доріжок 50% погоджуються, що вони доглянуті, 49% – не погоджуються.

Найгірше респонденти оцінюють наявність закладів для молоді і готовність залишити ключі від свого будинку сусідам: 38% погоджуються, що в районі навколо будинку достатньо закладів для молоді, а 33% погоджуються, що вони готові залишити ключ сусідам.

Діаграма 1.2.1-1

Оцінка району навколо свого будинку

Запитання: Ми починаємо з ряду тверджень про район навколо вашого будинку. Наскільки Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь із кожним з наступних тверджень?

В Таблиці 1.2.1-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Можна спостерігати деякі відмінності між категоріями, хоча, загалом, тенденції досить подібні. Серед окремих відмінностей доцільно звернути увагу на тип населеного пункту: в більших населених пунктах респонденти в меншій мірі знають один одного і спілкуються (якщо у великих містах 66.5%, то в селах – 95%), менше готові залишати ключі сусідам (26% проти 40%), але при цьому в більшій мірі задоволені вуличним освітленням (73% проти 38%), складом населення (65% проти 54%), наявністю дитячих майданчиків (59.5% проти 45%), доглянутістю доріг, скверів тощо (57.5% проти 40%) та наявністю закладів для молоді (47% проти 35%). Подібною є тенденція залежності серед більш заможних респондентів, серед яких менше знають і спілкуються з сусідами та менше готові залишати ключі сусідам, але при цьому більше задоволені іншими аспектами.

Таблиця 1.2.1-1

Оцінка району навколо свого будинку: окремі соціально-демографічні категорії

% погоджуються з твердженням

<i>% у рядку</i>	Сусіди знають один одного і спілкуються	Вуличне освітлення забезпечує безпеку	Я задоволений складом	Є гарні дитячі майданчики	Дороги, сквери, парки тощо доглянуті	Є заклади для молоді	Готові залишити для сусідів
Стать							
Чоловік	73.5	64.0	60.9	55.5	52.4	42.2	27.9
Жінка	80.2	55.1	55.9	48.3	47.9	35.0	36.6
Вік							
18-29 років	68.6	60.3	63.6	45.5	46.3	46.3	17.4
30-44 років	74.1	60.5	56.1	52.0	48.6	44.6	20.7
45-59 років	78.4	59.2	60.4	52.5	55.3	38.0	42.0
60+ років	82.1	57.3	56.1	52.4	48.2	29.7	41.8
Тип населеного пункту							
Велике місто (50 тис. і більше)	66.5	73.0	64.7	59.5	57.5	47.0	26.2
Середнє місто (20-49 тис.)	85.1	76.9	58.7	64.5	56.2	35.5	33.1
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	84.8	32.6	46.0	30.4	35.7	21.9	42.0
Село	95.4	37.7	53.6	45.7	40.4	35.1	40.4
Освіта							
Повна середня і нижча	80.2	55.8	55.4	47.7	46.5	31.8	27.5
Середня спеціальна	81.9	57.4	56.9	48.9	48.9	37.5	38.0
Вища	70.1	62.9	61.3	56.9	53.3	43.4	30.8
Національність							
Українець	78.1	58.1	58.6	50.8	49.5	40.5	31.1
Росіянин	69.9	62.2	56.6	54.5	51.7	29.4	39.9
Інша	83.3	59.3	55.6	50.0	50.0	29.6	37.0
Мова спілкування вдома							

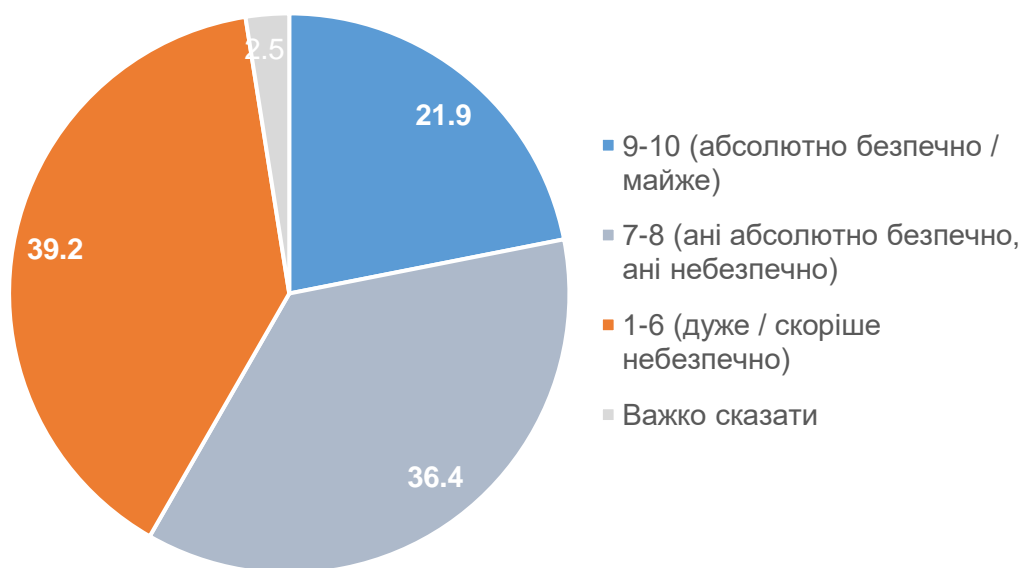
<i>% у рядку</i>	Сусіди знають один одного і спілкуються	Вуличне освітлення забезпечує безпеку	Я задоволений складом	Є гарні дитячі майданчики	Дороги, сквери, парки тощо доглянуті	Є заклади для молоді	Готові залишити для сусідів
Українська	84.5	47.9	53.5	54.9	38.0	45.1	43.7
Російська	75.7	60.4	59.5	51.5	50.8	37.6	31.8
Українська і російська	78.8	58.1	55.5	50.0	50.0	37.3	31.4
Рід занять							
Робітник	80.3	61.2	52.6	51.3	48.0	43.4	32.2
Службовець	70.7	57.3	64.6	61.0	53.7	35.4	28.0
Спеціаліст	70.1	65.3	63.9	55.8	53.1	51.0	24.5
Підприємець, самозайнятий	71.4	66.7	65.1	52.4	46.0	39.7	20.6
Домашнє господарство	78.2	52.5	54.5	43.6	47.5	36.6	26.7
Пенсіонер	82.2	57.3	56.5	50.3	48.2	30.1	41.6
Студент ¹	71.4	52.4	71.4	47.6	57.1	52.4	14.3
Безробітний ¹	72.5	52.5	55.0	50.0	60.0	47.5	32.5
Рівень достатку							
Дуже низький	80.2	48.3	45.7	44.4	43.1	25.9	38.8
Низький	83.1	56.4	57.5	47.0	51.1	33.1	31.6
Нижче середнього	74.3	58.6	62.4	52.4	47.6	41.0	30.5
Середній	74.2	67.7	61.9	62.6	53.5	56.1	33.5
Високий	65.8	72.8	69.3	58.8	58.8	46.5	25.4

1.2.2 Стан громадської безпеки в районі навколо свого будинку

Лише 22% жителів Донецької області вважають район навколо свого будинку майже / абсолютно безпечним (9-10 балів за 10-бальною шкалою). Натомість 39% дають скоріше негативні оцінки (1-6 балів). Ще 36% респондентів дають скоріше проміжні оцінки (7-8 балів), не вважаючи район ані безумовно безпечним, ані скоріше небезпечним.

Діаграма 1.2.2-1

Оцінка за 10-бальною шкалою громадської безпеки району навколо свого будинку (1 – дуже небезпечно, 10 – абсолютно безпечно)

*Запитання: Як би Ви у цілому оцінили громадську безпеку в районі навколо Вашого будинку?
Оцініть, будь ласка, від 1 до 10, де 1 – дуже небезпечно, а 10 – абсолютно безпечно.*

В Таблиці 1.2.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Попри окремі відмінності, тенденції серед різних категорій досить подібні. Водночас, доцільно звернути увагу на розбіжності в поглядах серед жителів населених пунктів різного розміру. У цілому, є тенденція, що мешканці менших за розміром населених пунктів краще оцінюють громадську безпеку у своєму районі: якщо серед жителів великих міст 18% оцінили громадську безпеку на 9-10 балів, то серед жителів сіл – 31%.

**Оцінка за 10-бальною шкалою громадської безпеки району навколо свого будинку:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>100% у рядку</i>	9-10 балів	7-8 балів	1-6 балів	Важко сказати
Стать				
Чоловік	20.9	39.6	37.8	1.8
Жінка	22.7	33.9	40.4	3.1
Вік				
18-29 років	20.7	47.1	31.4	0.8
30-44 років	15.6	43.2	40.8	0.3
45-59 років	20.4	36.9	39.6	3.1
60+ років	29.1	26.1	40.3	4.5
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	18.1	44.6	35.9	1.4
Середнє місто (20-49 тис.)	28.9	33.1	38.0	0.0
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	20.5	26.3	46.9	6.3
Село	31.1	26.5	39.7	2.6
Освіта				
Повна середня і нижча	28.7	27.1	38.8	5.4
Середня спеціальна	21.3	33.2	43.4	2.1
Вища	17.9	46.2	35.2	0.8
Національність				
Українець	22.3	37.4	37.9	2.4
Росіянин	18.2	35.7	43.4	2.8
Інша	29.6	29.6	40.7	0.0
Мова спілкування вдома				
Українська	19.7	42.3	36.6	1.4
Російська	19.9	37.6	40.2	2.4
Українська і російська	26.7	32.2	37.7	3.4
Рід занять				
Робітник	15.1	37.5	44.7	2.6
Службовець	18.3	41.5	40.2	0.0
Спеціаліст	14.3	47.6	37.4	0.7
Підприємець, самозайнятий	19.0	50.8	28.6	1.6
Домашнє господарство	20.8	35.6	38.6	5.0
Пенсіонер	28.3	27.0	41.1	3.7
Студент ¹	28.6	38.1	33.3	0.0
Безробітний ¹	22.5	47.5	30.0	0.0
Рівень достатку				
Дуже низький	22.8	26.3	45.3	5.6
Низький	24.1	28.9	43.2	3.8
Нижче середнього	18.1	44.3	37.1	0.5
Середній	18.1	42.6	39.4	0.0
Високий	23.7	52.6	23.7	0.0

Думки жителів Донецької області розділилися щодо топ-порушень громадського порядку в районі навколо свого будинку. **Відносно найбільше респондентів – 37% – скаржилися на осіб у стані алкогольного сп'яніння на вулиці.** Дещо менше респондентів скаржилися на наркоманію / торгівлю наркотиками (26%), небезпеку безпритульних тварин (24%) і пошкодження громадських об'єктів (22%). Менше респондентів говорили про крадіжки з квартир / будинків (14%) і дрібну вуличну злочинність (12%).

Діаграма 1.2.2-2

Топ-порушення громадського порядку району навколо свого будинку

Запитання: На Вашу думку, які порушення громадського порядку з цього переліку створюють найбільші проблеми в районі навколо вашого будинку? Оберіть до 3-х відповідей..

Говорячи про безпеку навколо їхніх домівок, учасники фокус-груп виокремили ті проблеми, які виявилися загальними як для жителів м. Маріуполь, так і для мешканців різних інших населених пунктів Донецької області. Зокрема, респонденти назвали наступні загрози, які турбують їх найбільше відносно безпеки там, де вони живуть:

- **Особи в стані алкогольного сп'яніння і наркоманія.** Такі люди розглядаються як загроза безпеці з багатьох причин:

- їхню поведінку важко прогнозувати; при цьому респонденти говорили, що такі люди – це типове явище на їхніх вулицях; ці особи можуть бути загрозою як для інших, так і для себе:

«...Пьяный человек – это неадекватный человек и от него может быть опасность. То, что в нашем городе куча людей, которые пьют, ну это видно невооруженным взглядом...» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

«...[Сусід] был в алкогольном опьянении, непонятно почему он выпрыгнул. Мы его буквально видели за 2 дня до этого, общались – нормальный человек. Относительно, насколько это возможно, все было хорошо. А через 2 дня он просто распахнул окно и выпрыгнул...» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

- через них виникають ДТП, коли вони знаходяться за кермом;
- такі особи схильні до злочинів (зокрема, до крадіжок); при цьому деякі мешканці сіл відзначили, що їх особливо турбує той факт, що це часто стосується молоді:

«...Кроме алкоголизма, наверное, всё-таки наркомания тоже. Потому что работы в селах как таковой нету. И молодежи, будем говорить оставшейся молодежи... нечем заняться, и поэтому они пускаются во все тяжкие» (Чоловік, житель с. Суженка)

«...У нас тут половина алкашей, которые ходят, воруют. Вот вчера буквально открыли загородку, украли кролей. Прямо среди белого дня» (Жінка, жителька с. Асланове)

«...Очень много людей пьющих... От мелкого хулиганства до воровства.... Уже весь металл поворовали, поэтому алкоголь одна из причин, наверное, опасности, которая может быть от уличной драки до каких-то нелицеприятных моментов» (Чоловік, житель смт Ялта)

- надмірне вживання алкоголю призводить до домашнього насильства; про такі випадки, коли необхідно було викликати поліцію до сусідів через домашнє насильство, згадували як жителі Маріуполя, так і мешканці сіл (в одному випадку учасниця групи сама була жертвою насильства вдома).

- **Агресивні прояви з боку людей** на вулиці. Жителі Маріуполя посилялися при цьому на неблагополучний контингент місцевого населення в цілому. При цьому мова йшла про тих, хто часто вживає алкоголь, наркотики; про людей з психічними порушеннями; а також про агресивно налаштованих дітей і підлітків. Таких людей багато, їхню поведінку описували як агресивну або як непередбачувану:

«...Контингент людей у нас, действительно... не очень.... Никто никогда не застрахован от какого-то случая негативного.... Какие-то недоброжелатели, люди, возможно, с не совсем здоровой психикой, или социально не очень стабильны,

которые могут представлять потенциальную опасность» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«...Из-за этого контингента очень некомфортно ходить даже по улицам. Бывает смотришь на детской площадке вроде бы дети, а эти дети могут тебя избить, выкинуть где-то под забором, и никто об этом даже не узнает. А с виду вроде всё хорошо. Поэтому очень опасно» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Мешканці сіл також часто згадували про бійки на вулицях – особливо серед тих, хто вживає алкоголь. Але також говорили про людей з психічними порушеннями – вони сприймаються як безпосередня небезпека, якщо проживають поруч (зокрема, неможливо передбачити їхню поведінку; вони можуть бути агресивними щодо оточуючих):

«Мы зашли с братом в магазин. Залетела бабушка неадекватная, начала тесаком размахивать... Ты идёшь с женой, с ребёнком, и ты не знаешь какой, извините, дурачок может неадекватно налететь на тебя или залезть к тебе же в дом» (Чоловік, житель с. Мангуш)
«...Есть даже душевно больные люди, которые проживают рядом. От них тоже можно что хочешь ожидать... У меня тоже сосед – у него бывают приступы... И приезжают, забирают, там месяц он лечится, потом обратно» (Чоловік, житель с. Малоянисоль)

- **Поганий стан екології.**

Жителі м. Маріуполь продемонстрували сильне занепокоєння викидами підприємств; забрудненням моря; захороненням виробничих відходів, яке позначається на якості питної води в місті. Все це негативно впливає на стан здоров'я місцевого населення; провокує зростання хронічних захворювань, а також показника смертності:

«...С экологической точки зрения Мариуполь, конечно, очень грязный город. Он занимает, по-моему, 1-е место в Европе по загрязненности...» (Жінка, жителька м. Маріуполь)
«..Тот воздух, которым я дышу, он буквально убивает меня. Я с этим ничего не могу поделать. Действительно ужасно» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«В день, когда происходит выброс... на фабрике либо комбинате, в эти сутки мрет, как правило, больше 20 людей. От сердечно-сосудистых заболеваний» (Жінка, жителька м. Маріуполь)
«Мало того, что люди просто мрут, это губит здоровье и молодежи, и всем. Они буквально становятся калеками. Хронические кашли, вся эта дрянь, весь этот яд которым мы дышим, он попадает в тело и идет по всему организму...» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«Мало кто знает, но весь город усыпан могильниками отходов химических. И в Сартане, и на Черемушках, про район «Азовстали» я вообще молчу. То есть все эти могильники, они имеют связь с грунтовыми водами, и туда прямо всю дрянь сливают» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

Згідно з респондентами, це також негативно позначається на контингенті населення міста в цілому:

«Совокупность факторов всех: завод, море грязное... оно будет стягивать именно таких элементов, не очень приятных. Потому что нормальные люди будут стремиться отсюда уехать. Никто не захочет жить в этом городе, потому что это, наверное, самый худший город в Украине» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

Мешканці сіл, в свою чергу, занепокоєні екологічною ситуацією навколо Маріуполя – внаслідок викидів з різних підприємств:

«Как говорят экологи... вокруг нашего города Мариуполя 70 километров – это минимальный радиус сильно загрязнённый отходами. Потому что трубы высокие, летит далеко... . Всё зависит от ветра. Ветер подул в нашу сторону – всё. Больше 20 километров до той же агрофабрики, а всё равно мы её ощущаем»
(Чоловік, житель с.Гранітне)

Крім того, мешканка с. Асланове також висловила свою стурбованість щодо намірів створити сміттєве звалище біля її селища.

- **Наявність поруч лінії фронту.** Сам факт цього **провокує тривогу і розцінюється як безпосередня загроза** власному побутовому укладу, здоров'ю, життю:

«...У нас все-таки восток Украины, рядом ДНР и так далее. Мы немножко ощущаем себя в опасности с учетом всей этой ситуации. То есть, мало ли, у нас Мариуполь пострадал, был и обстрел восточного микрорайона, и прочие какие-то моменты были... Для меня такой фактор – один из главных» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«Иногда где-то учения проходят и слышно, иногда действительно с фронта слышно. Поэтому в любом случае это вызывает чувство тревоги и беспокойства... Как можно себя чувствовать в безопасности, если неизвестно что, когда и как может произойти?» (Чоловік, житель с.Гранітне)
«...Если незначительный какой-то обстрел или что-то – очень мы близко. Оружие сейчас мощное, и город в любой момент может пострадать» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Багато учасників фокус-груп говорили про те, що в них є постійна внутрішня готовність швидко зібратися у разі активізації воєнних дій. Необхідні речі вже підготовані з цією метою:

«...Постоянное чувство тревоги, постоянное чувство какого-то ожидания, что чем это всё закончится. Потому что, действительно, фронт близко, и, наверное, почти у каждого чемоданчики где-то тревожные стоят ещё с 14-го года»
(Чоловік, житель с. Суженка)
«Все документы в папке, всё приготовлено – на всякий случай, конечно» (Чоловік, житель с. Мангуш)

Серед мешканців сіл згадували про підготовані погребі – схованки на випадок обстрілів:

«...У нас погреб ещё с 15-го года... стоит упакованный полностью: кровать... продукты какие-то постоянно, вода. У нас это всё есть, потому что у нас опять начинаются полевые тут зоны, у нас стоят опять танки на ДНР и всё остальное...» (Жінка, жителька с. Асланове)

Проте, деякі респонденти відзначили, що з'явилась певна адаптація до цього тривожного стану. Цьому сприяє певне затишшя за останні роки. В окремих випадках тривожний стан став тлом, на якому інші поточні проблеми можуть сприйматися більш гостро:

«...Мы в подвешенном состоянии. Раньше, по крайней мере, были, после обстрела и всего. Первая точка это мы как бы. Сумки собраны, и стоят на всякий случай. Ну а сейчас как бы такого уже нету страха, уже и военных воспринимаешь, в принципе, спокойно» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Частина учасників фокус-груп також висловила свою **стурбованість зростанням кількості зброї** на руках у людей:

«...Рядом идет война, и оттуда, с той зоны боевых действий сюда, на мирную территорию, поступает я считаю очень много оружия. А это оружие находится у бандитов. У тех же самых правоохранительных органов есть и полиция, и военные, у них тоже много разного оружия. Может быть и какое-то незарегистрированное у них оружие есть. В общем, из-за того, что куча всякого оружия у людей на руках. Я считаю, безопасность очень обманчива» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

«...Сколько по новостям показывали, даже в том же Мариуполе игрались чи с той гранатой, чи он выпивший. Взорвалась в квартире. И неоднократно эти уже моменты повторялись. Получается, что оружие ходит, те же самые гранаты...» (Чоловік, житель с. Мангуш)

При цьому деякі респонденти вже стикалися з неприємними інцидентами, які були пов'язані із зброєю:

«Я с собаками гуляла по берегу моря... И там вот парочка отдыхала. И вот он наставил на меня пистолет и на собак. И он даже стрельнул вверх...» (Жінка, жителька с. Червоне)

Частина учасників фокус-груп відзначила свою **занепокоєність боеприпасами, що не розірвалися**:

«Если будет лежать какой-то боеприпас даже на той же самой окраине возле восточного, там тоже есть дети. Там тоже есть люди, которые ходят, гуляют, в принципе находятся. И мы не знаем, из-за чего это может взорваться...» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«На машине достаточно съехать с асфальта. И ты теперь не знаешь съезжать на обочину или всё-таки остаться на асфальте. Потому что элементарно эта дрянь она вполне может быть на обочине» (Чоловік, житель смт Ялта)

Проте, деякі респонденти говорили про те, що ця проблема турбує їх менше, ніж інші. Пояснюючи свою точку зору, вони пояснили, що це більше стосується тих, хто живе на околицях міста (в Маріуполі) або з цим можна зіткнутися на окремих ділянках (в області). Крім того, існує враження щодо спеціального нагнітання атмосфери в ЗМІ навколо цієї теми (ймовірно, в чіїхось інтересах):

«По новостям – регулярно вообще, без пропусков каждый месяц находят где-то склад боеприпасов. И пишут, то есть на заброшках на каких-то, либо на подобных объектах... как бы тут очень спорно, действительно ли они есть, либо специально заложили и сразу же нашли, скажем так, звание набить» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

Тільки в одному випадку респондента відзначила, що вона сильно занепокоєна тим, що має **родичів за лінією фронту**, і при цьому **не може відвідати їх** через побоювання за своє здоров'я і життя під час такої подорожі:

«...У меня на той территории... живут родственники, к которым я уже больше года попасть не могу, и меня это беспокоит очень сильно. Мы поедем туда не можем, потому что действительно страшно, вдруг что...» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

• **Проблеми з отриманням медичних послуг.** Серед таких проблем респонденти часто називали:

- необхідно багато зусиль і часу, щоб потрапити до профільного фахівця – через те, що спрямувати до фахівця може тільки терапевт; це складно зробити тим, хто захворів (враховуючи їхній стан); крім того, іноді необхідно тривалий час сидіти в черзі з іншими пацієнтами, серед яких можуть бути хворі на COVID; в деяких випадках можна дістатися до фахівця тільки через кілька днів/тижнів, за який стан здоров'я може суттєво погіршитися:

«У меня был случай, у ребенка надо было...узкий специалист... лор... Направление не возьмешь. Я пришла, записалась, меня приняли. Но программа у них зависла, и это направление надо ждать от двух часов, до суток. Дали направление, говорят идите, вас примут.... Нас не приняли... Мы были второго числа – пришли в поликлинику ...запись сделали аж на 18 число. Ребенку надо было, проблемы с ушами были. Ну, это не шутки. И за 16 дней может произойти все что угодно» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«...Все талончики до врачей разобраны на месяц вперед. И тебе приходится этот месяц ждать. Допустим, даже две недели. Неизвестно чем это ожидание для тебя может закончиться» (Чоловік, мешканець с. Суженка)

- наявність фактів, коли неможливо отримати ліки за програмою «Доступні ліки» за останній час:

«Допустим, надо пойти выписать лекарство по программе «Доступные лекарства»... Семейный врач говорит, что не приходите, вам лекарства кончатся... Ждите, пока наладится обстановка. Сейчас очень высокий уровень заболеваемости...» (Чоловік, мешканець с. Гранітне)

- корупція серед лікарів, а також серед працівників системи охорони здоров'я в цілому: зокрема, респонденти стикалися з фактами, коли лікар наполегливо рекомендував звернутися в конкретну аптеку або коли спрямовував пацієнта у приватну клініку, де цей лікар також працює; коли в поліклініці пропонували пришвидшити запис до лікаря за гроші:

«Если в городской клинике тебя врач направляет в свою клинику в частную, где он также ведет приемы, это разве не коррупция? Тут он принять тебя не может, допустим, но я принимаю еще в той клинике. Подойдите, пожалуйста. Или когда тебе анализы выписывает врач, и она тебя направляет в определенную клинику по сдаче анализов» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«...Вы приходите к врачу... И вас направляют именно в ту аптеку, с которой, я так понимаю.... То есть не в городе где-то, а именно при больнице. Пример маленькой такой мелкой коррупции» (Чоловік, житель смт Ялта)

- недостатня кваліфікація деяких лікарів: наприклад, терапевт не змогла розпізнати запалення легені;
- брак лікарів і фельдшерів в цілому:

«Ты приходишь до врача – один врач в отпуске, второй врач, извините, куда-то на карантине, третий врач ещё непонятно где. Тебе нужен невропатолог или кто-то, а оказывается его сейчас нет в нашей больнице» (Чоловік, мешканець с. Суженка)

- **Побоювання щодо нападів собак.** Про це говорили як жителі Маріуполя, так і різних сіл Донецької області. При цьому вони стурбовані як можливими агресивними проявами з боку безпритульних тварин, так і з боку тих собак (особливо бійцівських порід), яких їхні господарі вигулюють без намордників:

«У нас часто проезжают поезда и люди, которые не нуждаются в своих питомцах, они просто выкидывают на станциях... Буквально вот три дня назад выходила со своей собачкой и напала вот эта бродячая собака и перегрызла спину. Пришлось ехать накладывать швы...» (Жінка, жителька с. Асланове)

«...Были случаи, когда действительно мне было страшно за себя... Я шла по частному сектору, возле меня шло две собаки. Вроде бы как бы безобидные. Но когда ко мне навстречу вышел сосед с моей улицы, со своей собакой без намордника, без ошейника, началась драка, и еще чуть-чуть, и мне бы цапнули ногу...» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Обговорюючи загрози навколо їхніх домівок, жителі Маріуполя більшою мірою, ніж мешканці сіл, акцентували проблему, яка стосується поганого стану екології в місті. Крім того, вони часто говорили про свої побоювання отримати травму, а також про постійний дискомфорт через те, що в різних частинах міста останнім часом відбувається багато ремонтних або будівельних робіт:

«...Сейчас идет глобальная у нас перестройка улицы – самой проезжей части, тротуара. И поэтому ты выходишь из дома и не знаешь, где у тебя сегодня что разрыли, и где. Поэтому сейчас, допустим, возле дома у меня небезопасно, надо постоянно смотреть, куда ты идешь, как ты идешь» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«...По всему городу вечная разруха, вечно всё перекопано, перекрыто... разрыто – грязь, ужас. Не знаю, можно идти спокойно, споткнуться, убиться, и множество подобных факторов. Все разрыто и перекопано в этом городе вечно» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

Мешканці сіл частіше, ніж жителі Маріуполя, говорили про бійки на вулицях, дрібні крадіжки, а також про проблему домашнього насильства в сім'ях, де є ті, хто надмірно вживають алкоголь; про можливу небезпеку від безпритульних тварин.

В Таблиці 1.2.2-2 дані щодо топ-порушень громадського порядку наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Загальні тенденції серед окремих соціально-демографічних категорій є подібними. При цьому, доцільно звернути увагу на деякі відмінності серед респондентів різного віку і респондентів з різних за розміром населених пунктів. У випадку вікового виміру є тенденція, що молодші респонденти частіше могли взагалі назвати будь-які проблеми: якщо серед 18-29 річних 93% назвали принаймні одну проблему, то серед респондентів 60+ річних – 67%. І разом з цим більш молоді респонденти частіше акцентують увагу на особах у стані алкогольного сп'яніння (55% серед 18-29 річних проти 20% серед 60+ річних), наркоманії / торгівлі наркотиками (35.5% проти 14%) і пошкодженні громадських об'єктів (39% проти 13%) (а частка тих, хто називав інші проблеми, менш пов'язана з віком).

У випадку типу населеного пункту жителі маленьких міст / СМТ і сіл рідше могли назвати будь-яку проблему: якщо серед жителів великих міст 86% назвали хоча б одну проблему, то серед жителів маленьких сіл – 68%. Серед жителів різних типів населених пунктів є свої акценти на окремих проблемах, але разом з цим найбільш помітними є відмінності в актуальності проблеми наркоманії / торгівлі наркотиками (якщо серед жителів великих міст 38% зараховують проблему до топ-найважливіших, то серед жителів сіл – 7%), пошкодженні громадських об'єктів (29% проти 11%), крадіжок з квартир / будинків (у цьому випадку, навпаки, більш актуально в менших населених пунктах – якщо в селах і маленьких містах / СМТ про це говорять 18-21%, то в середніх і великих містах – 10-15%).

Таблиця 1.2.2-2

**Топ-порушення громадського порядку району навколо свого будинку:
окремі соціально-демографічні категорії**

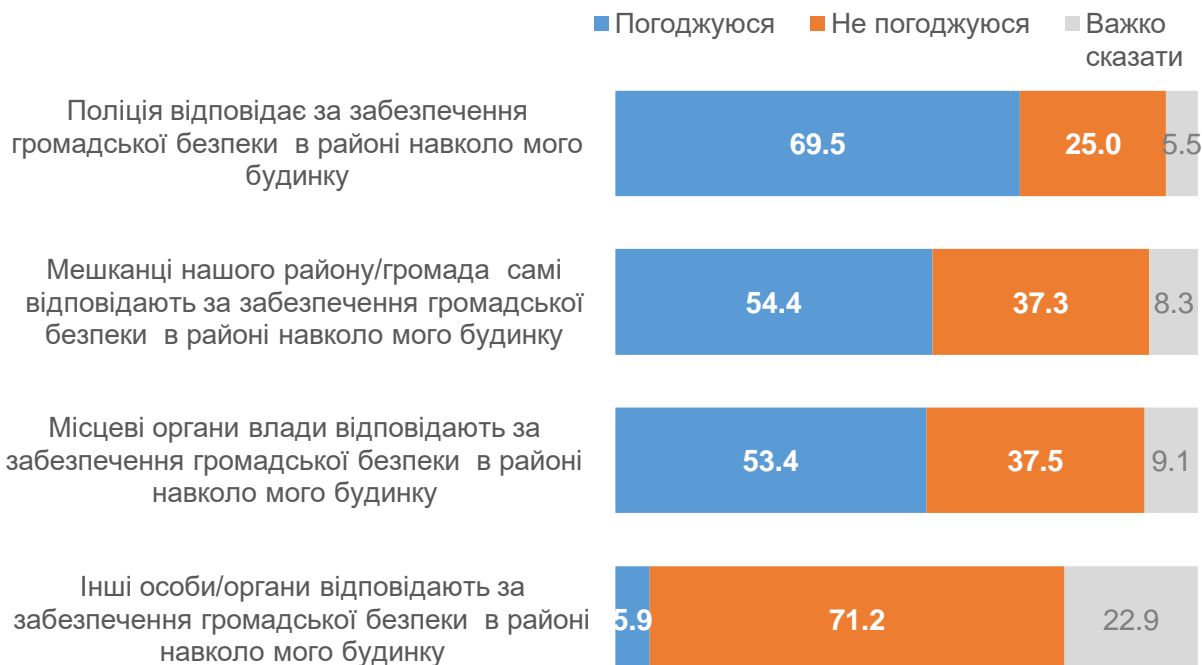
<i>% у рядку</i>	Особи в стані сп'яніння	Наркоманія / торгівля наркотиками	Безпритульні тварини	Пошкодження громадських об'єктів	Крадіжки з квартир / будинків	Дрібна вулична злочинність	Графіті	Крадіжки авто, велосипедів тощо	Насильницькі злочини	Інше	Важко сказати
Стать											
Чоловік	39.8	30.1	19.8	20.9	12.6	11.0	9.9	4.3	2.2	6.3	19.6
Жінка	34.8	22.0	27.2	22.9	15.5	12.4	7.6	4.3	3.1	5.9	21.8
Вік											
18-29 років	55.4	35.5	24.0	38.8	13.2	15.7	12.4	3.3	5.0	5.0	7.4
30-44 років	50.3	34.0	30.6	27.2	13.6	12.9	10.5	4.4	4.8	3.4	11.6
45-59 років	34.5	25.9	20.8	19.2	14.5	10.2	8.6	5.9	2.4	7.8	22.4
60+ років	20.3	14.2	20.3	13.3	14.8	10.6	5.5	3.3	0.3	7.6	32.7
Тип населеного пункту											
Велике місто (50 тис. і більше)	43.7	38.3	22.6	28.6	9.7	11.9	14.5	3.8	3.4	5.2	14.1
Середнє місто (20-49 тис.)	33.1	21.5	23.1	23.1	14.9	13.2	5.8	6.6	2.5	5.0	24.8

<i>% у рядку</i>	Особи в стані сп'яніння	Наркоманія / торгівля наркотиками	Безпритульні тварини	Пошкодження громадських об'єктів	Крадіжки з квартир / будинків	Дрібна вулична злочинність	Графіті	Крадіжки авто, велосипедів тощо	Насильницькі злочини	Інше	Важко сказати
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	28.1	12.1	27.2	13.8	21.4	7.1	1.8	5.4	1.8	9.8	26.3
Село	31.1	6.6	23.8	11.3	17.9	17.2	1.3	2.6	2.0	4.6	31.8
Освіта											
Повна середня і нижча	33.3	20.9	23.6	16.3	15.5	10.1	3.5	3.1	1.9	6.6	26.0
Середня спеціальна	35.4	21.8	24.2	16.5	14.4	10.1	7.2	5.1	2.1	5.1	24.2
Вища	41.2	33.0	23.9	31.6	13.2	14.8	13.5	4.4	3.8	6.9	13.5
Національність											
Українець	37.2	24.0	24.7	23.2	14.4	11.3	8.1	4.5	2.7	6.2	20.4
Росіянин	37.1	34.3	18.2	18.2	13.3	13.3	12.6	4.2	2.8	7.7	22.4
Інша	37.0	24.1	24.1	13.0	13.0	14.8	5.6	0.0	1.9	1.9	27.8
Мова спілкування вдома											
Українська	36.6	22.5	23.9	18.3	14.1	11.3	4.2	2.8	0.0	7.0	25.4
Російська	40.4	27.7	25.9	23.1	13.5	11.9	9.9	4.4	2.7	5.7	17.5
Українська і російська	28.4	20.8	18.2	20.3	16.9	11.9	6.8	4.7	3.8	6.8	27.5
Рід занять											
Робітник	42.8	25.7	21.1	17.1	9.2	13.2	5.3	4.6	5.3	7.2	22.4
Службовець	41.5	31.7	31.7	31.7	17.1	14.6	8.5	3.7	4.9	6.1	14.6
Спеціаліст	50.3	39.5	30.6	38.8	10.2	12.9	16.3	4.8	4.8	4.8	7.5
Підприємець, самозайнятий	47.6	33.3	23.8	33.3	12.7	9.5	9.5	3.2	1.6	4.8	9.5
Домашнє господарство	42.6	24.8	21.8	18.8	24.8	9.9	5.9	8.9	2.0	2.0	22.8
Пенсіонер	23.8	14.4	22.3	13.6	15.4	11.8	5.8	3.4	0.5	7.3	29.3
Студент ¹	57.1	42.9	14.3	52.4	9.5	4.8	9.5	0.0	4.8	9.5	14.3
Безробітний ¹	40.0	45.0	27.5	15.0	12.5	10.0	20.0	2.5	2.5	5.0	12.5
Рівень достатку											
Дуже низький	30.2	18.1	21.6	13.8	14.2	11.6	3.0	5.6	1.7	7.8	28.4
Низький	34.6	21.4	22.2	17.3	18.0	10.2	5.3	4.1	3.0	4.9	24.8
Нижче середнього	44.3	25.7	27.1	27.1	13.8	12.9	12.9	3.3	3.3	7.1	15.2
Середній	42.6	37.4	26.5	29.7	12.3	14.8	17.4	5.2	3.2	4.5	10.3
Високий	42.1	34.2	24.6	32.5	9.6	11.4	8.8	2.6	1.8	6.1	16.7

Більшість респондентів у першу чергу покладаються відповідальність за безпеку в районі навколо будинку на поліцію (69.5%). У помітно меншій мірі, але разом з цим більше половини жителів області покладають відповідальність на мешканців / громаду (54%) і місцеві органи влади (53%).

Діаграма 1.2.2-3

Відповідальність за безпеку в районі навколо будинку

Запитання: Хто, на Вашу думку, відповідає за забезпечення громадської безпеки в районі навколо вашого будинку?

Значна частина учасників фокус-груп (як серед жителів Маріуполя, так і різних сіл Донецької області) вважали, що **поліція має нести відповідальність за безпеку** навколо їхніх домівок. Ключовий аргумент, який пролунав при цьому – це **призначення та прямий обов'язок поліції:**

«Ну, полиция же охраняет общественный порядок, следит за порядком в городе, чтобы не было беспорядков, пьяные не ходили по улицам. Ну для этого она и существует» (Жінка, мешканка м. Маріуполь)

В той самий час, від респондентів (особливо серед мешканців сіл) також часто лунали **скептичні висловлювання щодо їхніх сподівань на поліцію:**

«Вот проехал участковый, раздал визитки свои с номером телефона. Ну, приедет он или нет в случае вызова? Никто не знает... Звонить патрульной полиции, чтобы приехала... У них свой интерес. Они вон по трассе мотаются. У них там заработок, у них там доход. Зачем им сюда поворачивать, съезжать в маленькие сёла?...» (Чоловік, житель с. Гранітне)

«...Пока не зарубают, они не приедут» (Чоловік, житель с. Мангуш)

«...Мы идём как, наверное, в историю, когда были oprичники и, скажем, это не защита, это наоборот, как палачи, которые хотят на чём-то нажиться... Безопасности нет» (Чоловік, житель с. Малоянисоль)

Для частини учасників фокус-груп наявність такого скепсису щодо спроможності поліції забезпечити їхню безпеку було підставою вважати, що в питаннях власної безпеки вони вимушені більше покладатися на себе.

В Таблиці 1.2.2-3 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Представники різних категорій мають загалом досить подібні погляди з цього питання. Можна лише звернути увагу, що жителі сіл помітно більше акцентують увагу на самих жителях / громаді – 71% проти 50-54.5% у містах.

Таблиця 1.2.2-3

Відповідальність за безпеку в районі навколо будинку: окремі соціально-демографічні категорії

% погоджуються з твердженням

<i>% у рядку</i>	Поліція	Самі мешканці / Громада	Місцеві органи влади	Інше
Стать				
Чоловік	69.4	49.9	54.2	7.6
Жінка	69.5	58.0	52.8	4.5
Вік				
18-29 років	75.2	58.7	56.2	2.5
30-44 років	67.3	52.0	52.7	3.7
45-59 років	69.8	51.8	52.5	5.9
60+ років	69.1	57.0	53.6	9.1
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	70.2	49.6	51.8	3.2
Середнє місто (20-49 тис.)	77.7	54.5	59.5	10.7
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	66.5	54.0	51.3	8.9
Село	64.9	70.9	57.0	6.6
Освіта				
Повна середня і нижча	65.1	55.8	51.9	7.8
Середня спеціальна	68.6	59.6	57.2	5.9
Вища	73.9	48.4	50.5	4.7
Національність				
Українець	70.0	55.2	53.7	6.1
Росіянин	68.5	52.4	55.2	6.3
Інша	68.5	53.7	48.1	3.7
Мова спілкування вдома				
Українська	64.8	73.2	53.5	5.6
Російська	68.8	52.3	51.3	4.6
Українська і російська	73.3	55.1	59.7	10.2
Рід занять				
Робітник	73.0	55.9	53.9	4.6
Службовець	67.1	48.8	56.1	2.4
Спеціаліст	66.7	48.3	53.1	2.7
Підприємець, самозайнятий	69.8	49.2	42.9	1.6

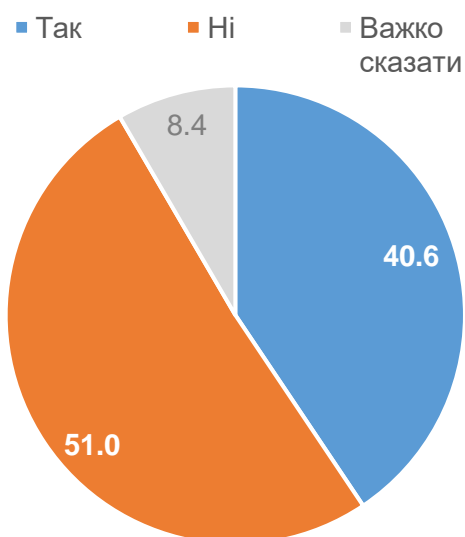
<i>% у рядку</i>	Поліція	Самі мешканці / Громада	Місцеві органи влади	Інше
Домашнє господарство	65.3	56.4	51.5	5.0
Пенсіонер	69.9	56.8	53.9	9.4
Студент ¹	85.7	38.1	66.7	0.0
Безробітний ¹	67.5	70.0	57.5	10.0
Рівень достатку				
Дуже низький	63.4	53.0	47.8	8.2
Низький	70.3	57.9	56.0	4.9
Нижче середнього	69.5	54.3	50.5	2.9
Середній	78.1	49.0	63.9	5.2
Високий	71.1	53.5	48.2	8.8

1.2.3 Дорожня ситуація у своєму населеному пункті

Респонденти досить критично оцінюють загальну дорожню ситуацію у своєму населеному пункті. 51% у цілому не погоджуються, що в їхньому населеному пункті «дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі» (погоджуються – 41%), а на запитання про основні проблеми 23% відповідають, що «проблем немає / усе добре». Найбільше респондентів – 35% – звертають увагу на перевищення швидкості. Також 26% респондентів говорять про вживання алкоголю водіями і 23% – про погані дороги. Інші проблеми згадувалися рідше.

Діаграма 1.2.3-1

а. Позитивна оцінка загалом дорожньої ситуації

Запитання: Чи вважаєте Ви, що у Вашому селі / місті дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі?

б. Топ-проблеми з дорожньою ситуацією

Запитання: Які основні проблеми з дорожньою ситуацією у Вашому селі / місті? Оберіть до 3-х відповідей.

* Ці варіанти відповідей не зачитувалися, а були названі окремими респондентами як «інше» і закодовані під час обробки масиву. Можливо, якби ці варіанти одразу зачитувалися, їх обрали б більше респондентів.

Описуючи проблеми стосовно загальної дорожньої ситуації, учасники фокус-груп, які живають в різних селах Донецької області, одногослосно відзначили поганий стан доріг:

«Ходовую меняем каждый месяц» (Жінка, жителька с. Асланове)
«В никаком состоянии» (Чоловік, житель с. Суженка)
«В ужасном» (Жінка, жителька с. Мангуш)

«Я дорогу только хорошую вижу в фильмах» (Чоловік, житель смт Ялта)

Проте, деякі з них позитивно прокоментували той факт, що є окремі дороги в гарному стані; крім того, проводяться дорожні ремонтні роботи на різних ділянках:

«Запорожская трасса – да, она радует. А так, в принципе, ремонты ведутся, какие-то дела делаются. Поэтому, возможно, когда-нибудь и будем жить хорошо» (Жінка, жителька с. Мангуш)

Ті учасники фокус-груп, які мешкають в Маріуполі зазначили, що стан доріг суттєво розрізняється в центрі і на околицях міста. Якщо в центрі дороги вже знаходяться в гарному стані або перебувають в процесі поліпшення, то на околицях стан доріг оцінили негативно:

«Состояние дорог в центре еще куда ни шло, можно ездить и все такое. На окраинах – ужайснейшее состояние» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«...Дороги просто ужасные – вообще бесспорно; разбитые «в хлам». Но это из-за того, что по городу ездит огромное количество грузовой техники... В центре конечно этого нету» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

Згідно з респондентами, **проблемний стан доріг призводить до негативних наслідків, які безпосередньо стосуються безпеки учасників руху:**

- водії змушені більше концентруватися на дорозі через наявність ям і вибоїн, об'їжджати їх – це **провокує порушення правил дорожнього руху, може призвести до зіткнення транспорту;**

«Я, как относительно недавний водитель, часто по этой дороге [Краснофлотской] ездила... Когда я ехала в первый раз, я наткнулась на хорошей скорости на кочку, и у меня вильнул руль. Если бы рядом была другая машина, произошло бы столкновение и авария (Жінка, жителька м. Маріуполь)

- це **завдає суттєвої шкоди автомобілю**, тобто негативно позначається на його стані під час руху.

Учасники фокус-груп (як серед мешканців Маріуполя, так і серед жителів сіл) також часто говорили про **розповсюдженість ситуацій, коли за кремом знаходяться особи, які перебувають у стані алкогольного сп'яніння.** Більш того, іноді вони також **мають зброю із собою.** Це створює безпосередню загрозу як іншим учасникам дорожнього руху, так і пішоходам:

«...В Мариуполе очень много аварий. Ну и не каждый раз, конечно, но часто это происходит потому что кто-то был в состоянии алкогольного опьянения, или еще какого-то. Поэтому да, это большая опасность. Особенно, если у него есть оружие» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

В Таблиці 1.2.3-1 дані щодо загалом оцінки дорожньої ситуації наведені серед окремих соціально-демографічних категорій. Майже серед усіх категорій переважають скоріше критичні оцінки загалом дорожньої ситуації у своєму населеному пункті. Серед відмінностей, які можна спостерігати, доцільно звернути увагу на те, що більш молоді респонденти більш критичні у своїх оцінках: якщо серед респондентів у віці 60+ років

49% оцінюють позитивно загалом дорожню ситуацію, а не погоджуються з цим – 41%, то серед респондентів у віці 18-29 років показники, відповідно, 31% проти 62%.

Таблиця 1.2.3-1

**Позитивна оцінка загалом дорожньої ситуації:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>100% у рядку</i>	Так	Ні	Важко сказати
Стать			
Чоловік	39.1	53.0	7.9
Жінка	41.8	49.4	8.8
Вік			
18-29 років	31.4	62.0	6.6
30-44 років	34.7	59.9	5.4
45-59 років	41.2	48.2	10.6
60+ років	48.8	41.2	10.0
Тип населеного пункту			
Велике місто (50 тис. і більше)	38.9	52.6	8.5
Середнє місто (20-49 тис.)	47.9	44.6	7.4
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	34.4	56.7	8.9
Село	49.7	42.4	7.9
Освіта			
Повна середня і нижча	45.0	44.2	10.9
Середня спеціальна	39.1	51.6	9.3
Вища	39.3	54.9	5.8
Національність			
Українець	40.1	51.5	8.4
Росіянин	40.6	48.3	11.2
Інша	44.4	53.7	1.9
Мова спілкування вдома			
Українська	52.1	38.0	9.9
Російська	38.6	53.8	7.7
Українська і російська	43.2	47.0	9.7
Рід занять			
Робітник	40.8	52.0	7.2
Службовець	23.2	67.1	9.8
Спеціаліст	33.3	57.8	8.8
Підприємець, самозайнятий	42.9	50.8	6.3
Домашнє господарство	41.6	54.5	4.0
Пенсіонер	47.6	42.1	10.2
Студент ¹	42.9	57.1	0.0
Безробітний ¹	30.0	62.5	7.5
Рівень достатку			
Дуже низький	42.2	47.8	9.9
Низький	41.7	50.0	8.3
Нижче середнього	37.1	53.3	9.5
Середній	38.7	54.2	7.1
Високий	39.5	56.1	4.4

В Таблиці 1.2.3-2 дані щодо тол-проблем з дорожньою ситуацією наведені серед окремих соціально-демографічних категорій. Серед усіх категорій більшість можуть назвати принаймні одну проблему, пов'язану з дорожньою ситуацією і загалом погляди різних категорій є подібними. Хоча при цьому деякі категорії мають дещо відмінні акценти. Зокрема, більш старші респонденти і жителі менших населених пунктів частіше відповідають, що все добре і проблем немає. Так, якщо серед 18-29 річних 14% вважають, що проблем немає, то серед 60+ річних – 33%. У розрізі населених пунктів якщо серед жителів великих міст 15.5% вважають, що проблем немає, то серед жителів сіл – 38%. Причому, у віковому вимірі у випадку всіх проблем є тенденція, що вони більш актуальні для більш молодих респондентів. У випадку типу населених пунктів також у випадку більшості проблем тенденція показує більшу актуальність для жителів більших міст. Утім, у випадку поганих доріг і відсутності дорожніх знаків тенденція зворотна – частіше про ці проблеми говорять жителі менших населених пунктів.

Таблиця 1.2.3-2

**Топ-проблеми з дорожньою ситуацією:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>% у рядку</i>	Перевищення швидкості	Вживання алкоголю водіями	Погані дороги	Відсутність дорожніх знаків	Прізд світлофора на червоне світло	Старі машини	Вживання наркотиків водіями	Якість іспитів для отримання водійських	Проблем немає / Усе добре	Важко сказати
Стать										
Чоловік	34.2	28.3	26.3	10.6	10.3	9.2	9.0	8.5	20.2	3.8
Жінка	35.3	23.6	19.8	9.5	9.2	4.9	4.9	3.1	25.8	7.4
Вік										
18-29 років	45.5	42.1	25.6	14.9	14.9	9.1	12.4	11.6	14.0	1.7
30-44 років	40.5	35.0	24.1	13.9	14.3	8.8	9.9	10.2	15.3	2.7
45-59 років	33.7	23.1	24.3	7.8	9.4	4.3	5.5	3.1	24.3	3.9
60+ років	26.7	13.3	19.1	6.4	3.9	6.1	2.7	0.9	33.0	11.5
Тип населеного пункту										
Велике місто (50 тис. і більше)	43.7	32.3	18.3	6.3	17.9	8.1	10.5	8.7	15.5	6.2
Середнє місто (20-49 тис.)	37.2	24.0	19.0	9.9	2.5	6.6	5.0	6.6	26.4	2.5
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	25.0	19.2	29.9	16.1	1.8	5.8	3.1	0.9	29.0	8.5
Село	17.9	14.6	29.8	13.2	0.0	4.0	0.7	0.7	38.4	3.3
Освіта										
Повна середня і нижча	24.0	20.5	22.9	8.5	7.4	4.7	5.8	4.7	33.7	9.3
Середня спеціальна	35.6	23.9	21.5	9.8	8.0	8.0	5.9	4.5	24.2	5.6
Вища	41.5	31.3	23.6	11.3	13.2	7.1	8.2	7.1	15.1	3.6
Національність										

<i>% у рядку</i>	Перевищення швидкості	Вживання алкоголю водіями	Погані дороги	Відсутність дорожніх знаків	Прізд світлофора на червоне світло	Старі машини	Вживання наркотиків водіями	Якість іспитів для отримання водійських	Проблем немає / Усе добре	Важко сказати
Українець	35.7	26.5	22.4	9.8	9.4	7.2	7.5	5.3	23.1	5.4
Росіянин	32.2	24.5	24.5	8.4	12.6	5.6	5.6	5.6	23.8	6.3
Інша	31.5	20.4	20.4	16.7	5.6	5.6	1.9	7.4	29.6	5.6
Мова спілкування вдома										
Українська	28.2	19.7	33.8	9.9	1.4	8.5	2.8	2.8	23.9	1.4
Російська	36.2	26.5	22.7	10.8	11.8	6.9	6.3	6.0	21.8	5.7
Українська і російська	33.9	25.4	18.6	8.5	6.4	6.4	9.3	4.2	27.1	6.8
Рід занять										
Робітник	33.6	21.7	25.7	11.2	9.9	5.9	5.9	7.2	24.3	4.6
Службовець	47.6	30.5	25.6	11.0	12.2	9.8	8.5	6.1	15.9	3.7
Спеціаліст	42.9	35.4	25.9	9.5	15.0	8.2	12.2	11.6	12.2	2.7
Підприємець, самозайнятий	28.6	44.4	22.2	12.7	4.8	12.7	7.9	14.3	17.5	3.2
Домашнє господарство	37.6	26.7	22.8	14.9	16.8	6.9	5.9	3.0	20.8	3.0
Пенсіонер	27.5	16.2	19.6	7.9	4.7	5.5	3.1	1.3	32.2	9.7
Студент ¹	57.1	52.4	14.3	14.3	14.3	9.5	19.0	14.3	4.8	0.0
Безробітний ¹	42.5	40.0	27.5	10.0	20.0	0.0	7.5	5.0	15.0	2.5
Рівень достатку										
Дуже низький	25.0	20.7	22.0	7.3	4.3	3.9	3.4	3.0	32.3	9.9
Низький	36.5	18.8	22.6	9.0	9.8	6.8	4.1	3.8	24.1	5.6
Нижче середнього	37.1	29.5	23.3	14.3	11.9	9.0	9.0	7.6	19.0	5.2
Середній	44.5	31.0	23.2	12.3	12.3	8.4	11.0	7.7	13.5	2.6
Високий	38.6	38.6	23.7	7.9	14.0	7.9	10.5	7.9	18.4	1.8

1.3 Національна поліція

1.3.1 Досвід кримінальних правопорушень за останні 3 роки

Майже половина респондентів – 45% – стверджують, що вони особисто або члени їхнього домогосподарства ставали жертвою кримінального злочину за останні 3 роки. Найбільше респондентів говорять про хакерство / шахрайство з особистими даними (20%), пошкодження власності (14%), шахрайство під час купівлі / продажу (13.5%). По 5.5-7% респондентів зазначають про дрібну вуличну злочинність, крадіжку з квартири / будинку, крадіжку речей з автомобіля тощо. Інші злочини називали менше респондентів.

Діаграма 1.3.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства ставали жертвами кримінального злочину за останні 3 роки

Запитання: Чи ставали Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, жертвами таких злочинів / кримінальних правопорушень протягом останніх 3 років? Відмітьте все, що підходить.

В Таблиці 1.3.1-1 дані наведені серед окремих соціально-демографічних категорій населення. Доцільно звернути увагу, що частіше про випадки злочинів повідомляли респонденти більш молодого віку (якщо серед 18-29 річних 55% згадали про злочини проти себе / членів домогосподарства, то серед 60+ річних – 27%; серед пенсіонерів також показник 31%), а також жителі більших міст (якщо у великих містах – 50%, то серед жителів сіл – 36%).

**% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства ставали жертвами кримінального злочину за останні 3 роки:
окремі соціально-демографічні категорії**

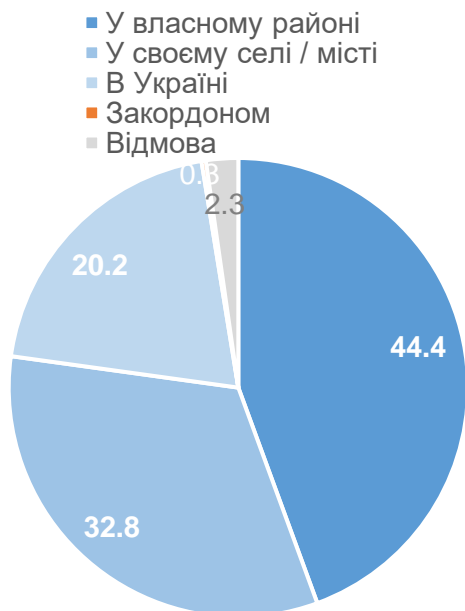
<i>% у рядку</i>	Хакерство, шахрайство з особистими даними	Пошкодження власності / майна	Шахрайство під час купівлі чи продажу	Дрібна вулична злочинність	Крадіжка з квартири / будинку	Крадіжка речей з автомобіля тощо	Терористична атака	Кібербулінг	Насильницький напад	Злочини на ґрунті ненависті	Домашнє насильство	Угон автомобіля / мотоцикла тощо	Сексуальні домагання	Ббивство	Зґвалтування	Викрадення людей	Інше	Ніхто не став жертвою	
Стать																			
Чоловік	20.4	15.1	16.9	7.6	7.4	7.0	4.7	3.8	3.6	3.1	1.3	2.2	0.4	0.2	0.0	0.2	0.9	51.9	
Жінка	20.4	12.6	10.8	6.5	5.4	4.3	4.0	3.4	3.2	3.6	2.9	2.0	1.3	0.5	0.5	0.0	1.4	57.3	
Вік																			
18-29 років	24.8	14.9	20.7	15.7	8.3	12.4	6.6	5.0	5.0	3.3	4.1	3.3	4.1	0.8	2.5	0.0	2.5	44.6	
30-44 років	31.6	16.7	20.4	7.1	8.2	7.1	4.4	5.8	4.4	5.4	3.1	1.0	0.7	0.0	0.0	0.3	1.7	41.5	
45-59 років	16.5	17.6	14.5	7.1	6.7	4.7	5.9	3.5	4.7	3.5	2.4	3.1	0.4	0.4	0.0	0.0	1.6	51.8	
60+ років	11.8	7.6	3.9	3.6	3.6	2.1	2.1	1.2	0.9	1.5	0.6	1.8	0.3	0.6	0.0	0.0	0.0	73.0	
Тип населеного пункту																			
Велике місто (50 тис. і більше)	22.2	13.5	16.7	9.7	7.3	7.9	2.8	4.8	3.8	3.6	2.6	2.8	1.0	0.2	0.4	0.0	1.4	50.0	
Середнє місто (20-49 тис.)	23.1	13.2	11.6	9.1	6.6	5.8	7.4	3.3	5.8	3.3	2.5	1.7	2.5	0.0	0.8	0.0	2.5	57.0	
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	17.4	16.5	10.3	3.1	4.9	3.6	6.3	0.9	3.1	3.6	1.8	2.2	0.4	0.9	0.0	0.4	0.9	58.5	
Село	16.6	10.6	9.3	2.0	4.6	0.0	4.0	4.0	0.7	2.6	1.3	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	64.2	
Освіта																			
Повна середня і нижча	16.3	9.3	8.1	3.5	5.4	3.1	2.3	0.8	2.7	1.6	1.6	0.4	0.0	0.4	0.0	0.0	1.6	66.7	
Середня спеціальна	18.1	13.0	11.2	6.1	5.1	5.1	3.7	4.5	4.0	3.7	2.4	2.1	0.5	0.3	0.3	0.0	0.3	55.9	
Вища	25.8	17.6	19.8	10.4	8.2	7.4	6.3	4.7	3.3	4.4	2.5	3.3	1.9	0.5	0.5	0.3	1.9	45.6	
Національність																			

<i>% у рядку</i>	Хакерство, шахрайство з особистими даними	Пошкодження власності / майна	Шахрайство під час купівлі чи продажу	Дрібна вулична злочинність	Крадіжка з квартири / будинку	Крадіжка речей з автомобіля тощо	Терористична атака	Кібербулінг	Насильницький напад	Злочини на ґрунті ненависті	Домашнє насильство	Угон автомобіля / мотоцикла тощо	Сексуальні домагання	Ббивство	Зґвалтування	Викрадення людей	Інше	Ніхто не ставав жертвою
Українець	21.0	13.1	13.5	7.2	5.9	5.3	4.8	3.7	3.1	3.2	2.1	1.7	1.0	0.5	0.4	0.1	1.0	53.9
Росіянин	20.3	15.4	15.4	4.9	8.4	7.7	2.8	4.2	5.6	4.9	2.8	4.9	0.7	0.0	0.0	0.0	1.4	58.0
Інша	14.8	22.2	9.3	7.4	5.6	3.7	3.7	1.9	1.9	1.9	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7	61.1
Мова спілкування вдома																		
Українська	18.3	16.9	12.7	8.5	5.6	5.6	9.9	9.9	1.4	7.0	0.0	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	49.3
Російська	20.3	13.0	14.7	7.4	5.7	5.7	3.7	3.4	3.4	2.7	2.1	2.2	0.9	0.4	0.3	0.1	1.2	55.1
Українська і російська	22.5	13.1	10.6	5.5	8.1	4.2	4.7	2.5	4.2	4.7	3.4	2.5	1.3	0.0	0.4	0.0	1.7	56.4
Рід занять																		
Робітник	24.3	9.2	13.8	5.3	3.9	3.9	7.9	2.6	5.3	3.3	2.6	1.3	1.3	0.7	0.7	0.7	0.7	52.6
Службовець	15.9	14.6	14.6	7.3	8.5	3.7	3.7	4.9	7.3	2.4	4.9	2.4	1.2	0.0	1.2	0.0	2.4	50.0
Спеціаліст	29.9	20.4	19.7	12.9	6.1	7.5	7.5	10.2	4.8	4.8	2.0	3.4	0.0	0.7	0.0	0.0	1.4	42.2
Підприємець, самозайнятий	31.7	22.2	33.3	9.5	9.5	22.2	1.6	1.6	1.6	3.2	3.2	6.3	3.2	0.0	1.6	0.0	3.2	31.7
Домашнє господарство	26.7	14.9	13.9	4.0	6.9	4.0	4.0	5.0	2.0	4.0	4.0	1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	1.0	52.5
Пенсіонер	12.8	10.7	6.0	5.0	4.7	2.6	2.6	1.3	1.3	2.1	0.8	1.6	0.3	0.5	0.0	0.0	0.0	68.8
Студент ¹	28.6	9.5	23.8	19.0	14.3	14.3	0.0	0.0	9.5	14.3	4.8	0.0	9.5	0.0	0.0	0.0	9.5	38.1
Безробітний ¹	17.5	20.0	20.0	10.0	15.0	5.0	2.5	5.0	5.0	7.5	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.0	42.5
Рівень достатку																		
Дуже низький	14.2	14.2	9.5	4.7	8.2	2.2	3.9	1.7	3.0	3.0	3.0	1.7	0.4	0.4	0.0	0.0	0.9	59.9
Низький	15.8	12.0	7.9	6.4	4.5	3.4	3.0	3.4	2.3	3.4	1.9	1.5	1.1	0.8	0.0	0.0	0.8	62.8
Нижче середнього	29.5	16.7	18.6	11.9	7.6	6.7	6.7	7.1	3.8	4.8	2.9	3.3	1.4	0.5	1.0	0.5	2.4	45.2
Середній	23.9	11.0	17.4	6.5	6.5	7.7	3.9	0.0	6.5	3.2	2.6	1.3	1.3	0.0	0.6	0.0	1.3	49.7
Високий	23.7	14.9	20.2	5.3	4.4	10.5	5.3	7.0	2.6	2.6	0.0	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	48.2

Переважає більшість злочинів (77%) відбулися або в районі, де проживає респондент, або в його населеному пункті (решта майже всі – на іншій території України). При цьому, 16% знали, хто вчинив злочин (найчастіше респонденти називали тих, хто живе по сусідству – 47% серед тих, хто знав злочинця; ще по 13% говорили про друга та партнера).

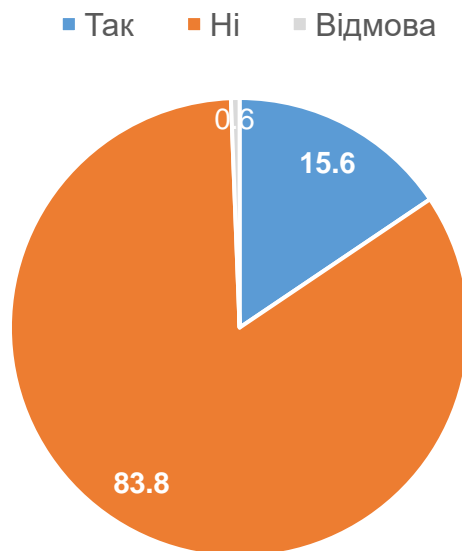
Діаграма 1.3.1-2

а. Де відбувся злочин

Запитання: Де відбулася злочинна діяльність?

б. Чи знали того, хто вчинив злочин

Запитання: Чи знали Ви особу / осіб, які скоїли цей злочин?

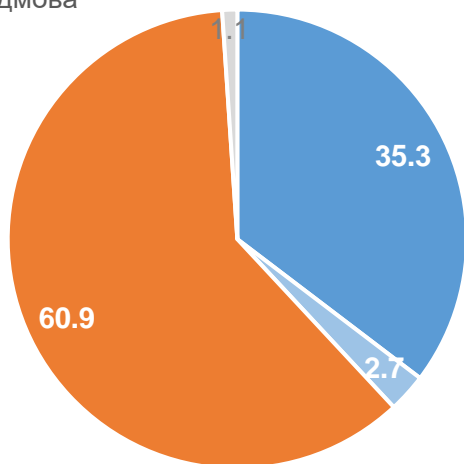
У більшості випадків (61%) респонденти не повідомляли поліцію. У 35% випадків самі респонденти / хто-небудь інший повідомляв поліцію (з них 65% робили це по телефону, 37% – особисто відвідували відділок, 2% – онлайн, а 1% – через соціальні мережі), а ще в 3% випадків поліція сама приїжджала.

Водночас, серед тих, хто викликав поліцію, або коли поліція сама приїжджала, **68% підписували заяву** (ще в 0.4% випадків заяву не підписували через оформлення онлайн).

Діаграма 1.3.1-3

а. Чи повідомляли поліції про злочин

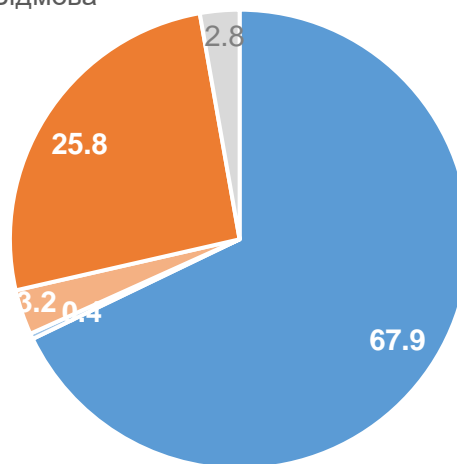
- Так
- Ні, поліція сама прибула на місце злочину
- Ні
- Відмова

Запитання: Чи Ви або хто-небудь інший повідомляли поліцію про цей злочин?

б. Чи підписували заяву серед тих, хто повідомляв поліції

- Так
- Ні, оскільки реєстрація була онлайн
- Ні, оскільки поліція не з'явилася
- Ні, нічого не підписував
- Відмова

Запитання: Чи підписали Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, заяву, на підставі якої Вашу справу?

Топ-причинами, чому респонденти не повідомляли поліцію або не підписували заяву, були **невіра, що поліція допомогла б (36%)**, недостатня серйозність правопорушення (25%) і те, що ситуація вже була вирішена (19%). Крім цього, 11% респондентів вважають, що цей випадок не був справою поліції.

Діаграма 1.3.1-4

Топ-причини, чому респонденти не повідомляли поліцію про злочин / не підписували заяву

Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не повідомили поліцію / не підписали заяву? Оберіть до 3-х відповідей.

На діаграмі нижче результати наведені у розрізі тих, хто не повідомляв поліцію, і у розрізі тих, хто повідомляв поліцію, але заяву не підписували. Серед тих, хто не повідомляв поліцію, більше тих, хто обирав відповіді «не вірю, що поліція допомогла б» (39.5% проти 15% серед тих, хто не підписував заяву), «не думав, що правопорушення було достатньо серйозним для цього» (27.5% проти 9%) і «це не справа поліції» (12% проти 5%). У той же час, серед тих, хто повідомляв, але не підписував заяву, більше тих, хто відповідав «це була рекомендація співробітників поліції» (28% проти 1% серед тих, хто не повідомляв) і «ситуація вже була вирішена» (26% проти 17%).

Діаграма 1.3.1-5

Топ-причини, чому респонденти не повідомляли поліцію про злочин / не підписували заяву

Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не повідомили поліцію / не підписали заяву? Оберіть до 3-х відповідей.

В Таблиці 1.3.1-3 дані наведені серед окремих соціально-демографічних категорій населення. У цілому, тенденції серед представників різних соціально-демографічних категорій є подібними.

Окремі аспекти досвіду кримінального злочину проти себе / членів свого домогосподарства: окремі соціально-демографічні категорії

<i>% у рядку</i>	<i>% злочин був у своєму районі / місті чи селі</i>	<i>% знали того, хто вчинив злочин</i>	<i>% повідомили поліцію (або сама прибула)</i>	<i>% підписали заяву (або онлайн) % серед тих, хто повідомив</i>	<i>% назвали причину «не вірять, що поліція допоможе» % серед тих, хто не повідомив / не підписав заяву</i>
Стать					
Чоловік	75.6	16.2	37.1	70.1	42.0
Жінка	78.7	15.0	38.9	66.7	30.6
Вік					
18-29 років	70.9	11.7	35.9	67.6 ¹	41.3
30-44 років	73.7	11.6	33.2	69.8	40.0
45-59 років	78.9	20.5	44.9	72.3	33.9
60+ років	87.8	20.0	40.0	58.7 ¹	25.6
Тип населеного пункту					
Велике місто (50 тис. і більше)	75.0	14.1	37.8	73.4	42.3
Середнє місто (20-49 тис.)	83.1	18.1	49.4	70.7 ¹	34.0
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	78.5	17.0	34.8	55.3 ¹	27.9
Село	78.9	17.1	32.9	60.0 ¹	25.9
Освіта					
Повна середня і нижча	78.0	20.3	44.7	63.6	35.4
Середня спеціальна	80.0	15.8	36.7	73.9	36.8
Вища	74.5	13.4	36.2	65.7	35.8
Національність					
Українець	77.8	16.5	38.3	67.5	34.9
Росіянин	72.3	11.7	38.3	72.2 ¹	33.8
Інша	80.6 ¹	12.9 ¹	29.0 ¹	55.6 ¹	52.0 ¹
Мова спілкування вдома					
Українська	77.8	20.4	42.6	69.6 ¹	25.0 ¹
Російська	76.3	14.1	34.9	68.6	40.5
Українська і російська	79.5	17.9	45.0	64.7	26.7
Рід занять					
Робітник	78.1	14.3	33.3	60.0 ¹	39.2
Службовець	75.4	18.0	37.7	69.6 ¹	39.0 ¹
Спеціаліст	77.9	8.4	43.5	66.7	39.6
Підприємець, самозайнятий	66.2	11.8	39.7	81.5 ¹	42.2 ¹
Домашнє господарство	75.3	15.1	32.9	70.8 ¹	29.6
Пенсіонер	82.7	22.2	39.5	67.2	28.1
Студент	65.0 ¹	15.0 ¹	20.0 ¹	25.0 ¹	42.1 ¹
Безробітний	81.8 ¹	21.2 ¹	42.4 ¹	85.7 ¹	47.4 ¹
Рівень достатку					
Дуже низький	83.8	25.0	39.0	60.4	38.8
Низький	79.0	20.3	34.1	80.9 ¹	34.4
Нижче середнього	78.2	11.7	39.7	60.6	36.2
Середній	69.1	8.2	40.0	72.7 ¹	28.9
Високий	73.9	12.5	36.4	68.8 ¹	41.5

В Таблиці 1.3.1-4 окремі аспекти досвіду кримінальних злочинів наводяться у розрізі окремих видів злочинів – топ-злочинів, про які розповідали респонденти. Доцільно звернути увагу, що серед топ-6 злочинів найрідше респонденти повідомляли поліцію (або вона сама приїжджала) у випадках дрібної вуличної злочинності (26%), хакерства / шахрайства з особистими даними (27%) і шахрайства під час купівлі / продажу (31%). Дещо частіше респонденти повідомляли поліцію у випадках пошкодження власності (44%) і крадіжок речей з автомобіля (43%). Водночас більшість респондентів повідомляли поліцію, якщо мали місце крадіжка з квартири / будинку (72.5%). Також доцільно звернути увагу, що (крім крадіжок з будинків / квартир) від третини до половини респондентів, які не повідомляли поліцію / не підписували заяву, пояснюють це тим, що вони не вірять, що поліція допомогла б з цим.

Таблиця 1.3.1-4

Окремі аспекти досвіду кримінального злочину проти себе / членів свого домогосподарства: у розрізі топ-кримінальних злочинів

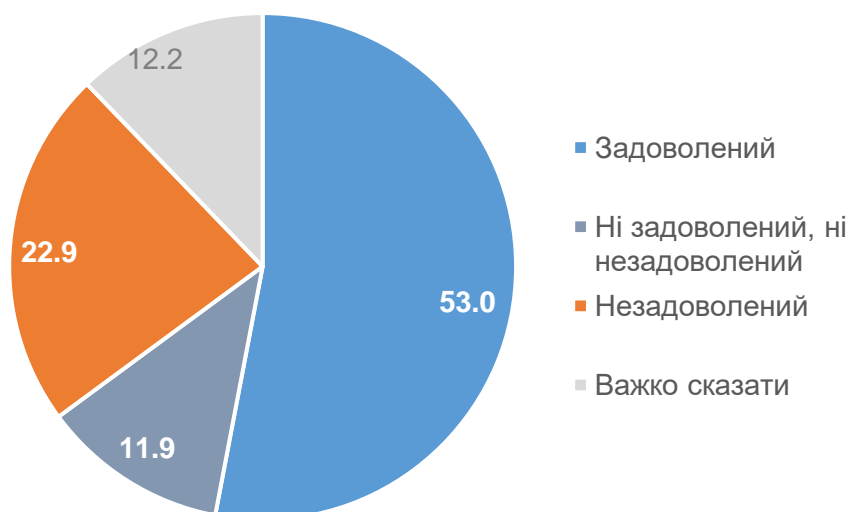
<i>% у рядку</i>	<i>% злочин був у своєму районі / місті чи селі</i>	<i>% знали того, хто вчинив злочин</i>	<i>% повідомили поліцію (або сама прибула)</i>	<i>% підписали заяву (або онлайн) % серед тих, хто повідомив</i>	<i>% назвали причину «не вірять, що поліція допоможе» % серед тих, хто не повідомив / не підписав</i>
Вид кримінального злочину					
Хакерство, шахрайство з особистими даними	70.3	2.9	26.7	50.0 [!]	31.5
Пошкодження власності / майна	95.1	21.6	44.1	62.2 [!]	37.7
Шахрайство під час купівлі чи продажу	48.6	9.2	31.2	82.4 [!]	41.0
Дрібна вулична злочинність / кишенькові злодії	91.3 [!]	10.9 [!]	26.1 [!]	66.7 [!]	48.6 [!]
Крадіжка з квартири / будинку шляхом проникнення	96.1	35.3	72.5	78.4 [!]	10.5 [!]
Крадіжка речей з Вашого автомобіля / мотоцикла тощо	86.5 [!]	5.4 [!]	43.2 [!]	93.8 [!]	52.4 [!]

1.3.2 Загальне сприйняття діяльності Національної поліції в Донецькій області

Більшість респондентів **задоволені діяльністю Національної поліції** у своєму регіоні: **53% задоволені проти 23%, які не задоволені нею** (відповідно, баланс оцінок становить +30%). Ще 12% ні задоволені, ні незадоволені.

Діаграма 1.3.2-1

Задоволеність діяльністю Національної поліції

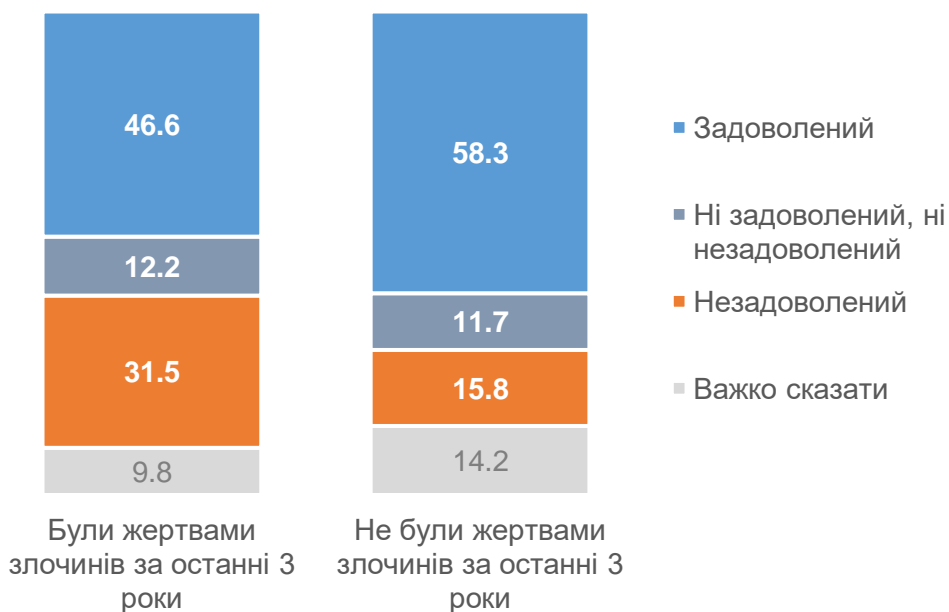

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

Помітно гірше оцінюють діяльність поліції ті, хто сам або чії члени домогосподарства стали жертвами кримінальних злочинів за останні 3 роки: серед них 47% задоволені проти 31.5%, які не задоволені (баланс оцінок +15%). Водночас, серед тих, хто не був жертвою злочинів, 58% задоволені проти 16%, які не задоволені (баланс оцінок +42%).

Діаграма 1.3.2-2

**Задоволеність діяльністю Національної поліції:
наявність досвіду кримінальних злочинів проти себе / членів
домогосподарства за останні 3 роки**

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

Під час проведення фокус-груп обговорювався особистий досвід тих учасників, хто за останні 2-3 роки стали жертвами кримінальних правопорушень чи злочинів, а також їхній досвід звернення до Національної поліції. При цьому важливо відзначити, що ті, хто проводили дискусії, зверталися з проханням до учасників спочатку розповісти про їхні контакти з іншими підрозділами Національної поліції, крім Патрульної поліції. Незважаючи на це, респондентам було важко виокремити контакти з Патрульною поліцією. В деяких випадках вони не знали або не пам'ятали, представники якого самого підрозділу поліції приїжджали на їхній виклик. Останнє свідчить про те, що, коли учасники дослідження висловлювали власну думку про діяльність Національної поліції, вони оцінювали узагальнено, базуючись на власному сумарному враженні про діяльність різних підрозділів, включаючи роботу працівників Патрульної поліції.

Досвід контактів учасників фокус-груп з представниками Національної поліції був неоднозначним в цілому. В тих випадках, коли респонденти зверталися до поліції з приводу злочинів, вони частіше говорили про те, що залишилися незадоволеними (повністю або частково). Серед причин незадоволення учасники груп виокремили:

- **Хабарництво; матеріальна зацікавленість** з боку працівників поліції: серед них є ті, хто беруть хабарі; крім того, в одному випадку працівники поліції лише частково повернули майно, яке було вкрадене (серед того, що забрали в крадія, були й ті речі, які не повернули господарям):

«...У меня конфликт был с соседкой. Она никогда не может подъезд. Ну, и я уже не выдержала, ещё эта родовая депрессия... Я ей дрыном по голове стукнула... Она вызвала на меня полицию, написала заявление. Приехала наша Никольская, наши следователи. Зашли ко мне. Я им показала, что я только вот с операции.. Говорит, Кристина, ты ж понимаешь, что ты натворила, это административное наказание... Я ему даю 100 гривен на кофе, говорю, мол, хватит?... Он забирает эти 100 гривен, отъезжает оттуда, потом уже с участковым... «На меня что-то будет заведено?» Он говорит, что нет, его порвали» (Жінка, жителька с. Асланове)

«У нас обворовали родителей. Утащили часть рабочего инструмента со строящегося дома... Национальная полиция быстро проявила тогда меры, и поймали практически «на горячем». Но не вернули нашу стремянку и тачку. Ну, видимо, она им была нужнее... Мы были так рады, что... в основном всё нашли... Но вот эти два предмета мы просто... постеснялись даже забирать...» (Жінка, жителька с. Мангуш)

Крім того, респонденти також наводили приклади випадків, коли працівники поліції брали хабар, які вони чули від людей з їхнього оточення:

«Когда начался вот этот весь карантин... позакрывались все парикмахерские... И многие девушки... начали принимать своих клиентов у себя на дому... Ну, и вот так сотрудница... полиции так вот пришла тоже на дом... Ей оказали услуги... после чего сказала, что это же незаконно, у нас такая деятельность вестись не должна... такой-то штраф. Но можете не доводить... Половину стоимости этого штрафа она ей заплатила лично в руки, и на этом разошлись» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

- **Брак враження, що працівники поліції виконують свої професійні обов'язки належним чином:** зокрема, не хочуть приймати заяви в разі дрібної крадіжки; недостатньо ефективно розслідують серійні крадіжки:

«...В селе, если выкрали курей, такие заявления вообще не принимаются фактически. Ну что, ну разве это преступление? Ну, десяток курей у тебя украли, ну и что?.. Это ж не убили никого, не побили, не зарезали... Когда ты позвонишь или на горячую линию или ещё куда-нибудь, то только тогда начинается какое-то шевеление. А так бесполезно» (Чоловік, житель с. Суженка)

«...Пассажир обокрал машину. Обратился [в поліцію], всё нормально, более-менее рассмотрели дело, не смогли вернуть... Если бы они [поліція] работали хорошо, я бы вообще с этим не столкнулся. Потому что не я первый был пострадавшим, еще у него до меня были. То есть могли бы и раньше как-то поймать этого уловника» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

- **Байдужість співробітників поліції до громадян; відсутність реакції на звернення:** так, в ситуації, яка мала відношення до домашнього насильства, дільничний виявив повну байдужість у відповідь на телефонне звернення жінки, тому що його робочий день закінчився:

«У нас в семье был конфликт, и мне пришлось вызывать полицию. Я вызывала участкового личного нашего, который отвечает за наши сёла. Он мне сказал так, что, Кристина, извините, моё рабочее время закончилось. Я говорю, что, отлично, завтра тогда приедете на похороны. И всё – человек просто отключился» (Жінка, жителька с. Асланове)

Негативний досвід звернення до поліції безпосередньо вплинув на ставлення цієї категорії респондентів до Національної поліції загалом. Вони частіше говорили про брак довіри до працівників поліції; про відсутність справедливості; а також про своє враження, що відбулося мало змін щодо того, як працює поліція зараз порівняно з минулим.

Під час обговорення особистого досвіду з Національною поліцією пролунав приклад, коли жертва злочину (при викраденні мобільного телефону) вирішила не звертатися до поліції. Причиною такого рішення було негативне враження про роботу міліції з аналогічною справою (викрадення планшета) кілька років тому:

«У меня тоже был случай кражи телефона, но я не заявляла. Потому что считала, что это бесполезно. У меня был предыдущий опыт с кражей планшета. Проходили, и никто ничего не вернул» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Про позитивні враження щодо контактів з працівниками Національної поліції частіше говорили ті учасники фокус-груп, хто або мав інший досвід з Національною поліцією (наприклад, в якості свідка), або чув про їхню діяльність від людей з близького оточення.

Серед позитивних моментів, які залишилися після контактів з Національною поліцією, респонденти назвали:

- з поліцією **легко зв'язатися** і вони в багатьох випадках **швидко приїжджають на виклик:** так, мешканка села зазначила, що на виклик приїхали через 15-20

хвилин; жителі Маріуполя також говорили про швидку реакцію поліції («они быстро, сразу приезжают; и могут даже на двух машинах приехать»);

- залишилося **гарне враження про їхню професійну роботу**: в одному випадку, коли жінку розпитували як свідка у справі щодо спроби суїциду її сусідом; в іншому випадку – коли у родича вкрали мобільний телефон:

«...Осталось хорошее впечатление. Потому что я знаю, что даже к нему [до того, кто намагався скоїти суїцид], и в больницу туда наведывались, и семью нашли. Он вообще не из этого города, этот парень. Разыскали родственников, потому что он был в плохом состоянии... Полиция удостоверилась... точно ли он прыгнул сам.

Вот я считаю, что нормально сработали» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«У меня у племянника украли телефон, он сразу сообщил в полицию, и на удивление, буквально через 2 недели ему позвонили и вернули телефон... Он очень доволен остался. Даже и не ожидал... Ему сказали будем проверять, будем искать. И только включили этот телефон, у них там просигнализировало, они и человека того арестовали, оказывается, еще там у него что-то нашли» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

В Таблиці 1.3.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Хоча простежується певна варіативність оцінок серед категорій, але загалом тенденції в настроях є досить подібними і серед усіх категорій баланс оцінок є виразно позитивним. Досить помітні відмінності серед чоловіків і жінок: серед жінок баланс оцінок становить +37%, серед чоловіків – +22% (але в обох випадках усе одно близько половини респондентів задоволені діяльністю поліції у своїй області).

Таблиця 1.3.2-1

**Задоволеність діяльністю Національної поліції:
окремі соціально-демографічні категорії**

100% у рядку	Задоволені	Ні задоволені, ні незадоволені	Не задоволені	Важко сказати
Стать				
Чоловік	49.4	12.8	27.6	10.1
Жінка	55.9	11.2	19.1	13.9
Вік				
18-29 років	53.7	17.4	23.1	5.8
30-44 років	51.4	13.9	27.6	7.1
45-59 років	49.4	14.5	22.4	13.7
60+ років	57.0	6.1	19.1	17.9
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	51.0	12.7	25.2	11.1
Середнє місто (20-49 тис.)	53.7	10.7	28.9	6.6
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	58.5	11.2	16.5	13.8
Село	51.0	11.3	19.9	17.9
Освіта				
Повна середня і нижча	55.4	9.3	19.4	15.9
Середня спеціальна	54.5	12.2	21.0	12.2
Вища	49.7	13.5	27.5	9.3

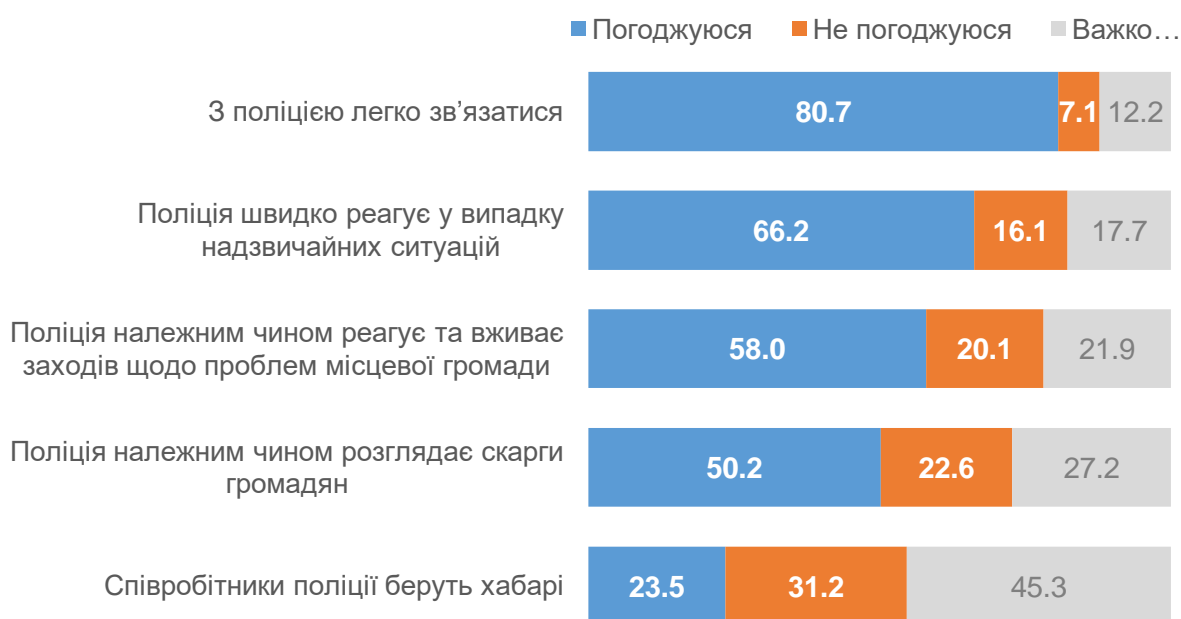
<i>100% у рядку</i>	Задоволені	Ні задоволені, ні незадоволені	Не задоволені	Важко сказати
Національність				
Українець	55.5	11.1	22.6	10.8
Росіянин	44.1	15.4	24.5	16.1
Інша	46.3	9.3	27.8	16.7
Мова спілкування вдома				
Українська	49.3	14.1	25.4	11.3
Російська	49.9	11.9	24.9	13.3
Українська і російська	61.9	11.4	16.5	10.2
Рід занять				
Робітник	54.6	14.5	21.1	9.9
Службовець	48.8	15.9	23.2	12.2
Спеціаліст	48.3	15.0	27.2	9.5
Підприємець, самозайнятий	44.4	15.9	30.2	9.5
Домашнє господарство	49.5	13.9	27.7	8.9
Пенсіонер	57.1	6.5	19.6	16.8
Студент ¹	47.6	28.6	23.8	0.0
Безробітний ¹	60.0	12.5	17.5	10.0
Рівень достатку				
Дуже низький	50.9	9.9	20.7	18.5
Низький	53.8	9.4	23.7	13.2
Нижче середнього	55.7	12.9	24.8	6.7
Середній	53.5	17.4	20.6	8.4
Високий	49.1	13.2	26.3	11.4

Серед окремих аспектів діяльності Національної поліції жителі області найкраще оцінюють легкість зв'язку з поліцією (81% погоджуються, що з поліцією легко зв'язатися). Дещо менше респондентів, але також більшість вважають, що поліція швидко реагує у надзвичайних ситуаціях (66%) і що поліція належним чином вживає заходів щодо проблем громади (58%). У випадку належності розгляду скарг громадян 50% погоджуються і 23% – не погоджуються (при 27% тих, хто не зміг відповісти).

У випадку хабарів, 23.5% вважають, що співробітники поліції беруть хабарі, не погоджуються – 31% (ще 45% не змогли відповісти на запитання).

Діаграма 1.3.2-3

Оцінка окремих аспектів діяльності Національної поліції

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо поліції у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.3.2-2 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Є певна варіативність у поглядах представників окремих соціально-демографічних категорій, але загалом простежуються подібні тенденції, і в ряді випадків варіативність є наслідком різного рівня визначеності серед різних категорій населення. Наприклад, серед більш молодих респондентів більше тих, хто погоджується, що поліція бере хабарі – 43% проти 14% серед 60+ річних. Водночас, частка тих, хто не погоджується, приблизно однакова і варіює в межах 28-37% (тобто з віком збільшується частка тих, хто не визначився з думкою).

Разом з цим, можна звернути увагу на відмінності в поглядах жителів населених пунктів різних типів, оскільки в цьому випадку рівень визначеності є приблизно однаковим серед жителів населених пунктів різних типів. Так, серед жителів більших населених пунктів більше тих, хто вважає, що співробітники поліції беруть хабарі – 31% серед жителів великих міст проти 13% серед жителів сіл. Натомість з 28% до 42% зростає частка тих, хто не погоджується, що вони беруть хабарі.

**Оцінка окремих аспектів діяльності Національної поліції:
окремі соціально-демографічні категорії**

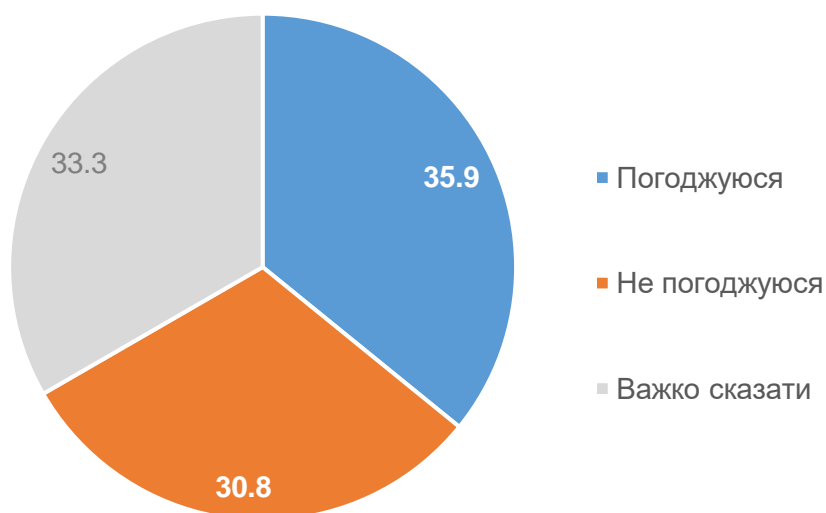
% погоджуються і не погоджуються з твердженням

% у рядку	Легко зв'язатися		Швидко реагують		Належно реагують щодо проблем громади		Належно розглядає скарги		Беруть хабарі	
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Стать										
Чоловік	81.1	8.1	63.6	18.9	54.6	23.4	49.7	26.5	33.0	29.9
Жінка	80.4	6.3	68.3	13.9	60.7	17.5	50.6	19.5	15.9	32.3
Вік										
18-29 років	87.6	6.6	66.9	23.1	62.8	25.6	59.5	30.6	43.0	30.6
30-44 років	84.0	8.2	66.0	20.4	55.4	25.2	53.7	28.9	25.9	37.1
45-59 років	81.2	4.3	70.2	15.7	57.3	22.0	50.6	20.8	23.5	28.6
60+ років	74.8	8.5	63.0	10.0	59.1	12.1	43.3	15.5	14.2	28.2
Тип населеного пункту										
Велике місто (50 тис. і більше)	82.1	6.0	63.5	17.7	55.6	21.6	45.6	26.0	30.8	27.8
Середнє місто (20-49 тис.)	81.8	6.6	70.2	13.2	62.8	17.4	52.9	24.0	19.0	35.5
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	77.7	7.6	67.0	15.6	55.8	19.2	54.0	16.5	16.5	29.5
Село	79.5	10.6	70.9	13.9	65.6	18.5	57.6	19.2	13.2	41.7
Освіта										
Повна середня і нижча	77.5	8.1	64.3	15.5	57.0	18.6	51.6	19.4	20.5	32.9
Середня спеціальна	81.4	7.7	69.9	13.6	60.6	18.1	54.0	18.4	19.4	30.9
Вища	82.4	5.8	64.0	19.0	56.3	23.4	45.6	29.1	29.9	30.2
Національність										
Українець	81.6	7.5	67.7	16.5	61.6	19.6	51.3	22.7	23.5	32.1
Росіянин	82.5	4.2	65.0	14.7	47.6	21.0	45.5	23.1	28.0	25.2
Інша	72.2	11.1	57.4	14.8	48.1	24.1	48.1	25.9	13.0	38.9
Мова спілкування вдома										
Українська	83.1	7.0	76.1	16.9	63.4	21.1	53.5	19.7	25.4	35.2
Російська	80.4	6.6	64.1	16.5	54.6	20.8	48.5	24.6	23.7	28.3
Українська і російська	81.8	8.1	69.9	14.8	65.7	18.2	54.7	17.8	22.9	38.1
Рід занять										
Робітник	80.9	7.9	70.4	19.1	62.5	19.1	59.9	17.8	25.7	37.5
Службовець	84.1	8.5	62.2	19.5	50.0	26.8	46.3	26.8	31.7	31.7
Спеціаліст	85.0	5.4	67.3	17.7	56.5	22.4	49.0	29.9	29.9	27.9
Підприємець, самозайнятий	85.7	7.9	60.3	20.6	50.8	31.7	55.6	30.2	34.9	34.9
Домашнє господарство	83.2	5.0	59.4	22.8	57.4	24.8	48.5	31.7	18.8	34.7
Пенсіонер	76.4	7.3	65.4	10.5	58.6	14.4	46.1	16.0	15.7	28.0
Студент ¹	81.0	14.3	76.2	23.8	66.7	23.8	66.7	33.3	52.4	28.6
Безробітний ¹	77.5	7.5	77.5	20.0	67.5	22.5	50.0	27.5	25.0	35.0
Рівень достатку										
Дуже низький	73.7	9.1	64.7	14.2	56.9	20.3	45.3	21.6	22.0	29.7
Низький	82.0	7.5	68.4	17.3	61.3	19.5	52.3	19.9	14.7	31.2
Нижче середнього	82.9	5.7	62.9	19.0	53.8	25.7	50.0	26.2	28.1	32.4
Середній	83.2	5.2	68.4	13.5	56.8	18.7	54.2	21.3	28.4	32.3
Високий	83.3	7.9	67.5	16.7	62.3	14.9	48.2	27.2	32.5	30.7

Серед тих, хто особисто або члени домогосподарства контактували з поліцією за останні 3 роки 36% погоджуються, що співробітники поліції беруть хабарі, проти 31%, які не погоджуються з цим.

Діаграма 1.3.2-4

Співробітники поліції беруть хабарі
% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства контактували з поліцією за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердження щодо поліції у Вашому регіоні?

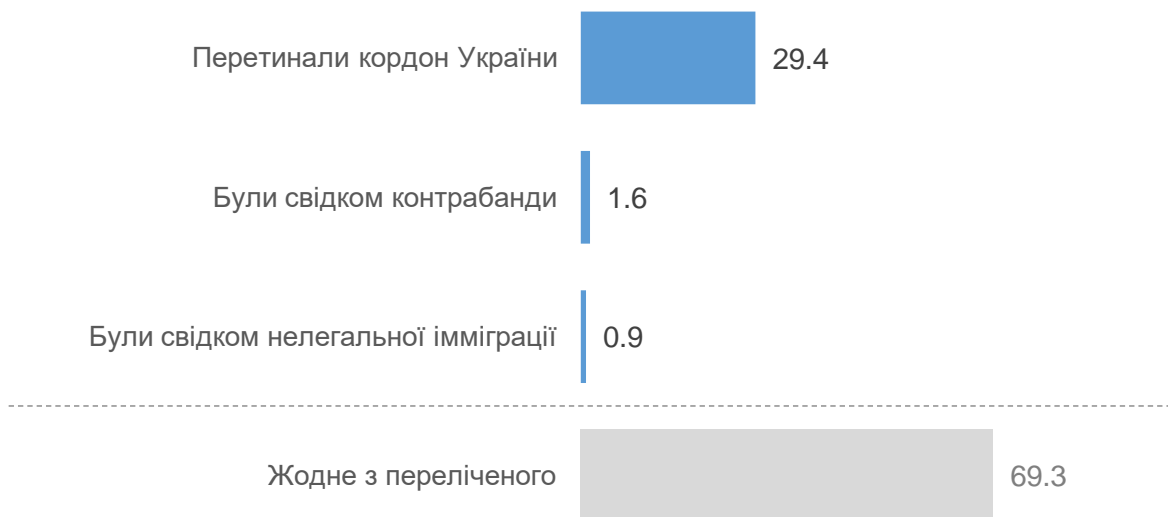
1.4 Державна прикордонна служба України

1.4.1 Досвід перетину кордону / контрабанди / нелегальної імміграції за останні 3 роки

Трохи більше чверті респондентів – **29%** – повідомляють, що за останні 3 роки або самі перетинали кордон, або це робили члени їхнього домогосподарства. Водночас свідками контрабанди були 2% респондентів, свідками нелегальної міграції – 1%.

Діаграма 1.4.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства перетинали кордон / були свідками контрабанди чи нелегальної міграції за останні 3 роки

Запитання: Протягом останніх 3 років, чи перетинали Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, кордон України (з метою відвідування іншої країни з будь-якої причини) або були свідком контрабанди чи нелегальної імміграції?

В Таблиці 1.4.1-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій. Частіше про досвід перетину кордону говорили чоловіки (32% проти 27% серед жінок), більш молоді респонденти (35% серед 18-29 річних проти 24.5% серед 60+ річних), жителі більших міст (якщо у великих містах такий досвід мали 35%, то в маленьких містах / СМТ – 20-23%), респонденти з вищою освітою (35% проти не більше 28.5% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних показник становить 22%, то серед найбільш заможних – 37%). Також за родом занять найчастіше перетинали кордон спеціалісти.

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства перетинали кордон / були свідками контрабанди чи нелегальної міграції за останні 3 роки: окремі соціально-демографічні категорії

<i>% у рядку</i>	Перетин кордону	Контрабанди	Нелегальна імміграція	Жодне
Стать				
Чоловік	31.9	2.9	1.3	65.8
Жінка	27.4	0.5	0.5	72.1
Вік				
18-29 років	34.7	0.8	2.5	64.5
30-44 років	32.7	1.4	0.7	66.3
45-59 років	29.4	2.4	1.2	68.2
60+ років	24.5	1.5	0.3	74.5
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	35.1	2.0	1.2	62.9
Середнє місто (20-49 тис.)	29.8	1.7	0.0	69.4
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	20.1	1.3	0.4	79.0
Село	23.8	0.7	1.3	76.2
Освіта				
Повна середня і нижча	23.3	0.4	0.8	76.0
Середня спеціальна	28.5	1.1	0.5	71.0
Вища	34.6	3.0	1.4	62.9
Національність				
Українець	28.7	1.5	1.0	70.0
Росіянин	27.3	2.1	0.0	70.6
Інша	37.0	1.9	1.9	63.0
Мова спілкування вдома				
Українська	16.9	1.4	1.4	83.1
Російська	33.6	1.3	0.9	65.4
Українська і російська	21.2	2.1	0.8	76.3
Рід занять				
Робітник	34.2	0.7	0.7	65.8
Службовець	24.4	0.0	2.4	74.4
Спеціаліст	43.5	5.4	2.7	52.4
Підприємець, самозайнятий	36.5	0.0	1.6	61.9
Домашнє господарство	23.8	0.0	0.0	76.2
Пенсіонер	25.1	1.8	0.0	73.8
Студент ¹	33.3	0.0	0.0	66.7
Безробітний ¹	17.5	0.0	2.5	80.0
Рівень достатку				
Дуже низький	21.6	0.9	0.0	78.0
Низький	26.7	1.9	0.4	72.6
Нижче середнього	32.4	1.0	1.9	65.7
Середній	36.1	3.2	0.6	61.3
Високий	36.8	1.8	2.6	61.4

З якими-небудь проблемами при перетині кордону зіштовхувалися 27% респондентів, які самі або чії члени домогосподарства перетинали кордон за останні 3 роки. Переважно мова йде про тривалий час очікування / бюрократичну тяганину (про це говорять 24% респондентів). По 3-6% пригадують грубу поведінку, вимогу хабаря, некомпетентних працівників, небажання вирішувати проблему.

Діаграма 1.4.1-3

Досвід проблем при перетині кордону респондентами / членами їхнього домогосподарства

Запитання: Чи зіштовхувалися Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, із переліченими нижче проблемами під час перетину кордону?

Значна частина учасників фокус-груп (як серед жителів Маріуполя, так і серед мешканців різних сіл Донецької області) перетинала кордон за останні 2-3 роки. При цьому важливо відзначити, що обговорення їхнього досвіду перетину кордону, а також контактів з тими, хто працює на кордоні, продемонструвало той факт, що **респонденти недостатньо розрізняють працівників Державної прикордонної служби і працівників Державної митної служби.**

Розповідаючи про власний досвід перетину кордону, **тільки деякі** з тих, хто перетинали кордон за останні роки, відзначили, що **стикалися з окремими негативними моментами:**

- **зневажливе ставлення** з боку тих, хто працює на українському кордоні; в одному випадку йшлося про перетин кордону з Кримом; в іншому – з Румунією:

«Людей вообще ни во что не ставят, общаются крайне по-хамски.... Женщина передо мной как раз стояла с паспортом. Мужчина смотрит на неё, смотрит на паспорт достаточно долго. Она спрашивает...ну просто спокойно у него спрашивает: «Что-то не так?» А он с таким видом просто ей отвечает: «Если бы что-то было не так, я бы с вами уже давно по-другому разговаривал»... Очень не понравилось» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

«...Ехала бабушка с нами лет 75. А на границе с Румынией, на украинской границе, в темноте она попутала паспорта. И достала вместо украинского ДНРовский паспорт. Девушка... зашла, как увидела этот паспорт – вызвали СБУ. Ну, бабушка

*уже старенькая была, ей где-то 75 лет... Давай её там пытать... на весь автобус: «Да вы изменники Родины, да вы...». Я считаю, что это неприемлемо»
(Чоловік, житель с. Малоянисоль)*

- **тривале очікування** в черзі на кордоні: зокрема, йшлося про перетин кордону з Кримом і з Росією (Гоптівка – Нехотіївка); при цьому, при перетині кордону з Росією було враження, що українські прикордонники працюють занадто повільно і спеціально створюють ситуації, коли збирається черга:

«...Они вразвалочку работают... Надо собрать очередь. А чтобы собрать очередь, у них зависает система или ещё что-нибудь. Они собрались все и пошли отдохнули там. Через час вернулись.... Очередь собралась, начинают потом разгребать» (Чоловік, житель с. Гранітне)

- **хабарництво**: зокрема, на кордоні з Кримом автобус тривалий час стояв у черзі, доки водій не дав комусь хабар.

Відповідаючи на питання, чому не подавали скарги щодо вищезазначених випадків, респонденти зазначили, що побоювалися помсти з боку працівників державних служб:

*«Мне кажется, никто не рискует... потому что есть такая вероятность потом не заехать обратно, или выезжать еще дольше. Причем, значительно дольше»
(Чоловік, житель м. Маріуполь)*

В усіх інших випадках контакти з працівниками Державної прикордонної служби залишили **позитивне враження**: представники державних служб ввічливі і працюють ефективно (швидко і уважно). В цих ситуаціях перетинали кордон з Росією (пункт у Білгороді); КПВВ на Новозовськ; вилітали в Єгипет з аеропорту у Дніпрі:

«Я к родственникам ездила в Смоленск... Было очень даже прилично, нормально. Это я ехала через Харьков, Белгород... ни к чему не придирались, ни к сумкам, и назад когда возвращалась. Что та граница, что та – очень хорошо» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

«Я ездила к родственникам – к бабушке с дедушкой – на территорию туда, в Новоазовском. И там было две границы, естественно. По поводу общения на границе – все хорошо было... Ничего плохого о них сказать не могу. Даже не долго было» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

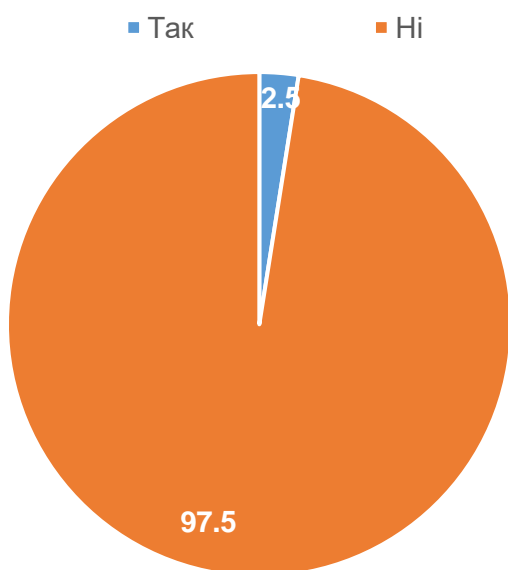
«Мы ездили в Египет... Наши с удовольствием и отпустили, и приняли. Ну, у нас не было никаких проблем. Мы ехали с ребёнком. Как-то нам даже лояльно» (Жінка, жителька с. Мангуш)

В тих випадках, коли стикалися з негативним досвідом при перетині кордону, респонденти **говорили про брак довіри** до представників Державної прикордонної служби. І, навпаки, якщо у учасників фокус-груп залишилося **позитивне враження** про перетин кордону (або переважно позитивне), вони **були схильні позитивно коментувати своє ставлення до Державної прикордонної служби** в цілому.

Лише 2.5% респондентів, які зіштовхувалися з певними проблемами, подавали скаргу (1 з 2 таких респондентів робив це особисто, 1 – по телефону). Водночас, серед тих, хто не подавав скаргу, 46% пояснюють це тим, що вони не вірять, що це допомогло б. Також 29.5% респондентів говорять, що, на їхню думку, випадок не був настільки серйозним, щоб через це подавати скаргу. Інші причини називалися рідше.

Діаграма 1.4.1-4

а. Проблеми при перетині кордону – чи подавали скаргу

Запитання: Ви або інша особа, яка проживає спільно Вами, подавали скаргу через будь-який із цих інцидентів?

б. Чому не подавали скаргу серед тих, хто не подавав скаргу

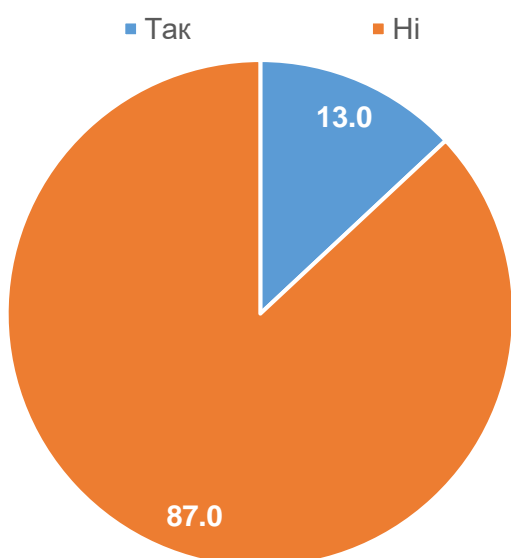
Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не подали скаргу / не повідомили представників ДПСУ про випадок? Оберіть до 3-х відповідей.

Для респондентів, які зіштовхувалися з випадками контрабанди та/або нелегальної імміграції, ставилися додаткові запитання, чи подавали вони заяву і причини, якщо не подавали. Утім, таких було лише 23 респондентів, що недостатньо для статистично надійних розрахунків, тому дані нижче наведені індикативно.

Серед респондентів, які самі / члени домогосподарства стали свідками контрабанди / нелегальної імміграції, 13% повідомили про це державні органи (2 з 3 таких респондентів зробили це по телефону, 1 – онлайн). Серед тих, хто не повідомляв державні органи, 50% пояснюють це тим, що вони не вірять, що це допомогло, 20% – що вони не думали, що випадок був достатньо серйозним для цього, 15% – що була незрозумілою процедура подачі заяви / скарги.

Діаграма 1.4.1-5

а. Контрабанда / нелегальна імміграція – чи подавали скаргу

Запитання: Коли Ви стали свідком контрабанди чи нелегальної імміграції, чи Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, інший повідомили про це будь-які державні органи?

б. Чому не подавали скаргу серед тих, хто не подавав скаргу

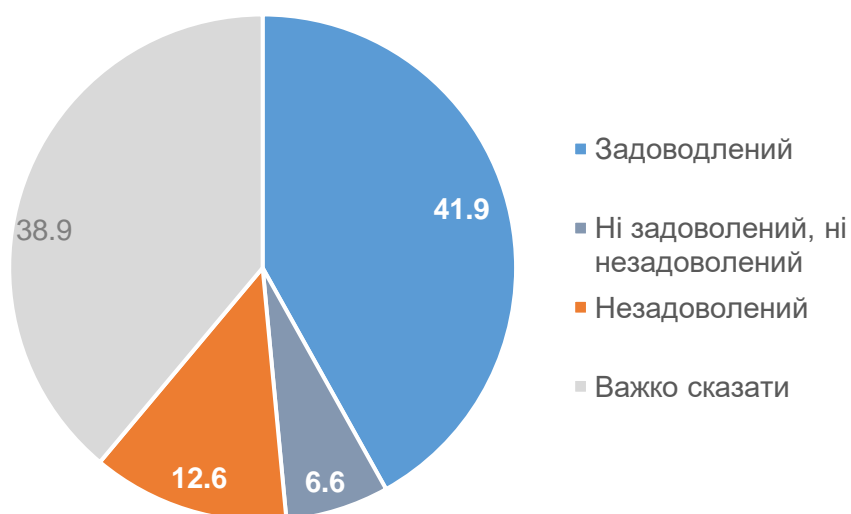
Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не подали скаргу / не повідомили представників ДПСУ про випадок? Оберіть до 3-х відповідей.

1.4.2 Загальне сприйняття діяльності Державної прикордонної служби в Донецькій області

Серед респондентів **переважають позитивні оцінки діяльності Державної прикордонної служби** у своєму регіоні: **42% задоволені діяльністю проти 13%, які не задоволені нею** (відповідно, баланс оцінок позитивний і становить +29%). Ще 7% ні задоволені, ні незадоволені. Водночас, 39% респондентів не мають визначеної думки з цього питання.

Діаграма 1.4.2-1

Задоволеність діяльністю Державної прикордонної служби

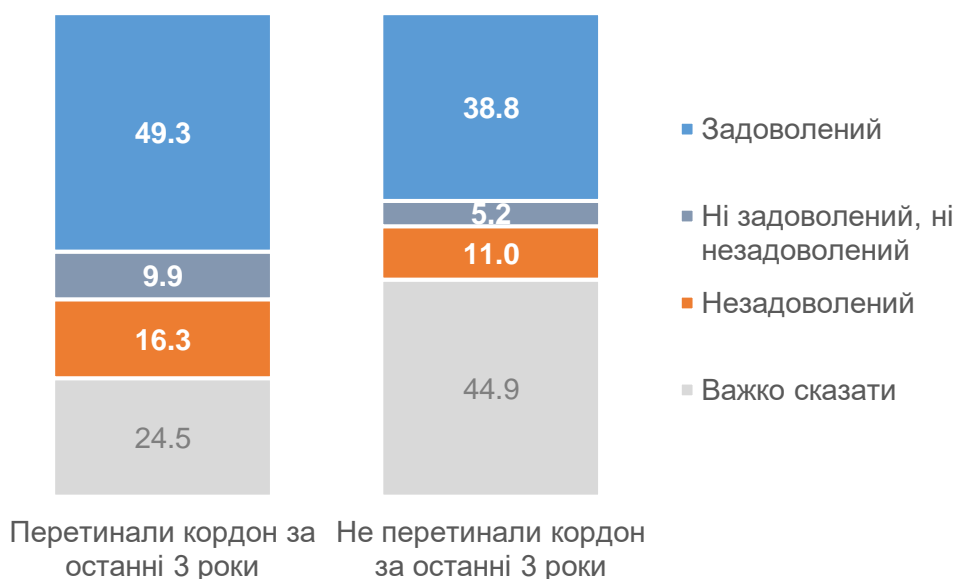

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Державної прикордонної служби у Вашому регіоні?

Наявність досвіду перетину кордону за останні 3 роки пов'язано з нижчою часткою тих, хто не визначився зі своїми поглядами: якщо серед тих, хто не мав досвіду (ані сам, ані члени домогосподарства) 45% не можуть сказати, наскільки вони задоволені діяльністю, то серед тих, хто мав відповідний досвід – 24.5%. За рахунок цього, серед тих, хто мав досвіду перетину кордону, більше і тих, хто задоволений, і тих, хто незадоволений, і тих, хто і задоволений, і незадоволений. Водночас, **баланс оцінок практично не відрізняється: +33% серед тих, хто мав досвід, і +29% серед тих, хто не мав досвіду.**

Діаграма 1.4.2-2

**Задоволеність діяльністю Державної прикордонної служби:
наявність досвіду перетину кордону за останні 3 роки**

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Державної прикордонної служби у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.4.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Серед різних категорій простежуються певні відмінності, але загалом тенденції є подібними і у всіх випадках баланс оцінок є позитивним. Крім цього, у значній мірі дещо нижчі показники задоволеності і балансу серед окремих категорій є наслідком не вищої незадоволеності, але вищої частки тих, хто не зміг відповісти на запитання. Наприклад, серед 18-29 річних баланс оцінок становить +44% і загалом 54.5% задоволені діяльністю ДПСУ. Серед 60+ річних баланс становить +25%, а частка задоволених – 36%. Водночас, частка тих, хто не має визначеного ставлення, зростає з 25% до 49%. А частка тих, хто незадоволений діяльністю, однакова серед обох категорій – по 11%. Тобто якщо аналізувати частку тих, хто незадоволений діяльністю, варіативність між категоріями є значно нижчою.

**Задоволеність діяльністю Державної прикордонної служби:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>100% у рядку</i>	Задоволені	Ні задоволені, ні незадоволені	Не задоволені	Важко сказати
Стать				
Чоловік	40.4	6.7	15.1	37.8
Жінка	43.1	6.5	10.6	39.8
Вік				
18-29 років	54.5	9.9	10.7	24.8
30-44 років	43.9	7.8	13.6	34.7
45-59 років	41.6	6.7	14.5	37.3
60+ років	35.8	4.2	10.9	49.1
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	42.7	7.9	11.9	37.5
Середнє місто (20-49 тис.)	45.5	5.0	9.9	39.7
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	32.6	6.7	13.4	47.3
Село	50.3	3.3	15.9	30.5
Освіта				
Повна середня і нижча	44.2	3.1	10.9	41.9
Середня спеціальна	41.8	5.9	14.1	38.3
Вища	40.7	9.6	12.4	37.4
Національність				
Українець	42.9	6.4	12.4	38.3
Росіянин	37.1	8.4	13.3	41.3
Інша	44.4	3.7	9.3	42.6
Мова спілкування вдома				
Українська	35.2	4.2	21.1	39.4
Російська	42.3	7.2	12.8	37.7
Українська і російська	41.9	5.9	10.2	41.9
Рід занять				
Робітник	40.1	6.6	15.1	38.2
Службовець	51.2	4.9	12.2	31.7
Спеціаліст	42.9	10.9	12.2	34.0
Підприємець, самозайнятий	46.0	6.3	7.9	39.7
Домашнє господарство	44.6	9.9	8.9	36.6
Пенсіонер	37.7	3.7	11.8	46.9
Студент ¹	52.4	19.0	14.3	14.3
Безробітний ¹	47.5	7.5	25.0	20.0
Рівень достатку				
Дуже низький	36.6	5.6	12.1	45.7
Низький	43.6	4.1	13.9	38.3
Нижче середнього	40.0	9.5	12.9	37.6
Середній	47.7	9.0	12.3	31.0
Високий	44.7	5.3	11.4	38.6

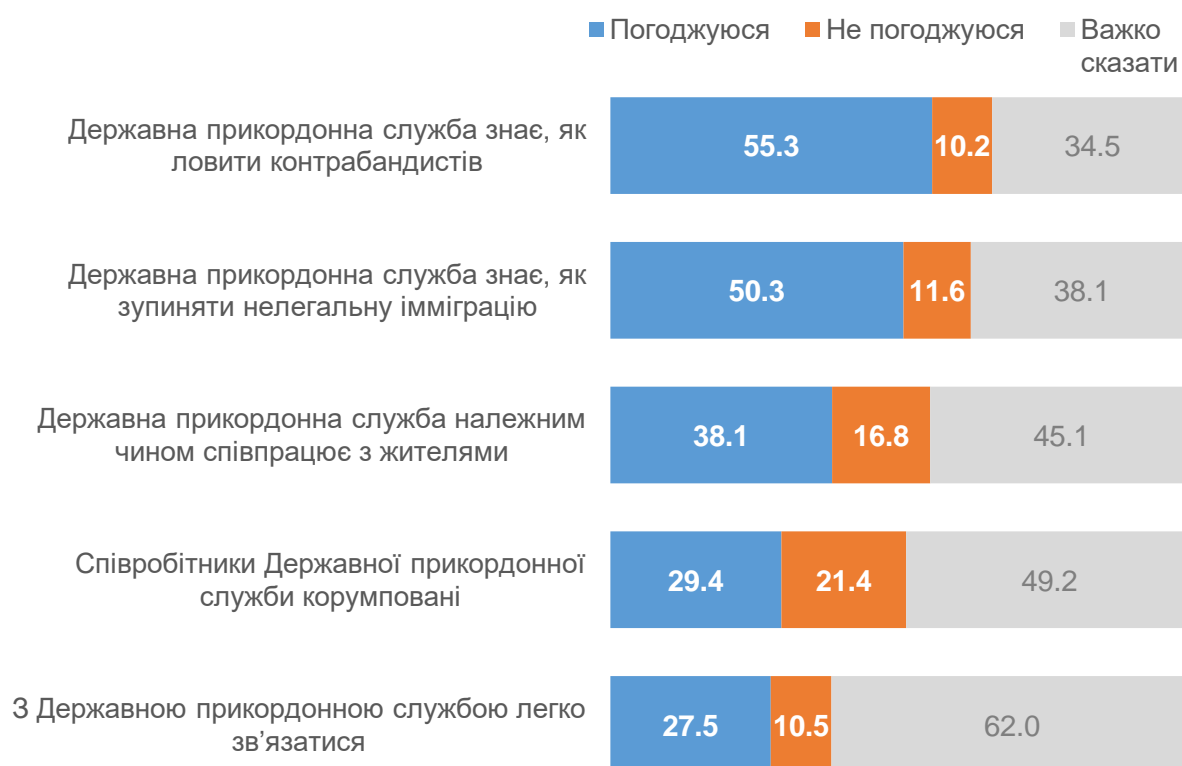
Серед окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби жителі області **найкраще оцінюють знання, як ловити контрабандистів (55% погоджуються, що ДПСУ знає, як це робити) і знання, як зупиняти нелегальну імміграцію (50%)**.

Менше респондентів погоджуються, що ДПСУ належним чином співпрацює з жителями області (38%). Хоча у цьому випадку не погоджуються значно менше респондентів – 17%, а 45% не змогли відповісти на запитання. Подібна ситуація у випадку легкості зв'язку з ДПСУ – 27.5% погоджуються, 10.5% не погоджуються при 62% тих, хто не зміг відповісти на запитання.

При цьому, **29% респондентів погоджуються з тим, що співробітники ДПСУ – корумповані**. Не погоджуються – 21%, а 49% не змогли відповісти на запитання.

Діаграма 1.4.2-3

Оцінка окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо Державної прикордонної служби у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.4.2-2 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Є певні відмінності у поглядах представників різних соціально-демографічних категорій, але, у цілому, тенденції досить подібні (а в ряді випадків навіть ті відмінності, як можна спостерігати, є скоріше наслідком різного рівня визначеності з відповідями серед різних категорій). Можна лише звернути увагу на відмінності за типом населеного пункту проживання: при відносно подібному рівні визначеності є тенденція, що жителі більших міст частіше вважають корумпованими співробітників ДПСУ.

Таблиця 1.4.2-2

**Оцінка окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби:
окремі соціально-демографічні категорії**

% погоджуються і не погоджуються з твердженням

% у рядку	Знають, як ловити контрабандистів		Знають, як зупиняти імміграцію		Належна співпраця з жителями		Корумповані		Легко зв'язатися		
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗	
Стать											
Чоловік	56.6	10.8	52.6	11.7	39.3	19.6	36.6	20.0	30.1	11.7	
Жінка	54.2	9.7	48.5	11.5	37.1	14.6	23.6	22.5	25.4	9.5	
Вік											
18-29 років	60.3	10.7	53.7	15.7	50.4	19.0	33.9	24.8	38.8	14.0	
30-44 років	58.5	13.3	55.1	11.9	42.5	17.3	34.4	25.9	34.4	11.6	
45-59 років	56.5	11.0	52.9	13.3	35.7	21.6	27.8	20.0	21.6	11.0	
60+ років	49.7	6.7	42.7	8.5	31.5	11.8	24.5	17.3	21.8	7.9	
Тип населеного пункту											
Велике місто (50 тис. і більше)	55.4	11.5	51.4	12.7	37.9	17.3	35.3	18.7	28.2	9.3	
Середнє місто (20-49 тис.)	61.2	11.6	54.5	14.9	37.2	16.5	32.2	27.3	26.4	11.6	
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	53.6	8.5	46.9	8.5	33.0	17.4	21.4	20.5	21.0	11.6	
Село	53.0	7.3	48.3	9.9	47.0	14.6	19.2	27.2	35.8	11.9	
Освіта											
Повна середня і нижча	51.9	9.7	52.7	10.5	39.1	14.0	27.9	20.5	26.7	9.3	
Середня спеціальна	57.7	8.2	51.3	9.3	38.6	14.4	27.4	19.9	24.5	12.2	
Вища	55.5	12.6	47.8	14.8	37.1	21.4	32.7	23.6	31.3	9.6	
Національність											
Українець	55.5	10.1	51.7	10.8	40.6	15.6	27.6	23.2	28.4	10.7	
Росіянин	57.3	11.9	50.3	14.7	26.6	22.4	38.5	16.8	24.5	11.9	
Інша	42.6	13.0	38.9	13.0	40.7	16.7	33.3	16.7	29.6	5.6	
Мова спілкування вдома											
Українська	46.5	8.5	45.1	7.0	38.0	9.9	25.4	21.1	29.6	7.0	
Російська	54.1	11.3	49.6	12.1	36.5	16.9	31.1	20.0	26.1	10.8	
Українська і російська	61.0	8.1	55.1	11.9	41.9	18.6	26.3	24.6	30.5	11.0	
Рід занять											
Робітник	53.3	11.2	52.0	11.8	40.8	15.1	31.6	18.4	28.9	7.2	

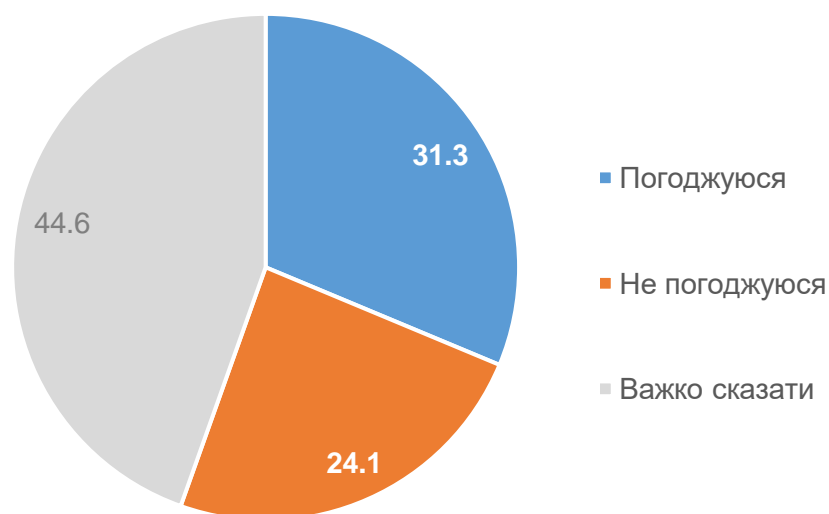
% у рядку	Знають, як ловити контрабандистів		Знають, як зупиняти імміграцію		Належна співпраця з жителями		Корумповані		Легко зв'язатися	
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Службовець	62.2	11.0	57.3	12.2	45.1	24.4	32.9	26.8	34.1	11.0
Спеціаліст	60.5	13.6	53.7	15.0	38.8	21.1	40.1	23.1	29.9	11.6
Підприємець, самозайнятий	57.1	11.1	50.8	12.7	34.9	19.0	27.0	23.8	27.0	9.5
Домашнє господарство	52.5	11.9	52.5	12.9	36.6	16.8	23.8	22.8	31.7	12.9
Пенсіонер	51.0	7.1	45.3	8.6	33.2	12.8	24.3	19.1	23.3	8.1
Студент ¹	61.9	19.0	52.4	19.0	61.9	19.0	33.3	33.3	42.9	23.8
Безробітний ¹	67.5	7.5	55.0	15.0	50.0	25.0	37.5	22.5	20.0	27.5
Рівень достатку										
Дуже низький	46.6	13.4	44.8	13.8	33.6	14.2	28.0	20.7	19.8	11.2
Низький	55.3	7.9	50.8	9.8	37.6	17.3	24.8	19.5	30.1	9.4
Нижче середнього	54.8	9.5	53.3	13.3	38.1	16.2	32.4	21.0	26.2	9.5
Середній	64.5	11.0	54.8	11.6	45.8	15.5	35.5	23.2	34.2	11.6
Високий	63.2	11.4	54.4	10.5	39.5	24.6	32.5	24.6	33.3	12.3

Серед тих, хто особисто або члени домогосподарства перетинали кордон за останні 3 роки 31% погоджуються, що співробітники ДПСУ корумповані, проти 24%, які не погоджуються з цим.

Діаграма 1.4.2-4

Співробітники Державної прикордонної служби корумповані

% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства перетинали кордон за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо Державної прикордонної служби у Вашому регіоні?

1.5 Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ

1.5.1 Досвід звертання у сервісні центри Міністерства внутрішніх справ за останні 3 роки

30% респондентів за останні 3 роки або самі зверталися до сервісних центрів МВС, або це робили члени їхнього домогосподарства. Найбільше респондентів – 18% – зверталися, щоб зареєструвати / перереєструвати транспортні засоби. Далі йдуть видача / зміна номерних знаків (12%), зняття з реєстрації транспортних засобів (10%), видача довідки про несудимість (10%), іспит на отримання водійських прав (9%) і отримання водійських прав (8%).

Діаграма 1.5.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства зверталися до сервісних центрів МВС за останні 3 роки

Запитання: Протягом останніх 3 років, чи Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися до сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ за наступними послугами?

В Таблиці 1.5.1-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій. Помітно частіше про звернення до сервісних центрів говорять чоловіки (42% проти 21% серед жінок), більш молоді респонденти (якщо серед 18-29 річних 53% говорять про такий досвід, то серед 60+ річних – 14%), жителі більших населених пунктів (якщо серед жителів великих міст показник 38%, то серед жителів сіл – 22.5%), респонденти з вищою освітою (42% проти не більше 25% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних респондентів 13% мали досвід, то серед найбільш заможних – 47%). На тлі інших категорій також вирізняються підприємці і спеціалісти, серед яких такий досвід мали, відповідно, 56% і 50%.

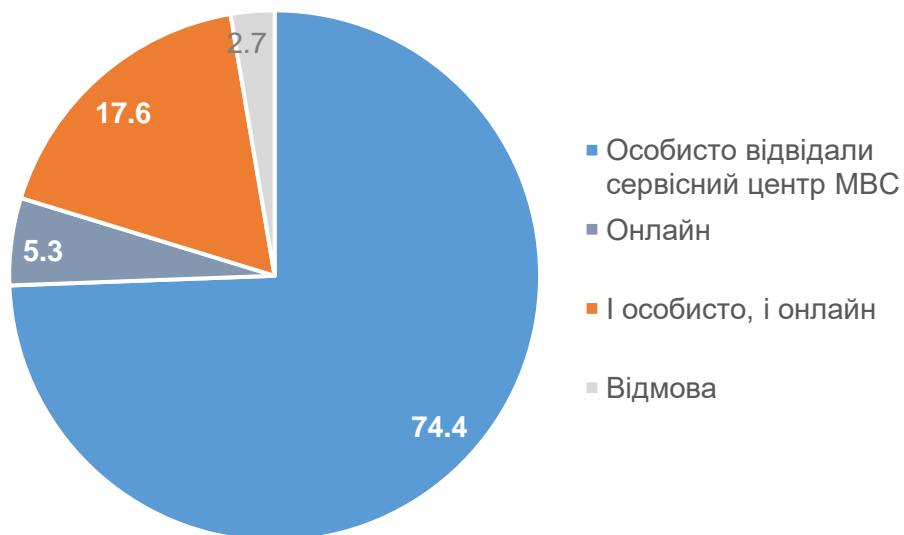
**% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства зверталися до
сервісних центрів МВС за останні 3 роки:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>% у рядку</i>	Реєстрація ТЗ	Видача / зміна номерних знаків	Зняття з реєстрації ТЗ	Видача довідки про несудимість	Іспит для отримання прав	Отримання прав	Ніхто не звертався до сервісних центрів
Стать							
Чоловік	24.3	14.8	13.9	14.2	11.0	9.7	58.4
Жінка	13.3	9.5	7.6	6.7	6.8	5.9	79.1
Вік							
18-29 років	30.6	15.7	13.2	15.7	24.0	19.0	47.1
30-44 років	27.2	19.4	15.0	12.6	9.9	10.5	58.8
45-59 років	14.1	8.6	9.0	12.5	5.9	5.9	72.9
60+ років	8.8	6.4	6.4	3.6	4.2	2.1	85.8
Тип населеного пункту							
Велике місто (50 тис. і більше)	23.4	15.7	15.1	12.7	11.3	10.3	61.9
Середнє місто (20-49 тис.)	19.8	10.7	9.9	8.3	5.8	4.1	72.7
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	8.9	5.8	3.1	8.0	5.8	5.8	81.3
Село	13.2	9.3	6.0	5.3	6.6	4.0	77.5
Освіта							
Повна середня і нижча	12.4	6.2	4.3	8.1	6.2	4.7	79.5
Середня спеціальна	13.6	9.8	9.8	8.2	7.4	6.9	74.7
Вища	27.2	18.1	15.4	13.2	11.8	10.4	58.0
Національність							
Українець	19.5	12.9	11.5	10.2	9.4	8.4	68.4
Росіянин	9.1	7.0	4.9	7.0	3.5	3.5	80.4
Інша	22.2	13.0	9.3	14.8	11.1	7.4	66.7
Мова спілкування вдома							
Українська	19.7	12.7	8.5	5.6	12.7	2.8	70.4
Російська	19.9	13.1	11.3	10.6	8.8	7.8	68.0
Українська і російська	12.3	8.1	8.5	9.3	6.8	8.1	75.8
Рід занять							
Робітник	14.5	11.8	9.9	14.5	7.2	5.9	67.8
Службовець	23.2	7.3	7.3	8.5	9.8	8.5	68.3
Спеціаліст	32.7	19.7	15.0	19.0	10.2	9.5	49.7
Підприємець, самозайнятий	49.2	30.2	33.3	12.7	9.5	14.3	44.4
Домашнє господарство	23.8	19.8	14.9	5.0	10.9	10.9	68.3
Пенсіонер	7.9	6.0	5.0	5.0	4.7	2.4	85.6
Студент ¹	23.8	14.3	9.5	9.5	52.4	38.1	42.9
Безробітний ¹	0.0	0.0	7.5	12.5	10.0	15.0	72.5
Рівень достатку							
Дуже низький	5.6	4.3	3.9	3.0	3.4	2.6	87.1
Низький	16.2	10.9	9.4	7.9	7.5	6.0	75.2
Нижче середнього	19.5	11.0	8.6	14.3	9.5	7.6	63.8
Середній	30.3	20.0	16.1	14.8	12.9	11.0	55.5
Високий	29.8	21.9	21.9	14.9	15.8	15.8	52.6

Серед тих, хто говорить про наявність досвіду звертання, 74% робили це особисто, онлайн – 5%, а ще 18% робили це і онлайн, і особисто.

Діаграма 1.5.1-2

Спосіб звертання до сервісних центрів МВС

Запитання: Як Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися за цими послугами / документами?

З якими-небудь проблемами при звертання до сервісних центрів МВС зіштовхувалися 25% респондентів. Найбільше респондентів говорили про тривалий час очікування / бюрократичну тяганину (про це говорять 16% респондентів). Водночас, 6% говорили про небажання вирішувати проблеми, по 2-5% – про те, що не працював сервіс онлайн подання заяв, про вимогу хабаря, грубу поведінку, некомпетентних працівників.

Діаграма 1.5.1-3

Досвід проблем при звертанні респондентів / членів їхнього домогосподарства до сервісних центрів МВС

Запитання: Чи зіштовхувалися Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, з будь-якою з цих проблем під час звертання та отримання цих послуг / документів?

Частина тих учасників фокус-груп, хто звертався до сервісного центру МВС в м. Маріуполь (розташований в ТРЦ «Порт Сіті») протягом останнього часу, зіштовхнулися з певними проблемами. Серед таких проблем респонденти назвали:

- **Неможливість записатися в чергу онлайн** – це була найбільш типова причина незадоволення серед учасників груп. При цьому, вони часто говорили про технічні складнощі, коли вони робили спроби або зайти на сайт, або коли намагалися зарезервувати час у черзі:

«У меня не с первой попытки получилось на него зайти, потому что он то не грузился, то зависал, то, когда была возможность выбрать время, я нажимаю на определенное время и сайт зависает. И я не могу уже ничего сделать, приходится делать одну и ту же процедуру раз по 10» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

Крім того, в одному випадку чоловік похилого віку не зміг скористатися онлайн-записом, том що в нього не вистачило навичок. В результаті, він взагалі не зміг отримати послугу (перереєстрація транспортного засобу), оскільки йому в центрі запропонували тільки цей формат:

«...Я её не представляю эту процедуру. Там через банк надо или через карточку банковскую как-то регистрироваться. Я не смог это сделать. Я говорю, что

запишите меня сейчас в очередь. Нет, сейчас нельзя, я не могу вас записать, только через Интернет» (Чоловік, житель с.Гранітне)

- **Очікування** всередині центру; **неможливість отримати послугу в той проміжок часу, на який була реєстрація**. Згідно з респондентами, причини, які це провокують: значне навантаження на центр; недостатня кількість працівників при наявності такої кількості відвідувачів:

*«На сотрудников там очень большая нагрузка, очень много людей. То есть даже если я записан на два часа, я могу попасть и в три, и в начале четвертого, как уже повезет. Бывало проскакивал, буквально 1-2 человека, а иногда очередь из 10»
(Чоловік, житель м. Маріуполь)*

«Я сталкивался. Получение прав. Ну, в принципе, на 70% всё стало прозрачно, как кажут. Ну, очереди большие. Вот это, конечно, неприятно» (Чоловік, житель с. Малоянисоль)

- **Тривале очікування на результат** послуги (отримання довідки про несудимість): довідку надали практично через місяць.
- **Підозри щодо наявності «складних корупційних схем»**, до яких, ймовірно, залучені працівники центру: наприклад, існує можливість домовитися про здачу іспиту за гроші, які даються посередниками в автошколі.

Мешканці сіл окремо поскаржились на брак сервісного центру, який би був розташований ближче до їхніх населених пунктів, тому що кожного разу їздити в Маріуполь за послугами не завжди зручно.

В той самий час, **досвід інших учасників фокус-груп** при зверненні до сервісного центру в м. Маріуполь **був позитивним, або переважно позитивним**. Зокрема, респонденти відзначили:

- **зрозумілий і прозорий алгоритм** отримання послуг (зокрема, довідки про несудимість, постійних водійських прав, повторне отримання водійських прав); **легкість їх отримання**, коли бажуючі одержати послуги одразу прийшли до центру;

«...Ты подошёл, сам заполнил бланк, оплатил ту или иную операцию... Нет ни бегунков, ни посредников, ни взятки... Всё абсолютно прозрачно... В этом огромный плюс...» (Чоловік, житель смт Ялта)

- **ввічливість і доброзичливість працівників** центру; їхня **готовність допомогти** у разі необхідності:

*«...Общались они со мной корректно, вежливо» (Чоловік, житель м. Маріуполь)
«Мне все четко объяснили, рассказали, помогли со всем. То есть я там...ну в терминале не сама тыкала-мыкала, а подошел специальный сотрудник, мне помог всё найти, все подключить, все оплатить» (Жінка, жителька м.Маріуполь)*

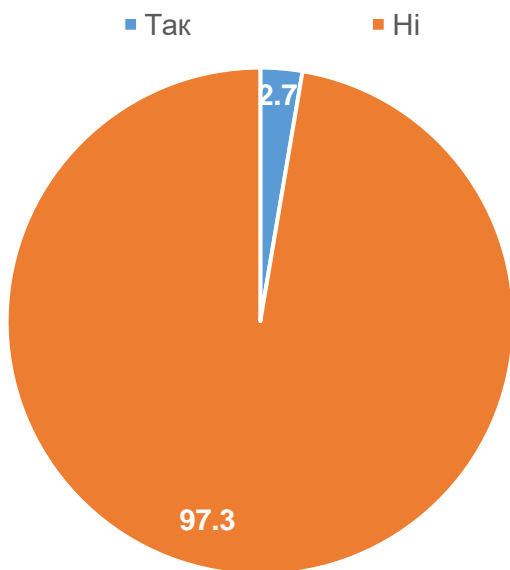
- **чіткість і швидкість роботи працівників** центру:

«Они быстро, слаженно, четко работают» (Жінка, жителька м.Маріуполь)

Лише 3% респондентів, які зіштовхувалися з певними проблемами, подавали скаргу (з 2 таких респондентів обидва робили це в офісі сервісного центру). Водночас, серед тих, хто не подавав скаргу, 47% респондентів пояснювали це тим, що вони не вірять, що це допомогло б. Також 36% респондентів говорять, що, на їхню думку, випадок не був настільки серйозним, щоб через це подавати скаргу, 19% – що ситуація вже була вирішена.

Діаграма 1.5.1-4

а. Чи подавали скаргу

Запитання: Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, подавали скаргу на будь-який із цих випадків?

б. Чому не подавали скаргу серед тих, хто не подавав скаргу

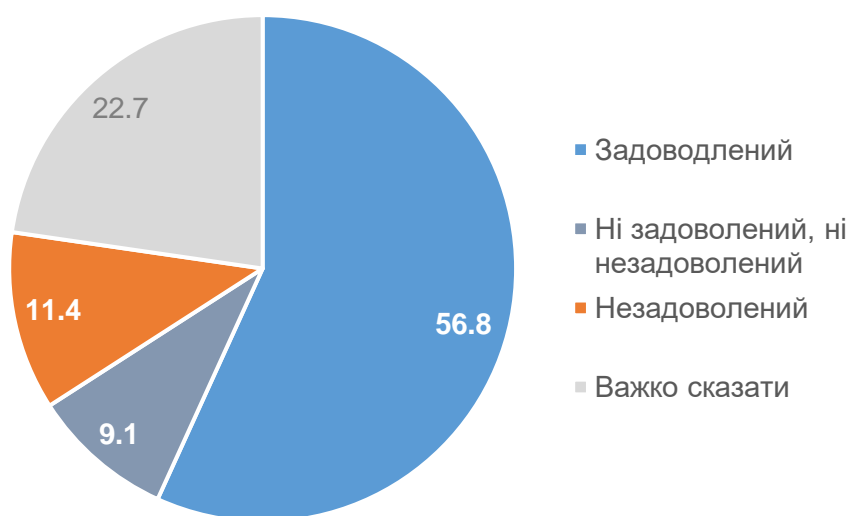
Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не подали скаргу / не повідомили представників сервісного центру МВС про випадок? Оберіть до 3-х відповідей.

1.5.2 Загальне сприйняття діяльності сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ в Донецькій області

Більшість респондентів позитивно оцінюють діяльність сервісних центрів МВС у своєму регіоні: **57% задоволені діяльністю проти 11%, які не задоволені ними** (відповідно, баланс оцінок позитивний і становить +45%). Ще 9% ні задоволені, ні незадоволені.

Діаграма 1.5.2-1

Задоволеність діяльністю сервісних центрів МВС

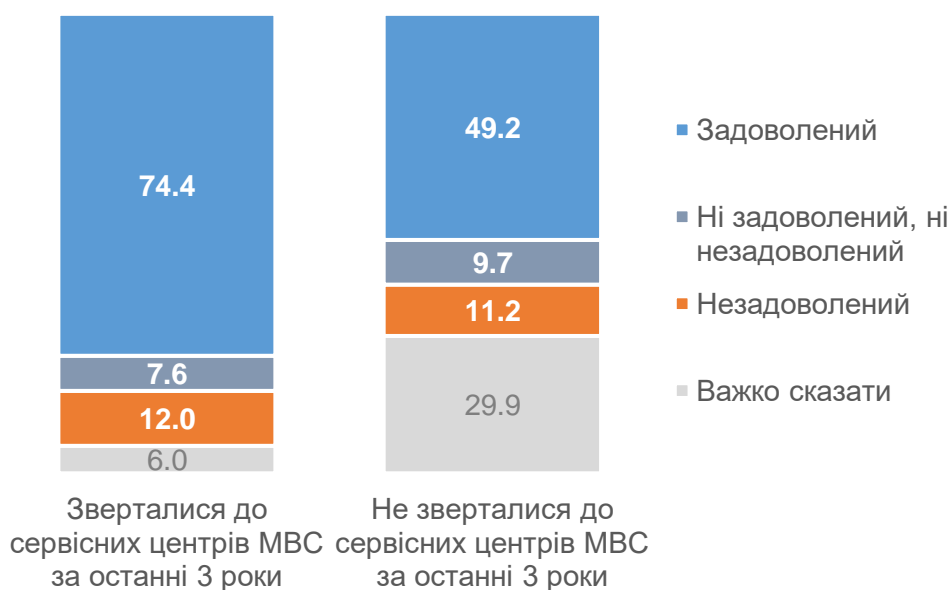

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ у Вашому регіоні?

Наявність досвіду звернення до сервісних центрів МВС за останні 3 роки позитивно пов'язана з оцінкою діяльності: серед тих, хто сам або чий члени домогосподарства мали відповідний досвід 74% задоволені діяльністю сервісних центрів, не задоволені – 12% (відповідно, баланс оцінок становить +62.5%). Натомість серед тих, хто не мав досвіду, 49% задоволені проти 11%, які не задоволені (баланс оцінок – +38%). Разом з цим, потрібно звернути увагу, що в останньому випадку 30% не змогли відповісти на запитання.

Діаграма 1.5.2-2

**Задоволеність діяльністю сервісних центрів МВС:
наявність досвіду звернення до сервісних центрів МВС за останні 3 роки**

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.5.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Можна спостерігати певну варіативність у думках респондентів з різних категорій, але, загалом, тенденції є досить подібними. Зокрема, серед усіх категорій баланс оцінок є позитивним. У ряді випадків відмінності є наслідком різної частки тих, хто зміг відповісти на запитання, у той час як варіативність у частці тих, хто незадоволений, помітно нижча. Зокрема, можна спостерігати тенденцію до зниження частки тих, хто задоволений, і балансу серед більш старших і менш заможних респондентів. Водночас, частка тих, хто незадоволений, приблизно однакова незалежно від віку / майнового статусу, а натомість змінюється частка тих, хто має невизначені думки.

**Задоволеність діяльністю сервісних центрів МВС:
окремі соціально-демографічні категорії**

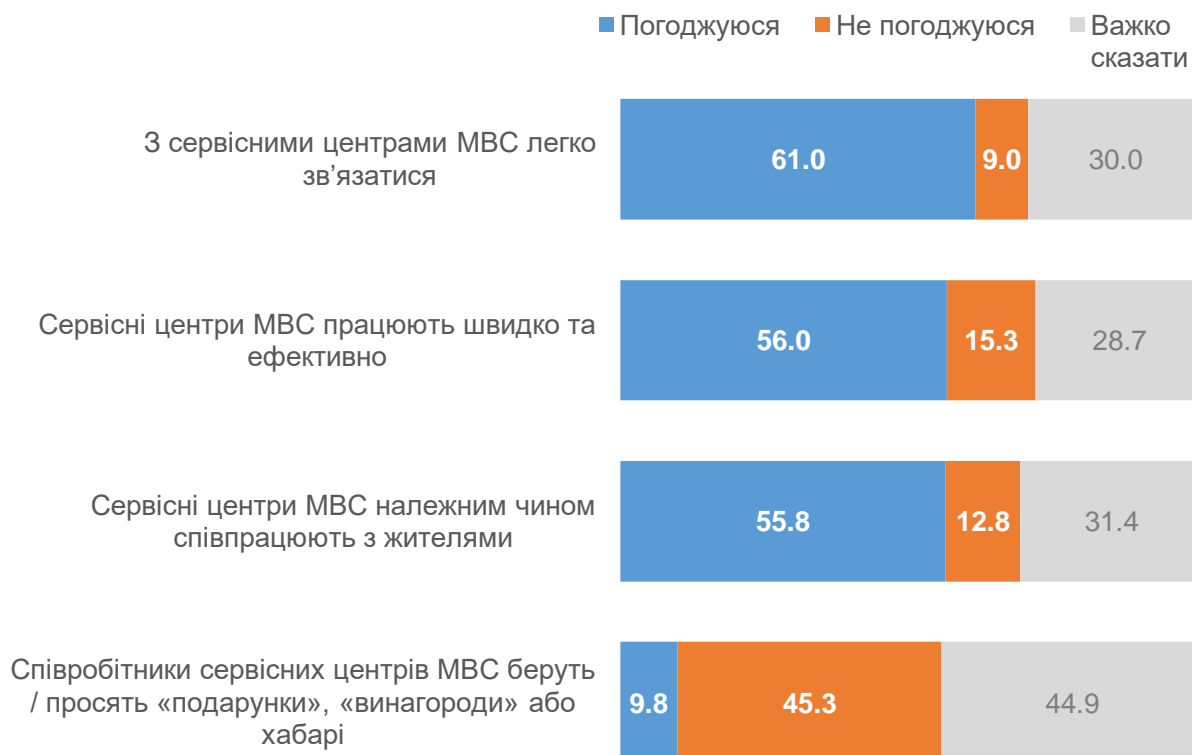
<i>100% у рядку</i>	Задоволені	Ні задоволені, ні незадоволені	Не задоволені	Важко сказати
Стать				
Чоловік	59.8	9.7	12.1	18.4
Жінка	54.4	8.6	10.8	26.1
Вік				
18-29 років	66.9	11.6	10.7	10.7
30-44 років	61.6	9.9	13.9	14.6
45-59 років	56.1	10.6	9.8	23.5
60+ років	49.4	6.4	10.6	33.6
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	59.5	9.7	10.5	20.2
Середнє місто (20-49 тис.)	61.2	9.9	9.9	19.0
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	51.3	9.8	10.3	28.6
Село	52.3	5.3	17.2	25.2
Освіта				
Повна середня і нижча	54.7	4.7	14.3	26.4
Середня спеціальна	56.6	9.3	11.4	22.6
Вища	58.8	12.1	9.3	19.8
Національність				
Українець	57.9	9.4	11.0	21.8
Росіянин	51.0	8.4	13.3	27.3
Інша	61.1	1.9	16.7	20.4
Мова спілкування вдома				
Українська	54.9	7.0	9.9	28.2
Російська	56.3	9.6	10.9	23.3
Українська і російська	58.1	8.9	13.1	19.9
Рід занять				
Робітник	61.2	9.9	14.5	14.5
Службовець	61.0	9.8	9.8	19.5
Спеціаліст	63.9	10.9	6.8	18.4
Підприємець, самозайнятий	60.3	14.3	4.8	20.6
Домашнє господарство	55.4	5.9	15.8	22.8
Пенсіонер	49.7	7.9	11.5	30.9
Студент ¹	71.4	14.3	4.8	9.5
Безробітний ¹	57.5	10.0	20.0	12.5
Рівень достатку				
Дуже низький	48.7	6.9	13.4	31.0
Низький	54.9	7.5	13.5	24.1
Нижче середнього	56.7	11.4	12.9	19.0
Середній	64.5	11.6	5.2	18.7
Високий	69.3	7.9	8.8	14.0

Серед окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС більшість жителів області вважають, що з сервісними центрами легко зв'язатися (61% погоджуються з цим), що сервісні центри працюють швидко та ефективно (56%) і що сервісні центри належно співпрацюють з жителями (56%).

Водночас, 45% не погоджуються з тим, що співробітники сервісних центрів беруть хабарі, погоджуються – 10% (ще 45% не визначилися з відповіддю).

Діаграма 1.5.2-3

Оцінка окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо сервісних центрів МВС у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.5.2-2 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Є певні відмінності у поглядах представників різних соціально-демографічних категорій, але, у цілому, тенденції досить подібні. Причому, значною мірою відмінності пов'язані з різним рівнем визначеності серед окремих категорій (варіативність негативних відповідей простежується в значно нижчій мірі).

**Оцінка окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС:
окремі соціально-демографічні категорії**

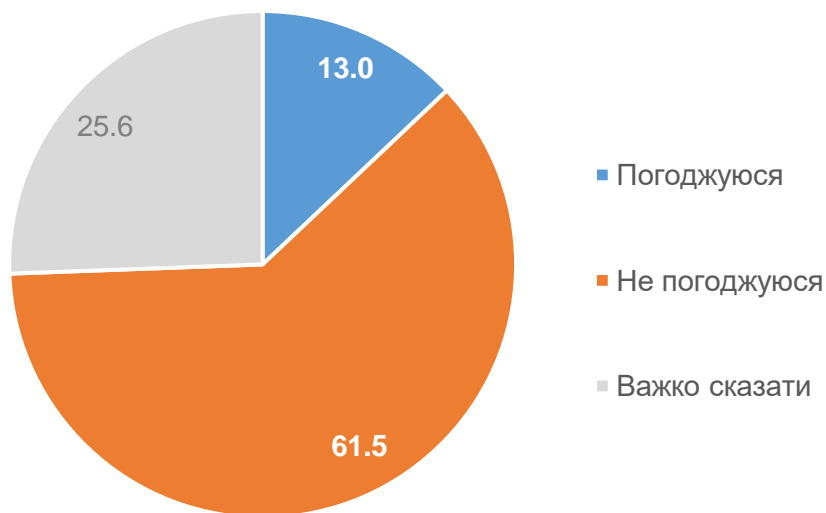
% погоджуються і не погоджуються з твердженням

% у рядку	Легко зв'язатися		Працюють швидко та ефективно		Належно співпрацюють з жителями		Беруть хабарі	
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Стать								
Чоловік	65.4	9.4	55.1	20.0	56.4	16.4	13.0	47.9
Жінка	57.5	8.6	56.8	11.5	55.3	9.9	7.2	43.2
Вік								
18-29 років	68.6	15.7	62.0	25.6	66.1	14.0	18.2	54.5
30-44 років	67.7	8.2	60.9	16.7	62.6	16.3	10.9	50.3
45-59 років	67.1	9.0	60.4	14.5	55.3	12.9	8.6	47.8
60+ років	47.6	7.3	46.1	10.9	46.4	9.1	6.7	35.5
Тип населеного пункту								
Велике місто (50 тис. і більше)	64.1	8.1	55.0	17.3	55.6	14.3	11.5	44.6
Середнє місто (20-49 тис.)	66.9	9.1	63.6	11.6	70.2	6.6	7.4	47.1
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	53.6	10.3	52.2	11.6	48.7	12.9	9.8	42.9
Село	57.0	9.9	58.9	17.2	55.6	12.6	6.0	49.7
Освіта								
Повна середня і нижча	57.8	7.8	51.9	15.9	53.9	10.9	9.3	39.9
Середня спеціальна	59.8	8.8	56.1	15.2	56.1	10.9	7.7	46.5
Вища	64.8	10.2	59.1	15.1	57.1	16.2	12.4	48.1
Національність								
Українець	60.8	8.8	56.8	15.1	58.1	11.7	9.9	46.6
Росіянин	62.9	9.8	50.3	18.2	48.3	18.2	11.9	41.3
Інша	53.7	13.0	59.3	14.8	50.0	14.8	7.4	37.0
Мова спілкування вдома								
Українська	56.3	7.0	53.5	15.5	49.3	12.7	11.3	53.5
Російська	61.0	9.6	54.9	15.5	54.9	13.4	9.7	43.9
Українська і російська	61.9	8.1	58.9	14.8	60.6	11.4	9.3	47.0
Рід занять								
Робітник	65.8	9.9	59.9	15.1	64.5	11.2	8.6	49.3
Службовець	72.0	8.5	57.3	18.3	62.2	15.9	17.1	42.7
Спеціаліст	69.4	8.2	63.9	15.0	58.5	13.6	6.8	54.4
Підприємець, самозайнятий	57.1	17.5	65.1	17.5	55.6	22.2	11.1	61.9
Домашнє господарство	59.4	10.9	61.4	14.9	60.4	9.9	7.9	44.6
Пенсіонер	51.8	6.8	48.2	12.3	47.4	10.5	7.1	37.2
Студент ¹	95.2	0.0	66.7	28.6	85.7	9.5	28.6	47.6
Безробітний ¹	65.0	15.0	55.0	22.5	57.5	20.0	20.0	57.5
Рівень достатку								
Дуже низький	46.1	9.5	46.1	14.7	43.5	13.8	7.8	35.3
Низький	63.5	7.5	55.3	15.0	60.5	10.2	8.3	45.9
Нижче середнього	63.8	8.6	56.2	18.6	56.7	15.2	11.9	50.0
Середній	72.3	7.7	69.0	9.0	63.9	11.0	9.0	51.0
Високий	64.9	14.0	62.3	20.2	59.6	15.8	15.8	49.1

Серед тих, хто особисто або члени домогосподарства зверталися до сервісних центрів МВС за останні 3 роки 13% погоджуються, що співробітники сервісних центрів МВС беруть / просять хабарі, проти 61.5%, які не погоджуються з цим.

Діаграма 1.5.2-4

Співробітники сервісних центрів МВС беруть / просять «подарунки», «винагороди» або хабарі
% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства зверталися до сервісних центрів МВС за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердження щодо сервісних центрів МВС у Вашому регіоні?

1.6 Патрульна поліція

1.6.1 Досвід звертання до Патрульної поліції за останні 3 роки

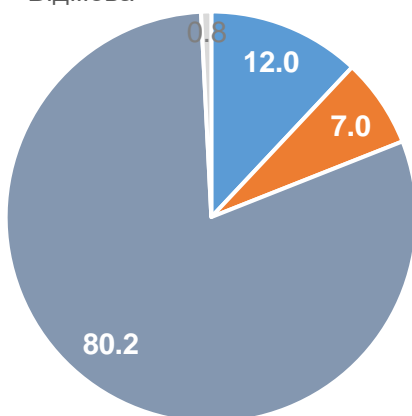
За останні 3 роки **досвід звертання до Патрульної поліції був у 12% респондентів** (вони самі або члени домогосподарства зверталися) (81% зверталися по телефону, 18% – особисто сходили у відділок, 1% – онлайн, 1% – через соціальні мережі). При цьому, ще 7% респондентів стверджують, що вони не зверталися, хоча мали місце проблеми / інциденти, коли можна було б звернутися.

Практично всі, хто звертався (97.5%), робили це у своїй області.

Діаграма 1.6.1-1

а. Чи зверталися до Патрульної поліції

- Так
- Ні, хоча були проблеми
- Ні, тому що не було проблем
- Відмова

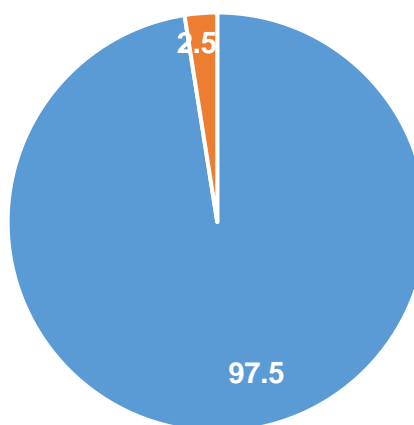

Запитання: Протягом останніх 3 років, чи Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися до Патрульної поліції, щоб повідомити про проблему чи подати скаргу?

б. Де зверталися до Патрульної поліції

% серед тих, хто звертався

- Своя область
- Інша область

Запитання: Де Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися до Патрульної поліції, щоб повідомити про проблему чи подати скаргу?

В Таблиці 1.6.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій. Частіше про досвід звертання до Патрульної поліції говорять чоловіки (15% проти 10% серед жінок), більш молоді респонденти (якщо серед 18-29 річних 18% мали такий досвід самі або члени домогосподарства, то серед 60+ річних – 6%), жителі більших міст (якщо у великих містах досвід мали 16%, то в селах – 5%), респонденти з вищою освітою (16.5% проти не більше 11% серед респондентів з нижчою освітою), більш заможні респонденти (якщо серед найменш заможних про такий досвід говорять 8%, то серед найбільш заможних – 22%). Також за родом занять є тенденція, що найчастіше такий досвід мали підприємці (41%).

**% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства зверталися до
Патрульної поліції за останні 3 роки:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>% у рядку</i>	Так	Ні, хоча були проблеми	Ні, тому що не було проблем	Відмова
Стать				
Чоловік	14.8	8.5	75.7	0.9
Жінка	9.7	5.8	83.8	0.7
Вік				
18-29 років	18.2	15.7	64.5	1.7
30-44 років	15.6	9.2	75.2	0.0
45-59 років	12.9	4.3	82.0	0.8
60+ років	5.8	3.9	89.1	1.2
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	16.1	8.1	75.2	0.6
Середнє місто (20-49 тис.)	13.2	4.1	82.6	0.0
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	6.7	5.8	86.2	1.3
Село	5.3	7.3	86.1	1.3
Освіта				
Повна середня і нижча	7.8	7.4	83.7	1.2
Середня спеціальна	10.6	6.6	81.9	0.8
Вища	16.5	6.9	76.1	0.5
Національність				
Українець	13.0	7.2	79.0	0.8
Росіянин	9.8	4.2	86.0	0.0
Інша	9.3	11.1	75.9	3.7
Мова спілкування вдома				
Українська	8.5	8.5	81.7	1.4
Російська	13.1	6.3	80.0	0.6
Українська і російська	9.7	8.1	80.9	1.3
Рід занять				
Робітник	11.8	6.6	81.6	0.0
Службовець	12.2	12.2	75.6	0.0
Спеціаліст	15.0	11.6	73.5	0.0
Підприємець, самозайнятий	41.3	0.0	58.7	0.0
Домашнє господарство	10.9	5.0	81.2	3.0
Пенсіонер	7.1	4.5	87.2	1.3
Студент ¹	9.5	23.8	66.7	0.0
Безробітний ¹	5.0	10.0	85.0	0.0
Рівень достатку				
Дуже низький	7.8	4.3	86.2	1.7
Низький	8.6	6.0	85.3	0.0
Нижче середнього	14.3	10.5	73.8	1.4
Середній	14.8	7.7	76.8	0.6
Високий	21.9	7.9	70.2	0.0

Респонденти, які говорять про досвід певних проблем / інцидентів, але при цьому **не зверталися до Патрульної поліції, пояснюють насамперед це тим, що вони не вірять, що це допомогло б (53%)**. 21% пояснюють це тим, що вони не думали, що випадок був достатньо серйозним для цього, 16% – що ситуація вже була вирішена. Інші причини рідше називалися.

Діаграма 1.6.2-2

Топ-причини, чому не подавали скаргу / не повідомляли Патрульну поліцію

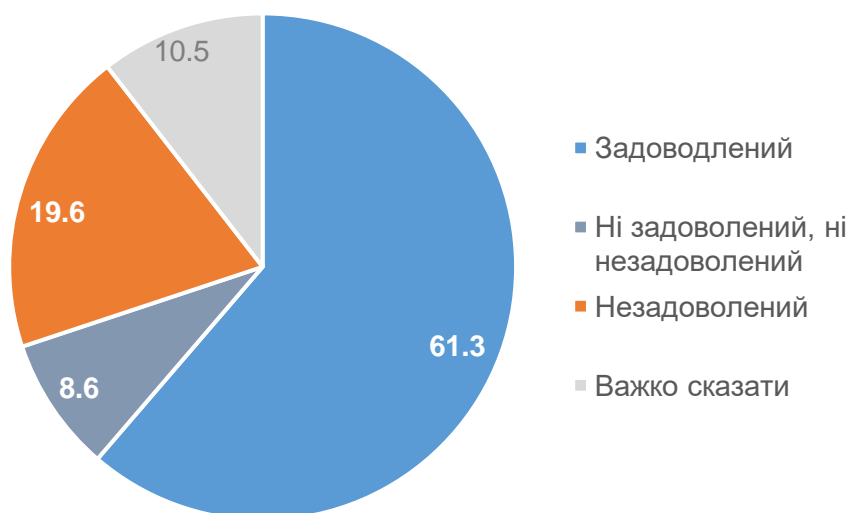
Запитання: З яких причин Ви / інша особа, яка проживає спільно з Вами, не подали скаргу / не повідомили Патрульну поліцію про випадок? Оберіть до 3-х відповідей.

1.6.2 Загальне сприйняття діяльності Патрульної поліції в Донецькій області

Серед респондентів переважають позитивні оцінки діяльності Патрульної поліції у своєму регіоні: **61%** задоволені діяльністю проти **20%**, які не задоволені нею (відповідно, баланс оцінок позитивний і становить +42%). Ще 9% ні задоволені, ні незадоволені.

Діаграма 1.6.2-1

Задоволеність діяльністю Патрульної поліції

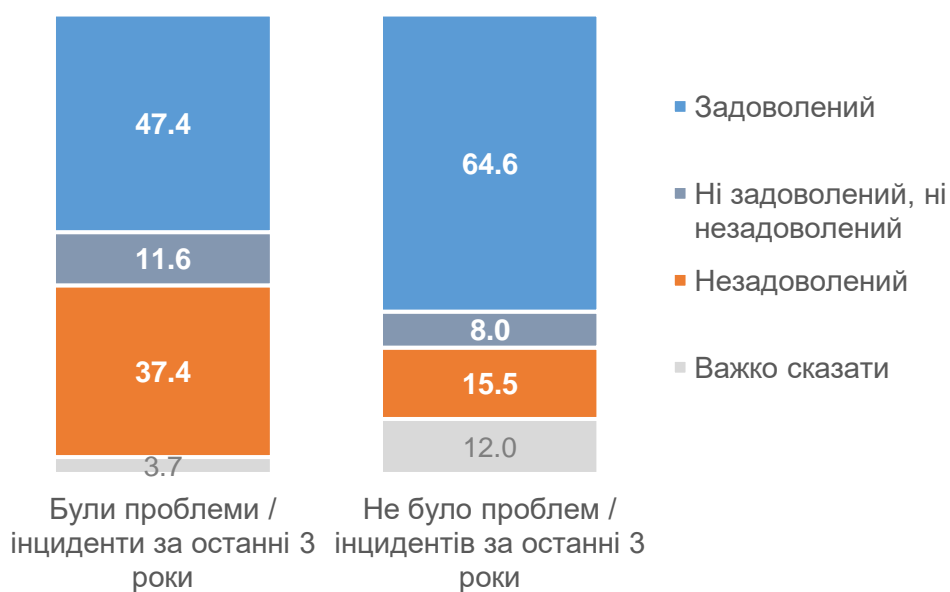

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Патрульної поліції у Вашому регіоні?

Значно гірше оцінюють діяльність Патрульної поліції ті, хто сам або чії члени домогосподарства мали досвід проблем / інцидентів за останні 3 роки: серед тих, хто сам або чії члени домогосподарства мали відповідний досвід 47% задоволені діяльністю Патрульної поліції, не задоволені – 37% (відповідно, баланс оцінок становить +10%). Натомість серед тих, хто не мав досвіду, 65% задоволені проти 15.5%, які не задоволені (баланс оцінок – +49%).

Діаграма 1.6.2-2

**Задоволеність діяльністю Патрульної поліції:
наявність проблем / інцидентів за останні 3 роки**

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Патрульної поліції у Вашому регіоні?

В Таблиці 1.6.2-1 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Подібно до попередніх випадків, є певні відмінності в поглядах респондентів різних категорій, але загалом тенденції є подібними і для всіх категорій баланс оцінок є позитивним. Відносно помітними є відмінності між чоловіками і жінками: якщо серед чоловіків баланс оцінок становить +34%, то серед жінок – +48% (почасти це наслідок того, що серед жінок більше тих, хто не визначився з думкою).

**Задоволеність діяльністю Патрульної поліції:
окремі соціально-демографічні категорії**

<i>100% у рядку</i>	Задоволені	Ні задоволені, ні незадоволені	Не задоволені	Важко сказати
Стать				
Чоловік	58.4	9.7	24.5	7.4
Жінка	63.6	7.7	15.7	13.0
Вік				
18-29 років	57.9	14.0	24.8	3.3
30-44 років	59.9	10.2	25.5	4.4
45-59 років	60.8	8.2	21.6	9.4
60+ років	64.2	5.5	10.9	19.4
Тип населеного пункту				
Велике місто (50 тис. і більше)	61.7	9.9	21.2	7.1
Середнє місто (20-49 тис.)	62.8	10.7	17.4	9.1
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	57.6	7.6	16.5	18.3
Село	64.2	4.0	20.5	11.3
Освіта				
Повна середня і нижча	63.6	6.2	16.7	13.6
Середня спеціальна	63.6	7.7	19.4	9.3
Вища	57.4	11.3	21.7	9.6
Національність				
Українець	62.9	9.0	19.1	9.0
Росіянин	57.3	9.1	18.9	14.7
Інша	53.7	3.7	27.8	14.8
Мова спілкування вдома				
Українська	69.0	9.9	14.1	7.0
Російська	59.4	8.2	21.2	11.2
Українська і російська	64.0	9.3	16.9	9.7
Рід занять				
Робітник	61.8	9.9	20.4	7.9
Службовець	59.8	11.0	26.8	2.4
Спеціаліст	63.9	10.9	22.4	2.7
Підприємець, самозайнятий	52.4	9.5	27.0	11.1
Домашнє господарство	54.5	6.9	27.7	10.9
Пенсіонер	64.1	6.0	12.6	17.3
Студент ¹	47.6	23.8	23.8	4.8
Безробітний ¹	67.5	7.5	20.0	5.0
Рівень достатку				
Дуже низький	58.6	6.5	16.8	18.1
Низький	59.8	6.0	22.6	11.7
Нижче середнього	62.9	11.0	20.5	5.7
Середній	62.6	13.5	17.4	6.5
Високий	65.8	8.8	20.2	5.3

Серед окремих аспектів діяльності Патрульної поліції **більшість жителів області вважають, що вона працює швидко (71% погоджуються з цим), знає, як ловити порушників правил дорожнього руху (70%) і що з Патрульною поліцією легко зв'язатися (69%).**

Водночас, 22% погоджуються з тим, що співробітники Патрульної поліції беруть хабарі, не погоджуються – 32% (ще 46% не визначилися з відповіддю).

Діаграма 1.6.2-3

Оцінка окремих аспектів діяльності Патрульної поліції

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо Патрульної поліції у Вашому регіоні?

Досвід учасників фокус-груп (як жителів Маріуполя, так і мешканців різних сіл Донецької області) в ситуаціях, **коли вони стикалися з працівниками Патрульної поліції, був неоднозначним.**

Одні учасники фокус-груп були схильні коментувати роботу Патрульної поліції скоріше негативно. Їхнє враження ґрунтувалося або на власному негативному досвіді, або на відгуках людей з близького оточення.

Причини негативного ставлення:

- **хабарництво;**

«В алкогольном состоянии, да, меня остановили. Говорили, что, давай, либо сейчас тут на месте 5000, либо составляем протокол... Пять тысяч помогли» (Жінка, жителька с.Асланове)

«У знакомого... был случай, что попросили взятку за какое-то такое правонарушение, которое они сами же ему и приписали.... Они наехали, что какая-

то такая статья. А человек не знал этих всех статей... Давайте оформляйте протокол.... Мы можем протокол не оформлять, вы дайте столько-то... Ну во избежании всего он дал им денег, спокойно уехал. А через какое-то время ему сказали, что такого нет, тебя развели на деньги» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

- враження про **недостатній рівень професійної підготовки** окремих працівників; зокрема, це виявляється в занадто тривалому оформленні протоколів на місці події:

*«...Знакомые рассказывали... была небольшая авария... вызвали патрульную. Ну, очень долго их там продержали, просто несколько часов...Ну, много очень волокиты. Такое ощущение, что вот ребята стояли и не знали, что делать...»
(Чоловік, житель м. Маріуполь)*

«...Половина не знают законов, постоянно вот так с телефончиками читают, предоставляют какие-то статьи или что-то ещё. Ничего не знают. Если бы не гаджеты, вообще, я не знаю, кто передо мной стоит» (Жінка, жителька с.Асланове)

- **негативний результат при зверненні до Патрульної поліції:** мешканка с.Червоне звернулася до поліції, коли чоловік на березі моря погрожував зброєю і вистрелив в повітря; вона повідомила номер машини цього чоловіка, проте працівники поліції заявили, що нічого не можуть зробити, оскільки подія відбулася за межами пляжу (як тієї території, яка спеціально відведена для відпочинку людей).

Інші респонденти відзначили своє позитивне або скоріше позитивне враження щодо контактів з працівниками Патрульної поліції. Підстави для такого враження:

- **оперативна** (в одних випадках) або **достатньо швидка** (в інших випадках) **реакція** на звернення громадян: зокрема, прибули на виклик протягом 5 хвилин або 10-15 хвилин в м. Маріуполь;

- **постійний контроль за ситуацією на дорогах;**

«Очень много патрульных машин ездят. Я практически каждый день вижу, что кого-то останавливают. Либо просто проверяют машину, документы, либо какие-то нарушения были...» (Чоловік, житель м. Маріуполь)

«Сейчас стало немножечко лучше. Появились какие-то камеры, появились какие-то контроли. Постоянно ездят ДПСники по городу. Постоянно кого-то останавливают. По крайней мере, это дисциплинирует сейчас современных водителей» (Жінка, жителька с. Мангуш)

- **професійний рівень виконання обов'язків;**

*«...У нас пришли в магазин провокаторы, которые специально не одевают маски... Они устроили бунт... Пришлось охране... вызывать ПП, чтобы они их выгнали.... ПП приехала минут, может быть, через 10-15 – ну, относительно быстро. Причем приехало сразу 2-3 машины... Они составили протокол, они всех оформили...»
(Чоловік, житель м. Маріуполь)*

- **ввічливість** при спілкуванні з порушниками правил дорожнього руху.

«...Нас останавливали за порушення швидкісного режиму. Но ребята очень тактично подошли, и даже сказали, что если в течении 10 дней оплатим штраф, там сразу 50% скидка» (Жінка, жителька м. Маріуполь)

В Таблиці 1.6.2-2 дані наведені у розрізі окремих соціально-демографічних категорій населення. Є певні відмінності у поглядах представників різних соціально-демографічних категорій, але, у цілому, тенденції досить подібні. Також, подібно до попередніх випадків, серед різних соціально-демографічних категорій простежується різний рівень визначеності з цих питань, тому ряд відмінностей є наслідком того, що представники певної категорії мають більшою / меншою мірою визначені з цих питань погляди. Так, наприклад, більш молоді і більш заможні респонденти водночас частіше і погоджуються з твердженнями-оцінками, і не погоджуються з ними порівняно з більш старшими / менш заможними респондентами.

При цьому доцільно звернути увагу на чоловіків, серед яких 32% вважають, що співробітники Патрульної поліції беруть хабарі, проти 14% серед жінок (у той час як частка тих, хто не вважає так, приблизно однакова – 31% проти 32%).

Таблиця 1.6.2-2

Оцінка окремих аспектів діяльності Патрульної поліції: окремі соціально-демографічні категорії

% погоджуються і не погоджуються з твердженням

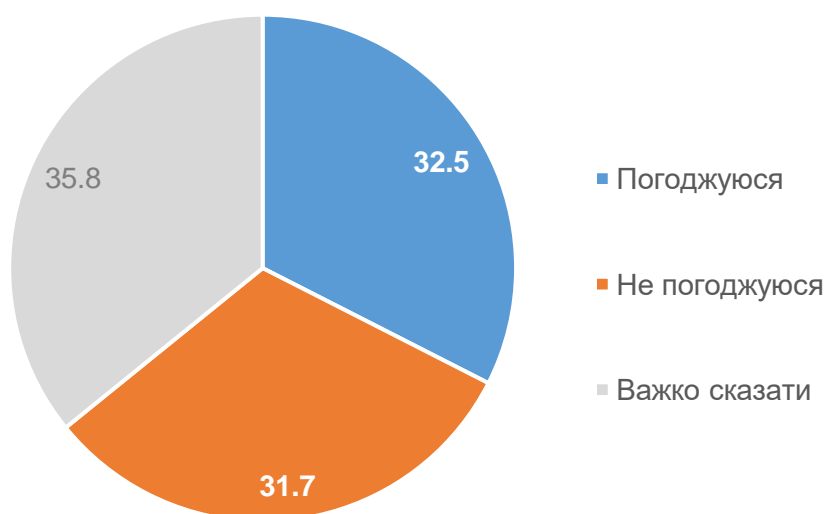
% у рядку	Швидко реагує при ДТП		Знає, як ловити порушників		Легко зв'язатися		Беруть хабарі	
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Стать								
Чоловік	70.1	12.4	71.2	16.0	73.7	9.2	32.1	31.2
Жінка	71.7	5.4	69.4	9.0	65.9	6.3	14.2	32.4
Вік								
18-29 років	76.9	10.7	74.4	20.7	78.5	10.7	39.7	33.9
30-44 років	75.2	10.5	74.5	15.0	78.2	7.1	29.3	37.8
45-59 років	72.5	8.6	69.4	14.5	68.2	8.2	20.0	31.8
60+ років	63.9	5.8	65.5	4.5	59.1	6.4	11.2	26.1
Тип населеного пункту								
Велике місто (50 тис. і більше)	72.8	9.5	67.3	15.9	73.6	6.3	26.4	31.2
Середнє місто (20-49 тис.)	77.7	6.6	74.4	9.1	70.2	9.9	19.0	35.5
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	66.5	6.7	70.5	8.5	61.2	8.9	17.0	28.1
Село	66.2	9.3	76.2	7.3	66.9	7.9	18.5	37.1
Освіта								
Повна середня і нижча	65.9	8.9	69.0	10.1	67.1	7.0	19.8	31.4
Середня спеціальна	75.0	6.9	73.7	9.3	70.2	7.2	17.6	30.6
Вища	70.9	9.9	67.9	16.2	70.3	8.5	28.8	33.8
Національність								
Українець	71.9	8.8	71.8	12.2	71.4	7.7	22.2	32.5
Росіянин	70.6	7.0	65.7	10.5	65.0	7.0	25.2	29.4
Інша	61.1	11.1	63.0	18.5	61.1	7.4	20.4	37.0
Мова спілкування вдома								
Українська	76.1	9.9	74.6	12.7	74.6	7.0	23.9	29.6

% у рядку	Швидко реагує при ДТП		Знає, як ловити порушників		Легко зв'язатися		Беруть хабарі	
	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✗
Російська	70.4	8.2	68.5	12.7	68.5	7.7	22.2	31.5
Українська і російська	71.2	9.3	73.3	10.6	70.8	7.6	22.5	32.6
Рід занять								
Робітник	72.4	8.6	73.0	14.5	73.7	7.9	23.7	33.6
Службовець	76.8	12.2	70.7	15.9	80.5	2.4	28.0	36.6
Спеціаліст	76.9	8.2	72.1	19.0	74.1	10.2	30.6	35.4
Підприємець, самозайнятий	71.4	14.3	73.0	15.9	81.0	7.9	34.9	31.7
Домашнє господарство	69.3	7.9	75.2	8.9	66.3	7.9	17.8	34.7
Пенсіонер	66.2	5.8	66.2	6.0	62.3	6.3	12.8	27.2
Студент ¹	85.7	14.3	71.4	28.6	76.2	14.3	61.9	28.6
Безробітний ¹	75.0	15.0	72.5	15.0	70.0	12.5	30.0	42.5
Рівень достатку								
Дуже низький	65.9	7.3	65.9	8.2	59.9	8.6	16.8	29.3
Низький	67.7	9.0	68.8	12.8	68.4	7.1	17.3	32.3
Нижче середнього	72.9	9.0	70.5	12.9	69.5	7.6	26.7	31.9
Середній	78.1	7.7	73.5	13.5	76.1	4.5	25.2	35.5
Високий	76.3	10.5	76.3	15.8	80.7	10.5	32.5	31.6

Серед тих, хто особисто або члени домогосподарства контактували з Патрульною поліцією за останні 3 роки 32.5% погоджуються, що співробітники Патрульної поліції беруть хабарі, проти 32%, які не погоджуються з цим.

Діаграма 1.6.2-4

Співробітники Патрульної поліції беруть хабарі
% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства контактували з Патрульною поліцією за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо Патрульної поліції у Вашому регіоні?

7.1 Основні результати

Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація

- Оцінки району навколо свого будинку, попри певну варіативність ситуації в різних регіонах, мають досить подібні тенденції серед респондентів усіх регіонів. В основному, респонденти всіх регіонів найкраще оцінюють вуличне освітлення і спілкування між сусідами при низькій готовності залишити ключі сусідам. Деяко гірше, але з помітним переважанням позитивних оцінок – наявність дитячих майданчиків і задоволеність складом населення. У всіх регіонах думки скоріше розділяються щодо доглянутості доріг, скверів, парків, пішохідних доріжок тощо. Водночас, найгірше у всіх регіонах оцінюється наявність закладів для молоді.
- Найбільш помітні відмінності простежуються у випадку м. Києва в контексті спілкування з сусідами (46% проти 72% у середньому для всіх регіонів), готовності залишити їм ключі (18% проти 27%), а також наявності дитячих майданчиків (72% проти 61%). У меншій мірі вирізняється ситуація з доглянутістю доріг, парків, скверів тощо, але в цьому випадку в м. Києві більш помітно переважають ті, хто дає позитивні оцінки. Утім, потрібно враховувати, що м. Київ порівняно з іншими регіонами складається з лише міського населення (і місто є великим). У всіх інших областях є тенденції, що у більших містах люди менше спілкуються з сусідами і готові залишити їм ключі, а також що в більших містах може бути кращою ситуація з дитячими майданчиками і доглянутістю доріг, парків, скверів тощо. Тобто як мінімум почасти ця відмінність регіону м. Київ пов'язана з фактором типу населеного пункту.
- Респонденти всіх регіонів критично оцінюють рівень громадської безпеки свого району проживання. Лише 11-24% оцінюють його на 9-10 балів за 10-бальною шкалою, з найнижчими показниками (11%) у м. Києві. Утім, у цьому випадку також потрібно враховувати, що в інших областях у більших населених пунктах респонденти більш критично налаштовані, тобто при порівнянні м. Києва з, наприклад, обласними центрами відмінності будуть менш помітні.
- У всіх регіонах до топ-3 порушень громадського порядку респонденти зараховували ті самі проблеми: особи в стані алкогольного сп'яніння, наркоманія / торгівля наркотиками, пошкодження громадських об'єктів (тільки у випадку Донецької області на формально третьому місці замість цього порушення – небезпека від безпритульних тварин, але пошкодження громадських об'єктів – на четвертому місці, причому різниця статистично незначуща). Водночас, в окремих регіонах простежується певні відмінні акценти на деяких проблемах.
- Не менше половини респондентів у всіх областях покладають відповідальність за забезпечення безпеки і на поліцію, і на самих мешканців / громаду, і на місцеві органи влади. Для всіх областей є типовою тенденція, що в менших населених пунктах більше тих, хто покладає відповідальність на самих мешканців / громаду. Оскільки Львівська і Черкаська області найменш урбанізовані, у них

більш помітний акцент на самих мешканців / громаді. У м. Києві і більш урбанізованих регіонах – менший акцент на самих мешканцях / громаді.

- Не менше половини жителів усіх регіонів погоджуються, що «дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі», сягаючи 75% серед респондентів м. Києва (ситуація в інших областях – більш подібна між собою). Подібна тенденція стосується і думок та поглядів щодо топ-проблем з дорожньою ситуацією (у м. Києві найменше тих, хто вважає, що проблем зовсім немає). Знову, в інших областях більш критично налаштовані жителі більших населених пунктів, тобто фактор типу населеного пункту «сприяє» тому, що м. Київ виділяється на тлі інших регіонів.

Національна поліція

- У м. Києві помітно більше тих, хто повідомляє, що вони самі / члени домогосподарства були за останні 3 роки жертвами злочинів – 62% проти 45-54.5% залежно від регіону. Утім, у всіх областях є тенденція, що жителі більших міст частіше повідомляли про такий досвід. Водночас, сама структура злочинів приблизно подібна серед респондентів різних регіонів. Крім цього, сам досвід злочинів (чи повідомляли поліцію і як викликали, причини, чому не викликали тощо) також подібний серед жителів різних регіонів.
- Помітно краще оцінюється діяльність Національної поліції серед жителів Донецької області, де баланс оцінок становить +30% проти в середньому +10%. Найгірше – в Одеській області (-2%) і м. Києві (-3%).
- Типова для всіх регіонів тенденція – наявність досвіду злочинів проти себе / членів домогосподарства негативно пов'язано із задоволеністю діяльності поліції у своєму регіоні.
- Сприйняття окремих аспектів діяльності Національної поліції демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: найкраще респонденти всіх регіонів оцінюють легкість зв'язку з поліцією і швидкість реагування у випадку надзвичайних ситуацій (більшість респондентів усіх регіонів погоджуються з цими твердженнями-характеристиками). Дещо нижчі показники, але разом з тим при переважанні позитивних оцінок, простежуються у випадку належного реагування на проблеми громади і належного розгляду скарг (близько половини погоджуються). У всіх регіонах близько третини (у Донецькій області – чверть) вважають, що співробітники поліції беруть хабарі.
- На тлі інших регіонів дещо відрізняється м. Київ з більш критичним поглядом на поліцію. Натомість Донецька область вирізняється більш оптимістичним поглядом на поліцію.

Державна прикордонна служба України

- Найбільше респондентів мали досвід перетину кордону у Львівській області (56% проти 41% у середньому для всіх регіонів) і м. Києві (55% проти 41%). Водночас, помітно рідше такий досвід мають жителі Черкаської області (33%) і

Донецької області (29%). При цьому, у всіх регіонах більш молоді респонденти частіше говорили про такий досвід.

- У всіх регіонах певні проблеми при перетині мали близько чверті респондентів, виділяється за цим показником лише Львівська область, де 42% мали певні проблеми проти 29% у середньому для всіх регіонів. Для всіх регіонів топ-проблема – тривалий час очікування / бюрократична тяганина і ті самі топ-пояснення, чому майже ніхто не подавав скаргу – не вірять, що це допомогло б не думали, що випадок достатньо серйозний для цього.
- У всіх регіонах ставлення до ДПСУ є позитивним, хоча з досить істотною часткою тих, хто має невизначене ставлення. Типова для всіх регіонів тенденція – ті, хто мали досвід перетину кордону, більш позитивно оцінюють ДПСУ і серед них менше тих, хто не визначився зі своїми оцінками.
- Сприйняття окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: найкраще респонденти всіх регіонів оцінюють знання, як ловити контрабандистів і зупиняти нелегальну імміграцію (половина / більшість з цим погоджуються). Менше респондентів усіх регіонів погоджуються з тим, що ДПСУ належним чином співпрацює з жителями, хоча частка тих, хто не погоджується, у всіх регіонах значно нижча (і разом з цим усюди досить високий рівень невизначеності). Разом з цим, у всіх регіонах більше тих, хто вважає, що співробітники ДПСУ корумповані, ніж тих, хто так не вважає (при високій невизначеності). Більше переконані в корумпованості респонденти Львівської області, менше – Донецької області.

Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ

- Львівська область вирізняється вищою часткою тих, хто мав досвід звертання до сервісних центрів – 50% проти 39% у середньому для всіх регіонів (частка вища за рахунок того, що помітно більше зверталися з реєстрацією / перереєстрацією транспортних засобів). На іншому полюсі – Донецька область, де лише 30% мали такий досвід звертання. Конкретний досвід звертання до сервісних центрів МВС досить подібний серед респондентів усіх регіонів.
- Більше половини жителів усіх регіонів задоволені діяльністю сервісних центрів МВС у своїх регіонах при незначній частці тих, хто незадоволений. У всіх регіонах показники досить близькі. Крім цього, типова тенденція для всіх регіонів – досвід звертання позитивно пов'язаний з оцінкою діяльності.
- Сприйняття окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: більшість респондентів позитивно оцінюють легкість зв'язку, швидкість / ефективність роботи і належну співпрацю з жителями. Також практично всюди частка тих, хто не вважає, що співробітники сервісних центрів беруть хабарі, помітно переважає частку тих, хто так вважає (так вважають 10-21% залежно від регіону, від 10% у Донецькій області до 21% у Львівській області).

Патрульна поліція

- Приблизно однакова частка жителів усіх регіонів повідомляє про досвід звертання до Патрульної поліції за останні 3 роки, варіюючи від 11% у Черкаській області до 20% у м. Києві. Також приблизно однакова частка респондентів (6-8%) стверджують, що були випадки, що передбачали можливість звернутися до Патрульної поліції, але вони не зверталися. Досвід тих, хто звертався, досить подібний у різних регіонах.
- Баланс оцінок діяльності Патрульної поліції позитивний у всіх регіонах і у всіх регіонах близько половини / більше задоволені діяльністю. Разом з цим, найкраще оцінюють діяльність в Донецькій області (баланс становить +42% проти 29% у середньому для всіх регіонів), найгірше – в Одеській області (+16%) і м. Києві (+19%).
- Сприйняття окремих аспектів діяльності Патрульної поліції демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: більшість респондентів вважають, що з Патрульною поліцією легко зв'язатися, що вона швидко реагує у випадку ДТП і що вона знає, як ловити порушників правил. У випадку того, чи беруть співробітники Патрульної поліції хабарі, від чверті до третини погоджуються з цим. У випадку хабарів більш критично оцінюють ситуацію жителі Одеської області, менш критично – Донецької області.

7.2 Комфортність для проживання, стан громадської безпеки і дорожня ситуація

7.2.1 Комфортність для проживання району навколо свого будинку

Якщо порівнювати оцінки району навколо свого будинку серед респондентів різних цільових регіонів, загалом можна простежувати подібні тенденції, коли, в основному, респонденти всіх регіонів найкраще оцінюють вуличне освітлення і спілкування між сусідами. Дещо гірше, але з помітним переважанням позитивних оцінок – наявність дитячих майданчиків і задоволеність складом населення. У всіх регіонах думки скоріше розділяються щодо доглянутості доріг, скверів, парків, пішохідних доріжок тощо (меншою мірою це стосується м. Києва). Водночас, найгірше у всіх регіонах оцінюється наявність закладів для молоді і готовність залишити ключі сусідам.

Водночас, якщо порівнювати показники окремих регіонів з середнім значенням по всіх регіонах³, то доцільно звернути увагу, що в Донецькій області помітно гірше оцінюється вуличне освітлення (59% проти 75% у середньому серед усіх регіонів) і наявність дитячих майданчиків (51.5% проти 61%). У Львівській області респонденти помітно краще оцінювали знайомство з сусідами (82% проти 72%). Одеська область істотно не вирізняється порівняно з середнім значенням. У Харківській області більше тих, хто позитивно оцінює вуличне освітлення (82% проти 75%) і наявність дитячих майданчиків (69% проти 61%). Черкаська область вирізняється подібно до Львівської області вищою часткою тих, хто говорить, що сусіди знайомі і спілкуються між собою (82% проти 72%). У м. Києві респонденти помітно краще оцінюють ситуацію з наявністю дитячих майданчиків (72% проти 61%), але гірше – із знайомством з сусідами (46% проти 72%) і готовністю залишити ключі (18% проти 27%).

Важливо звернути увагу, що такі аспекти, як спілкування з сусідами і готовність залишити ключі сусідам, тісно пов'язані з типом населеного пункту: чим більший населений пункт, тим менше респондентів спілкуються з сусідами і готові залишати ключі. Як мінімум почасти через це на одному полюсі за цими показниками Львівська і Черкаська область (де найбільше частка населення проживає селах), а на іншому полюсі – м. Київ (де все населення – міська, і при цьому місто є дуже великим).

³ Тут і далі в розділі при порівнянні ми будемо звертати увагу на відмінності 7% і більше (що еквівалентно не менше двох максимальних похибок) порівняно з середнім по всіх регіонах. Утім, ряд інших відмінностей можуть бути статистично значущими, але ми їх у тексті не висвітлюємо, щоб робити акцент на саме і формально статистично значущих, і значних в абсолютному вимірі регіональних відмінностях.

Оцінка району навколо свого будинку

% погоджуються з твердженням

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Ми починаємо з ряду тверджень про район навколо вашого будинку. Наскільки Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь із кожним з наступних тверджень?</i>							
Вуличне освітлення в районі навколо мого будинку забезпечує достатнє освітлення та безпеку вночі	59.1	77.4	78.1	82.4	75.5	76.5	74.8
В районі навколо мого будинку всі сусіди знають один одного і постійно спілкуються	77.2	82.4	73.6	68.7	82.2	46.3	71.7
В районі навколо мого будинку є хороші дитячі майданчики для моїх дітей	51.5	58.9	56.3	68.9	57.5	71.6	60.8
Я задоволений соціальним, економічним та етнічним складом району навколо мого будинку	58.1	63.4	60.0	59.5	62.9	57.6	60.3
В районі навколо мого будинку дороги, сквери, парки та пішохідні доріжки доглянуті	49.9	53.6	53.1	52.7	49.9	58.5	53.0
В районі навколо мого будинку є заклади для молоді, якими вона користується	38.2	40.1	35.3	43.3	38.0	44.9	40.0
Якщо я залишаю свій будинок на тривалий час (наприклад, їду на дачу), я залишаю ключ від свого будинку сусіду	32.7	26.9	28.2	27.0	30.4	17.9	27.2

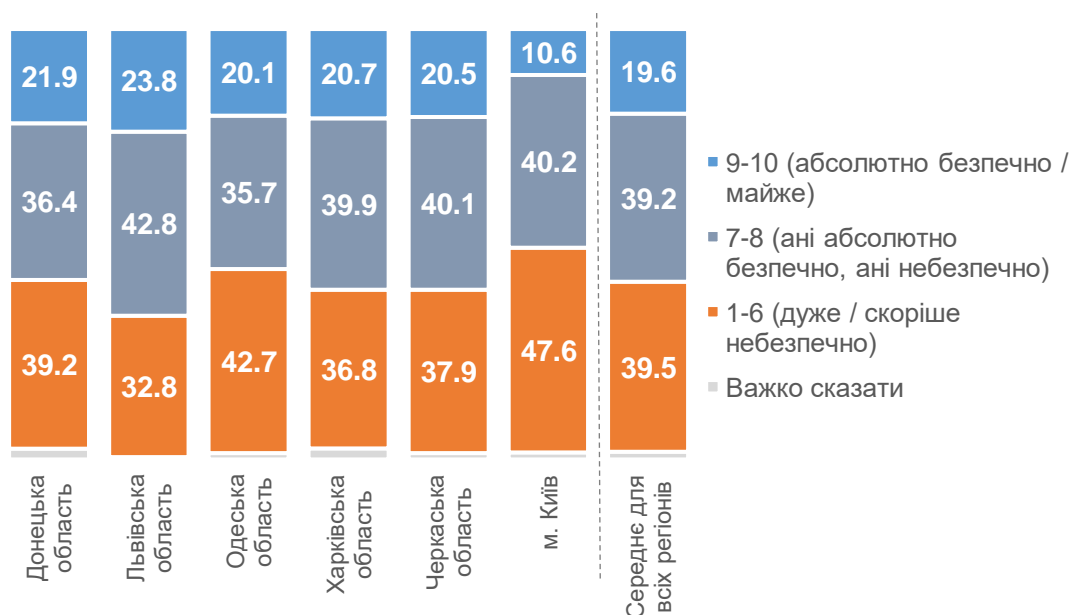
7.2.2 Стан громадської безпеки в районі навколо свого будинку

Серед респондентів усіх регіонів є аналогічна тенденція до досить критичної оцінки громадської безпеки навколо свого будинку: усюди не більше чверті респондентів вважають район навколо свого будинку майже / абсолютно безпечним (9-10 балів за 10-бальною шкалою). Натомість усюди більше респондентів дають скоріше негативні оцінки (1-6 балів). Водночас значна частка респондентів (36-42% залежно від регіону) дають скоріше проміжні оцінки (7-8 балів), не вважаючи район ані безумовно безпечним, ані скоріше небезпечним.

Разом з цим, можна говорити про досить близькі оцінки серед усіх регіонів, крім м. Києві. У м. Києві помітно менше тих, хто дають оцінки 9-10 балів (11% проти 20% у середньому для всіх регіонів) і водночас більше – тих, хто дають оцінки 1-6 балів (48% проти 39.5%). Утім, потрібно враховувати, що у всіх інших областях є тенденція, що в більших містах оцінки є дещо більш критичними, тому як мінімум почасти ситуація в м. Києві відрізняється через фактор структури за типом населеного пункту.

Діаграма 7.2.2-1

Оцінка за 10-бальною шкалою громадської безпеки району навколо свого будинку (1 – дуже небезпечно, 10 – абсолютно безпечно)

Запитання: Як би Ви у цілому оцінили громадську безпеку в районі навколо Вашого будинку?
Оцініть, будь ласка, від 1 до 10, де 1 – дуже небезпечно, а 10 – абсолютно безпечно.

Серед респондентів усіх регіонів ті самі проблеми опинилися в топ-3 порушеннях громадського порядку: особи в стані алкогольного сп'яніння, наркоманія / торгівля наркотиками, пошкодження громадських об'єктів (тільки у випадку Донецької області на формально третьому місці замість цього порушення – небезпека від безпритульних тварин, але пошкодження громадських об'єктів – на четвертому місці, причому різниця статистично незначуща).

Разом з цим, серед окремих регіонів можна спостерігати деякі відмінні акценти. По-перше, м. Київ вирізняється вищою часткою тих, хто взагалі зміг назвати хоча б одну проблему: 92% проти в середньому для всіх регіонів 82% (що значною мірою пояснюється тим, що в інших регіонах в менших населених пунктах було більше тих, хто не зміг назвати хоча б одну проблему). По-друге, у Донецькій області є більший акцент на проблемі безпритульних тварин (24% проти 15% в середньому). Львівська область менше стурбована наркоманією / торгівлею наркотиками (18% проти 29.5%). Водночас, більше стурбовані наркотиками Харківська область (36.5% проти 29.5%) і м. Київ (42% проти 29.5%). Крім цього, респонденти м. Києва більше стурбовані графіті (21% проти 12%), але менше стурбовані – небезпекою безпритульних тварин (7% проти 15%). Утім, потрібно нагадати, що загалом у всіх областях можна було спостерігати менше або більше виражену тенденцію, що жителі більших населених пунктів більше переймаються наркоманією / торгівлею наркотиками і графіті, у той час як у менших населених пунктах більш переймалися безпритульними тваринами. Відповідно, як мінімум почасти різна структура регіонів за типом населеного пункту може визначати відмінності, які ми спостерігаємо.

Таблиця 7.2.2-1

Топ-порушення громадського порядку району навколо свого будинку

<i>% у стовпчику</i>							<i>Середнє для всіх регіонів</i>
<i>Запитання: На Вашу думку, які порушення громадського порядку з цього переліку створюють найбільші проблеми в районі навколо вашого будинку? Оберіть до 3-х відповідей.</i>	<i>Донецька область</i>	<i>Львівська область</i>	<i>Одеська область</i>	<i>Харківська область</i>	<i>Черкаська область</i>	<i>м. Київ</i>	
Особи в стані алкогольного сп'яніння на вулиці	37.0	35.1	32.5	39.9	32.4	43.4	36.7
Наркоманія, роздрібна торгівля наркотиками на місцевому рівні	25.6	18.3	27.8	36.5	26.9	41.7	29.5
Пошкодження громадських об'єктів	22.0	22.8	24.6	23.6	21.1	26.2	23.4
Крадіжки з квартир / будинків шляхом проникнення	14.2	16.9	20.0	17.5	18.7	22.6	18.3
Дрібна вулична злочинність	11.8	14.7	17.7	14.0	16.7	17.0	15.3
Небезпека від безпритульних тварин	23.9	15.6	14.6	12.2	16.7	7.2	15.0
Графіті / написи на стінах	8.6	7.5	10.5	16.0	5.9	20.7	11.5
Крадіжки велосипедів, мотоциклів, автомобілів	4.3	10.4	8.9	7.3	11.7	13.5	9.4
Насильницькі злочини	2.7	2.5	3.4	3.7	2.8	6.3	3.6
Інше	6.1	4.8	5.1	4.2	4.7	7.3	5.4
Важко сказати	20.8	23.0	19.2	15.3	19.9	7.6	17.6

У всіх регіонах близько половини респондентів і більше вважають відповідальними за громадський порядок і поліцію, і самих мешканців / громаду, і місцеві органи влади. Водночас, респонденти Донецької області дещо частіше покладають відповідальність на поліцію (69.5% проти 62.5% у середньому для всіх регіонів), у той час як респонденти Одеської області – навпаки, рідше (55% проти 62.5%). Також респонденти Львівської і Черкаської областей частіше покладають відповідальність на самих мешканців (відповідно, 69% і 66% проти 58% у середньому), у той час як респонденти м. Києва – рідше (47% проти 58%). Утім, у випадку мешканців / громади потрібно враховувати, що є тенденція, що жителі менших населених пунктів і особливо сіл більшою мірою покладають відповідальність на мешканців / громаду. У Черкаській і Львівській областях частка сільського населення найвища, у той час як м. Київ складається з суцільно міського населення.

Таблиця 7.2.2-2

Відповідальність за безпеку в районі навколо будинку

% погоджуються з твердженням

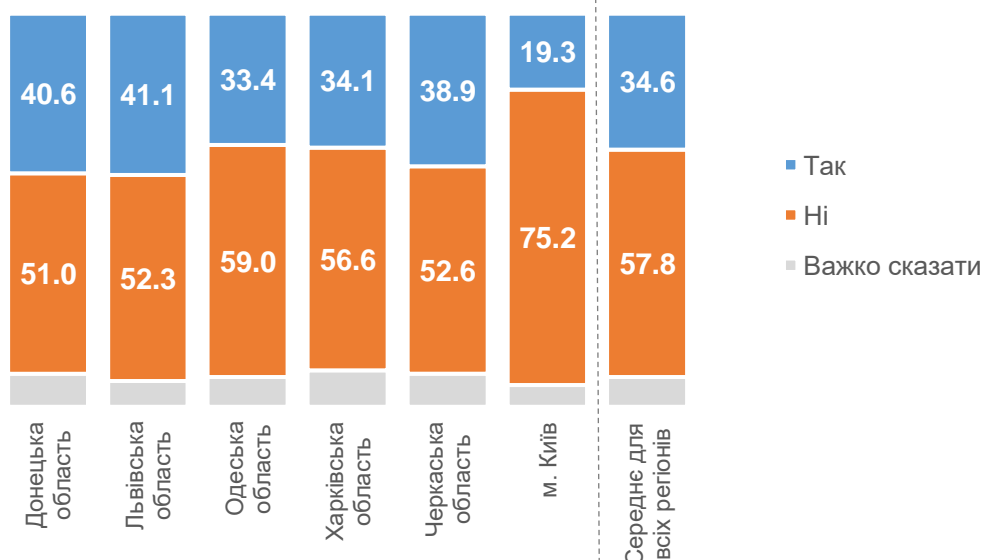
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Хто, на Вашу думку, відповідає за забезпечення громадської безпеки в районі навколо вашого будинку?</i>							
Поліція відповідає за забезпечення громадської безпеки в районі навколо мого будинку	69.5	61.8	55.4	62.2	59.1	66.7	62.5
Мешканці нашого району/громада самі відповідають за забезпечення громадської безпеки в районі навколо мого будинку	54.4	68.9	59.2	54.1	66.2	47.3	58.4
Місцеві органи влади відповідають за забезпечення громадської безпеки в районі навколо мого будинку	53.4	55.3	49.3	51.3	56.6	46.5	52.1
Інші особи/органи відповідають за забезпечення громадської безпеки в районі навколо мого будинку	5.9	2.2	9.4	2.6	1.4	5.7	4.5

7.2.3 Дорожня ситуація у своєму населеному пункті

Респонденти всіх регіонів критично оцінюють загальну дорожню ситуацію: не менше половини не погоджуються, що в населеному пункті «дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі» (погоджуються – максимум 41% у Донецькій і Львівській областях). Разом з цим, особливо критично оцінюють ситуацію респонденти м. Києва, де лише 19% відповіли «так», а натомість 75% відповіли «ні» (проти, у середньому, 35% і 58%). Утім, в інших областях є тенденція, що дещо краще оцінюють ситуацію жителі менших населених пунктів, тому фактор структури регіонів за типом населеного пункту як мінімум почати пояснює цю відмінність м. Києві від інших регіонів.

Діаграма 7.2.3-1

Позитивна оцінка загалом дорожньої ситуації

Запитання: Чи вважаєте Ви, що у Вашому селі / місті дороги підтримуються на належному рівні, автомобільний рух добре регулюється, аварії трапляються відносно нечасто, а водії знають, як поводити себе на дорозі.

Серед респондентів усіх регіонів **приблизно однакова структура проблем з дорожньою ситуацією, і у всіх регіонах найбільше респондентів стурбовані перевищенням швидкості і вживанням алкоголю водіями**. На формально третє місце, крім Харківської області і м. Києва, усюди «виходять» погані дороги. У Харківській області і м. Києві також істотна частка називали цю проблему, але формально в цих регіонах на третє місце «виходить» проїзд на червоне світло.

Крім цього, серед жителів м. Києва менше тих, хто вважає, що проблем узагалі немає (6% проти 14% у середньому для всіх регіонів), у той час як в Донецькій області, навпаки, більше (23% проти 14%). Серед окремих проблем найбільш помітні регіональні відмінності: це менший акцент респондентів Донецької області на проблемі вживання алкоголю (26% проти 35%) і більший акцент респондентів м. Києва на проїзд на червоне світло (25.5% проти 16%).

Таблиця 7.2.3-1

Топ-проблеми з дорожньою ситуацією

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Які основні проблеми з дорожньою ситуацією у Вашому селі / місті? Оберіть до 3-х відповідей.</i>							
Перевищення швидкості	34.8	47.1	42.5	42.1	36.2	45.9	41.4
Вживання алкоголю водіями	25.7	32.6	36.8	40.5	33.0	41.9	35.1
Погані дороги, ями на дорогах тощо*	22.7	16.4	18.1	16.5	21.3	17.4	18.7
Проїзд світлофора на червоне світло	9.7	9.8	16.2	22.1	10.8	25.5	15.7
Відсутність дорожніх знаків	10.0	16.1	13.5	11.2	13.3	7.8	12.0
Вживання наркотиків водіями	6.7	5.3	9.2	11.0	6.8	14.6	8.9
Якість іспитів для отримання водійських прав	5.5	7.8	11.2	8.4	7.5	13.2	8.9
Старі машини	6.8	6.5	7.9	6.5	6.7	9.0	7.2
Недотримання правил дорожнього руху в цілому*	2.9	2.9	3.5	4.9	3.3	7.6	4.2
Корки, інтенсивний трафік*	0.2	2.3	2.5	1.0	0.2	5.9	2.0
Незадовільна інфраструктура (вузькі дороги, розв'язки, освітлення, лежачі поліцейські тощо)*	2.1	2.5	1.8	1.2	1.3	2.3	1.9
Відсутність / погана робота світлофорів*	1.1	1.0	0.7	1.4	1.3	0.8	1.1
Груба поведінка водіїв*	0.6	0.1	0.3	0.3	0.8	1.8	0.7
Інші причини	0.8	2.1	2.5	1.6	2.3	3.3	2.1
Проблем немає / Усе добре	23.3	14.6	11.9	12.8	15.8	6.3	14.1
Важко сказати	5.8	3.3	4.2	5.0	4.0	3.0	4.2

* Ці варіанти відповідей не зачитувалися, а були названі окремими респондентами як «інше» і закодовані під час обробки масиву. Можливо, якщо ці варіанти одразу зачитувалися, їх обрали б більше респондентів.

7.3 Національна поліція

7.3.1 Досвід кримінальних правопорушень за останні 3 роки

Крім м. Києва, у всіх областях близько половини населення (45-54.5%) повідомляють, що вони самі або члени їхньої родини впродовж останніх 3 років були жертвами кримінальних злочинів / правопорушень. У м. Києві частка таких респондентів помітно вища – 62%. Знову-таки, у всіх областях є тенденція, що в більших містах більше тих, хто був жертвою.

Водночас, сама структура злочинів приблизно подібна серед респондентів різних регіонів. Помітні відмінності простежуються лише у випадку дрібної вуличної злочинності, про яку менше говорили респонденти Донецької області (7% проти 14% у середньому для всіх респондентів) і більше – респонденти м. Києва (22.5% проти 14%).

Таблиця 7.3.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства ставали жертвами кримінального злочину за останні 3 роки

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Чи ставали Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, жертвами таких злочинів / кримінальних правопорушень протягом останніх 3 років? Відмітьте все, що підходить.</i>							
Хакерство, шахрайство з особистими даними	20.4	19.1	18.7	22.1	21.3	26.1	21.3
Шахрайство під час купівлі чи продажу	13.5	16.6	15.7	15.1	16.1	19.0	16.0
Дрібна вулична злочинність	7.0	13.4	17.4	13.4	12.5	22.5	14.4
Пошкодження власності / майна	13.7	12.9	12.4	11.5	10.6	18.9	13.3
Крадіжка речей з автомобіля тощо	5.5	7.6	12.3	9.6	8.3	16.5	10.0
Крадіжка з квартири / будинку	6.3	7.7	11.1	8.3	9.4	10.6	8.9
Насильницький напад	3.4	4.0	4.4	5.5	4.2	7.0	4.8
Кібербулінг	3.6	3.1	4.4	4.3	4.5	6.3	4.4
Угон автомобіля / мотоцикла тощо	2.1	3.4	3.8	2.9	3.3	6.0	3.6
Злочини на ґрунті ненависті	3.4	1.9	3.7	4.6	2.6	3.6	3.3
Домашнє насильство	2.2	2.4	1.7	2.8	2.4	2.1	2.3
Терористична атака	4.3	0.0	0.6	0.2	0.8	0.8	1.1
Сексуальні домагання	0.9	0.5	0.8	1.9	0.3	2.2	1.1
Вбивство	0.4	0.0	0.4	0.4	0.6	0.1	0.3
Зґвалтування	0.3	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2
Викрадення людей	0.1	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.2
Інше	1.2	1.6	1.8	1.7	1.3	2.1	1.6
Ніхто не ставав жертвою	54.9	51.6	45.5	49.3	50.2	37.6	48.2

Якщо говорити про окремі аспекти досвіду злочинів проти себе / членів домогосподарства, то вони, загалом, досить близькі серед жителів різних регіонів. У всіх регіонах абсолютна більшість не знали, хто скоїв злочин про них; третина повідомляли в поліцію про випадок (і серед тих, хто повідомляв, дві третини робили це по телефону і третина – особисто, лише декілька відсотків робили це онлайн); серед тих, хто повідомляв близько трьох четвертих підписували заяву; а ті, хто не повідомляв чи не підписував заяву, найчастіше пояснювали це тим, що вони не вірять, що поліція допомогла б, а до топ-інших причин належать те, що не думали, що правопорушення було достатньо серйозним для цього, а також що ситуація вже була вирішена.

Таблиця 7.3.1-2

Окремі аспекти досвіду кримінального злочину проти себе / членів свого домогосподарства

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
% знали, хто скоїв злочин	15.6	16.2	14.1	15.9	16.1	9.8	14.6
% повідомляли поліцію (або поліція сама приїхала)	38.1	40.2	38.0	40.4	39.7	39.8	39.4
В який спосіб повідомляли (% серед тих, хто повідомляв):							
<i>По телефону</i>	65.4	64.5	67.4	63.4	70.7	70.4	67.0
<i>Особисто у відділку</i>	36.8	39.0	38.5	41.0	31.4	31.1	36.3
<i>Онлайн / веб-сайт</i>	2.1	3.9	2.7	1.7	2.5	5.4	3.0
<i>Через соціальні мережі</i>	0.9	1.4	0.0	0.0	0.7	1.0	0.7
<i>Відмова</i>	0.9	1.4	0.7	0.3	1.1	1.0	0.9
% підписали заявку (або реєстрація була онлайн)	68.3	75.6	75.1	77.9	70.6	75.9	73.9
Причини, чому не повідомили поліцію / не підписали заяву (% серед тих, хто не повідомив / не підписав заяву / не підписав):							
<i>Не вірю, що поліція допомогла б</i>	36.1	44.4	53.9	47.3	45.4	51.6	46.4
<i>Не думав, що правопорушення було достатньо серйозним для цього</i>	25.0	26.4	21.9	24.3	24.3	23.5	24.2
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	18.6	19.2	14.4	21.9	20.3	14.5	18.2
<i>Це не справа поліції</i>	10.7	6.6	7.7	7.0	7.9	7.8	8.0
<i>Незрозуміла процедура повідомлення поліції або складання заяви</i>	3.6	3.5	4.1	6.2	3.4	5.2	4.3
<i>Це була рекомендація співробітників поліції</i>	4.5	5.2	3.1	3.8	3.9	2.8	3.9
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	2.6	1.9	2.9	2.0	2.6	2.2	2.4
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок», «винагороду» чи хабар</i>	1.5	1.0	3.2	2.6	2.2	1.6	2.0
<i>Система онлайн-реєстрації не працювала</i>	0.6	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.3
<i>Інше</i>	6.6	4.5	3.9	3.0	3.0	4.0	4.2
<i>Важко сказати</i>	5.1	3.5	3.4	3.8	3.0	3.7	3.8

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Причини, чому не повідомили поліцію (% серед тих, хто не повідомив / не підписав заяву):							
<i>Не вірю, що поліція допомогла б</i>	39.5	46.5	55.9	49.7	48.1	53.3	48.8
<i>Не думав, що правопорушення було достатньо серйозним для цього</i>	27.5	28.5	23.2	26.5	26.7	25.3	26.3
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	17.4	18.9	13.6	22.7	19.8	14.4	17.8
<i>Це не справа поліції</i>	11.7	6.5	8.6	7.4	8.7	8.4	8.5
<i>Незрозуміла процедура повідомлення поліції або складання заяви</i>	4.2	3.7	3.8	4.9	3.0	5.2	4.1
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	3.0	1.9	2.8	1.3	2.5	2.2	2.3
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок», «винагороду» чи хабар</i>	1.5	1.2	3.0	2.2	1.6	1.8	1.9
<i>Це була рекомендація співробітників поліції</i>	0.7	1.6	1.0	1.3	1.4	0.7	1.1
<i>Система онлайн-реєстрації не працювала</i>	0.7	0.2	0.2	0.2	0.5	0.5	0.4
<i>Інше</i>	5.5	4.4	4.0	2.7	2.7	3.7	3.8
<i>Важко сказати</i>	4.7	2.8	2.8	2.9	2.1	2.7	3.0
Причини, чому не підписали заяву (% серед тих, хто не підписав):							
<i>Не вірю, що поліція допомогла б</i>	15.4	28.6	36.2	26.9	27.9	37.5	28.8
<i>Це була рекомендація співробітників поліції</i>	27.7	32.1	20.7	25.0	20.6	20.8	24.5
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	26.2	21.4	20.7	15.4	23.5	15.3	20.4
<i>Не думав, що правопорушення було достатньо серйозним для цього</i>	9.2	10.7	10.3	5.8	8.8	8.3	8.9
<i>Незрозуміла процедура повідомлення поліції або складання заяви</i>	0.0	1.8	6.9	17.3	5.9	5.6	6.2
<i>Це не справа поліції</i>	4.6	7.1	0.0	3.8	2.9	2.8	3.6
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	0.0	1.8	3.4	7.7	2.9	2.8	3.1
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок», «винагороду» чи хабар</i>	1.5	0.0	5.2	5.8	5.9	0.0	3.1
<i>Система онлайн-реєстрації не працювала</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Інше</i>	13.8	5.4	3.4	5.8	4.4	6.9	6.6
<i>Важко сказати</i>	7.7	8.9	8.6	11.5	8.8	12.5	9.7

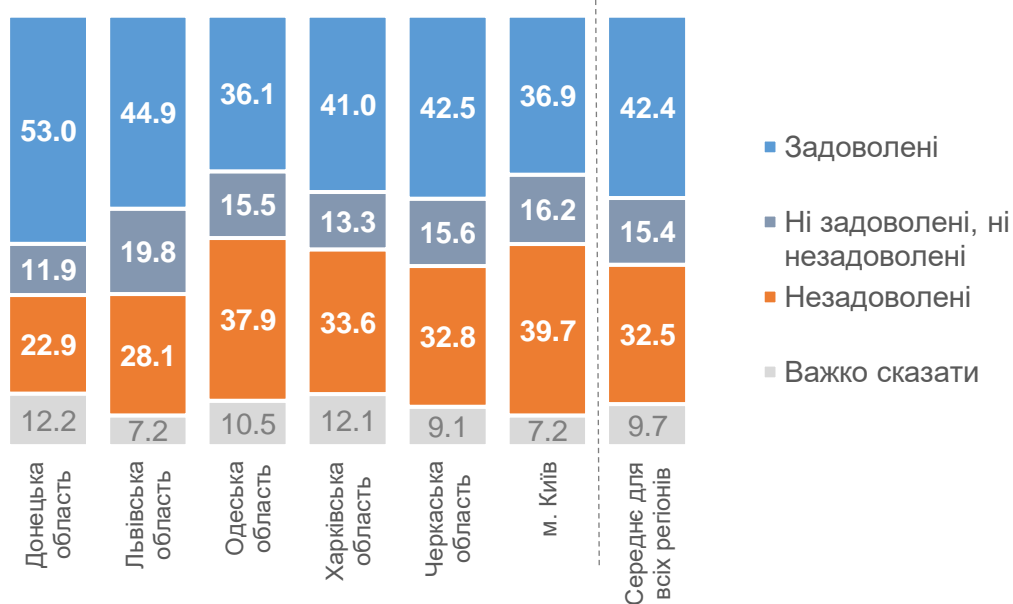
7.3.2 Загальне сприйняття діяльності Національної поліції у своєму регіоні

Серед порівнювати між регіонами частку тих, хто задоволений / незадоволений діяльністю Національної поліції, тоді істотні відмінності простежуються у випадку Донецької області, де 53% задоволені проти в середньому для всіх регіонів 42%. Також у цьому регіоні менше тих, хто незадоволений – 23% проти 32.5%. Крім цих відмінностей, у випадку м. Києві більше тих, хто незадоволений – 40% проти 32.5%.

Утім, більш виразні міжрегіональні відмінності простежуються у випадку аналізу балансу позитивних-негативних оцінок. Помітно краще, ніж у середньому, поліцію оцінюють жителі Донецької області, де баланс становить +30% проти в середньому +10%. У Львівській, Харківській і Черкаській областях баланс оцінок помітно не відрізняється від середнього. Водночас, в Одеській області і м. Києві він нижчий за середній і є від’ємним (хоч і дуже близьким до нуля) – відповідно, -2% і -3%.

Діаграма 7.3.2-1

Задоволеність діяльністю Національної поліції

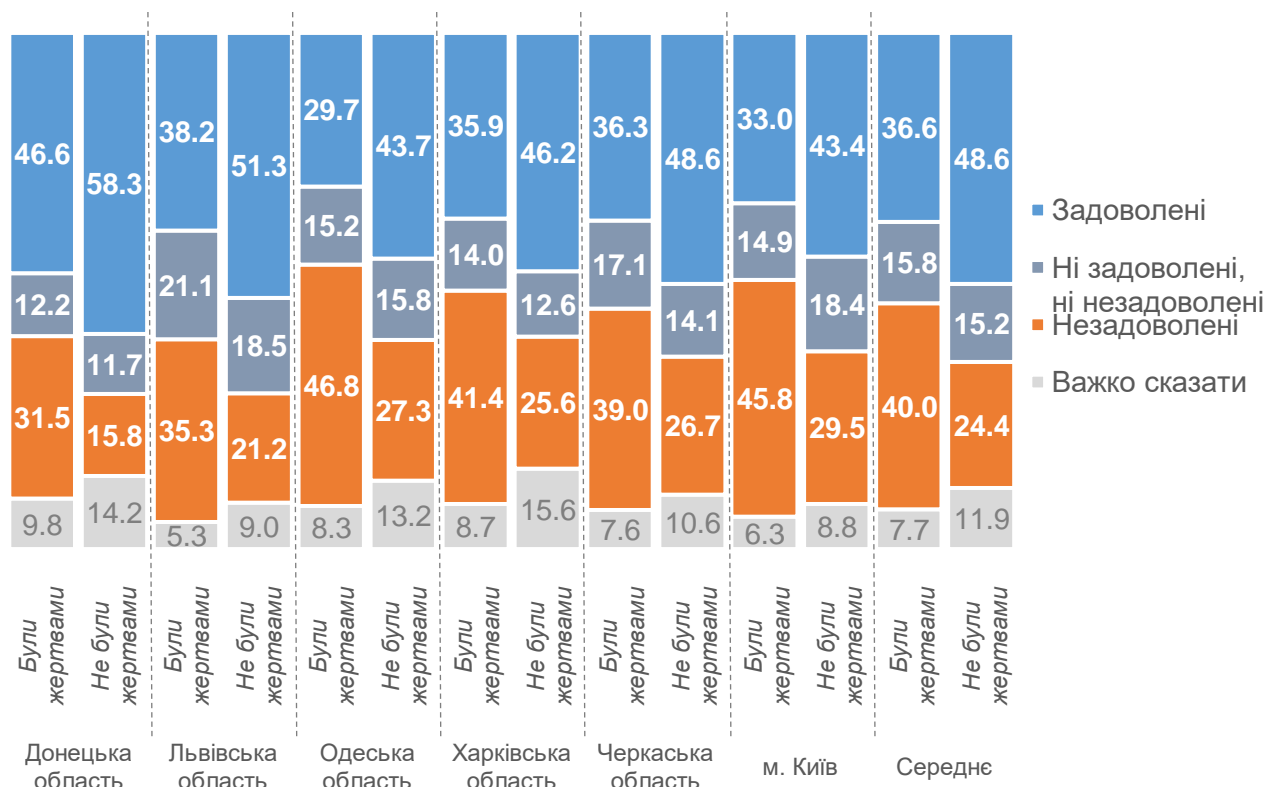

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

У всіх регіонах спостерігається тенденція, що респонденти, які самі або чиї члени домогосподарства були жертвами злочинів, гірше оцінюють діяльність поліції у своєму регіоні. Оскільки в м. Києві і Одеській області було найбільше тих, хто мав такий негативний досвід, як мінімум почасти це може впливати на гірші показники в цих регіонах (а в Донецькій області, де показники найвищі, найменше респондентів пригадують такий негативний досвід).

Діаграма 7.3.2-2

Задоволеність діяльністю Національної поліції залежно від досвіду за останні 3 роки

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

Сприйняття окремих аспектів діяльності Національної поліції демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: найкраще респонденти всіх регіонів оцінюють легкість зв'язку з поліцією і швидкість реагування у випадку надзвичайних ситуацій (більшість респондентів усіх регіонів погоджуються з цими твердженнями-характеристиками). Дещо нижчі показники, але разом з тим при переважанні позитивних оцінок, простежуються у випадку належного реагування на проблеми громади і належного розгляду скарг (близько половини погоджуються). Виняток становить лише м. Київ, де у випадку належного реагування на проблеми громади думки розділилися порівну, а у випадку належного реагування на скарги більше тих, хто дає негативні відповіді. У всіх регіонах близько третини (у Донецькій області – чверть) вважають, що співробітники поліції беруть хабарі.

Серед конкретних розбіжностей, трохи розглянутих вище, доцільно звернути увагу на м. Київ, де 52% проти 61% у середньому для всіх регіонів вважають, що поліція швидко реагує (а частка тих, хто не вважає так – 30% проти 23%). Аналогічно в м. Києві менше тих, хто вважає, що поліція належно реагує на проблеми громади (40% проти 51%; не вважають так – 41% проти 31%) і що поліція належно розглядає скарги громадян (29% проти 42%; не вважають так – 46.5% проти 34%). Водночас порівняно із середнім сприйняття помітно кращі показники простежуються в Донецькій області, де 58% вважають, що поліція належно реагує на проблеми громади (проти 51%; не вважають так – 20% проти 31%), і 50% вважають, що належно реагує на скарги громадян (проти 42%; не вважають так – 23% проти 34%). Також у Донецькій області менше тих, хто вважає, що поліція бере хабарі – 23.5% проти в середньому 33% для всіх регіонів.

У випадку м. Києва доцільно звернути увагу, що в інших областях є тенденція, що в найбільших містах окремі показники є дещо гіршими. Тому, можливо, почасти фактор типу населеного пункту зумовлює відмінності в м. Києві порівняно з іншими регіонами.

Таблиця 7.3.2-1

Оцінка окремих аспектів діяльності Національної поліції
% погоджуються і не погоджуються з твердженням

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо поліції у Вашому регіоні?							
3 поліцією легко зв'язатися							
Погоджуюся	80.7	75.6	70.7	77.8	77.9	73.9	76.1
Не погоджуюся	7.1	9.0	15.1	9.2	8.4	11.6	10.1
Поліція швидко реагує у випадку надзвичайних ситуацій							
Погоджуюся	66.2	67.5	55.1	62.3	63.1	51.9	61.0
Не погоджуюся	16.1	17.6	29.4	20.8	22.5	30.3	22.8
Поліція належним чином реагує та вживає заходів щодо проблем місцевої громади							

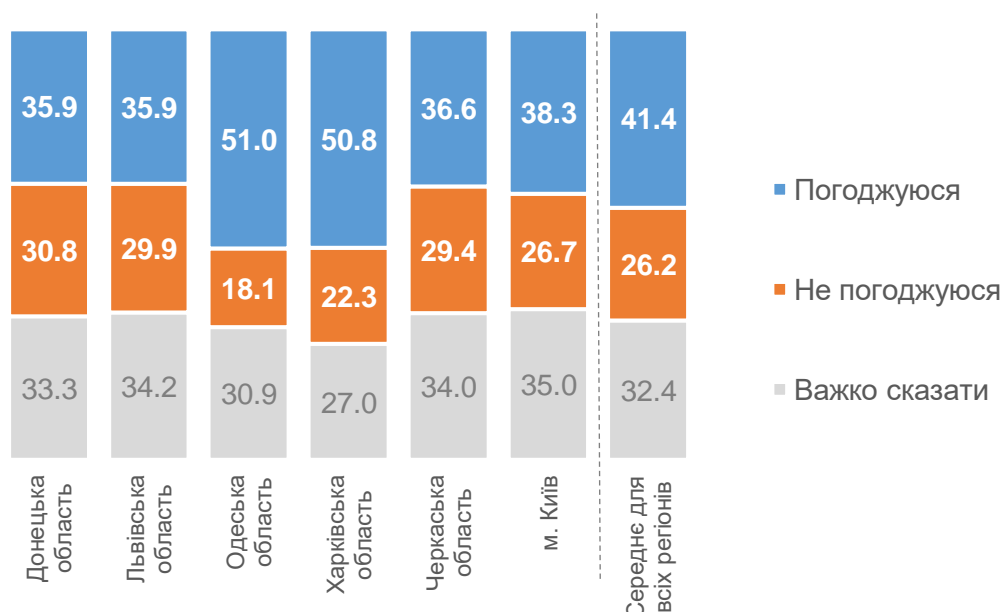
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтеся чи не погоджуєтеся з наступними твердженнями щодо поліції у Вашому регіоні?</i>							
Погоджуюся	58.0	56.3	46.5	48.5	55.6	40.2	50.9
Не погоджуюся	20.1	28.1	34.7	32.1	28.0	41.3	30.7
Поліція належним чином розглядає скарги громадян							
Погоджуюся	50.2	44.1	39.5	41.6	45.0	29.3	41.6
Не погоджуюся	22.6	32.0	37.2	33.6	31.7	46.5	33.9
Співробітники поліції беруть хабарі							
Погоджуюся	23.5	30.7	39.7	39.5	29.1	34.9	32.9
Не погоджуюся	31.2	28.9	22.6	22.5	30.0	26.3	26.9

На Діаграмі нижче наведені дані щодо того, чи погоджуються респонденти, які мали досвід контактів з поліцією, з твердженням «Співробітники поліції беруть хабарі». Ситуація доволі близька у більшості регіонів, де 1 з 3 таких респондентів погоджується з твердженням. У той же час, жителі Одеської і Харківської областей більш скептичні з цього питання. В обох областях 51% погоджуються, що співробітники поліції беруть хабарі (проти 41% у середньому для всіх регіонів).

Діаграма 7.3.2-3

Співробітники поліції беруть хабарі

% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства контактували з поліцією за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтеся чи не погоджуєтеся з наступними твердженнями щодо поліції у Вашому регіоні?

7.4 Державна прикордонна служба України

7.4.1 Досвід перетину кордону / контрабанди / нелегальної імміграції за останні 3 роки

Хоча у всіх регіонах значна частина населення мали досвід перетину кордону за останні 3 роки (або такий досвід мали члени домогосподарства), але разом у **Львівській області і м. Києві респонденти повідомляють про перетин кордону значно частіше, ніж у середньому для всіх регіонів**. Так, у Львівській області про такий досвід говорять 56% проти 41% у середньому, у м. Києві – 55%. Водночас, **помітно рідше такий досвід мали респонденти Черкаської області (33%) і Донецької області (29%)**. При цьому, у всіх регіонах більш молоді респонденти частіше говорили про такий досвід.

Таблиця 7.4.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства перетинали кордон / були свідками контрабанди чи нелегальної міграції за останні 3 роки

<i>% у стовпчику</i>							
<i>Запитання: Протягом останніх 3 років, чи перетинали Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, кордон України (з метою відвідування іншої країни з будь-якої причини) або були свідком контрабанди чи нелегальної імміграції?</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Перетинали кордон України	29.4	56.4	35.2	38.5	32.9	55.3	41.3
Були свідком контрабанди	1.6	4.2	1.3	2.1	1.9	2.6	2.3
Були свідком нелегальної імміграції	0.9	1.2	0.9	0.7	1.0	1.3	1.0
Жодне з переліченого	69.3	43.0	64.2	60.2	66.8	44.2	58.0

В основному, у всіх регіонах близько чверті тих, хто мав досвід перетину кордону, говорять про виникнення певних проблем. Виняток становить лише Львівська область, де 42% мали такий досвід проти 29% у середньому для всіх регіонів. Водночас у всіх регіонах топ-проблема – тривалий час очікування / бюрократична тяганина, а інші проблеми називали значно менше респондентів.

Також у всіх регіонах майже ніхто не подавав скарги на наявні проблеми. У всіх регіонах близько половини респондентів, які не подавали скаргу, пояснювали це тим, що вони не вірять, що це допомогло б. Чверть респондентів також пояснювали це тим, що випадок не був достатньо серйозним для цього.

Таблиця 7.4.1-2

Окремі аспекти досвіду перетину кордону

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
% повідомляють про проблеми при перетині кордону:	27.2	41.8	21.9	26.2	30.4	24.4	28.7
<i>Тривалий час очікування, довга бюрократична тяганина</i>	23.8	37.1	15.1	21.6	27.1	20.4	24.2
<i>Груба поведінка</i>	5.8	6.4	6.5	4.2	5.5	3.4	5.3
<i>Вимоги щодо «подарунку», «винагороди» або хабаря</i>	5.4	5.0	4.8	3.1	4.0	4.2	4.4
<i>Некомпетентні працівники</i>	3.4	5.7	3.7	4.4	2.7	4.5	4.1
<i>Небажання вирішувати проблеми</i>	3.1	4.3	2.0	1.8	3.6	3.3	3.0
<i>Інші проблеми</i>	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.5	0.1
% подавали скаргу (% серед тих, хто мав проблеми)	2.5	5.1	5.2	5.0	2.0	5.2	4.2
Причини, чому не подавали скарги:							
<i>Не вірю, що це допомогло б</i>	46.2	58.5	46.6	54.2	51.0	51.6	51.3
<i>Не думав, що випадок був достатньо серйозним</i>	29.5	28.6	24.7	33.3	28.6	28.1	28.8
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	9.0	8.9	15.1	8.3	10.2	18.8	11.7
<i>Незрозуміла процедура</i>	10.3	9.8	11.0	9.4	13.3	16.4	11.7
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	10.3	4.0	2.7	5.2	2.0	3.1	4.6
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок» тощо</i>	6.4	2.2	0.0	1.0	5.1	0.8	2.6
<i>Це була рекомендація співробітників ДПСУ</i>	0.0	0.9	2.7	2.1	2.0	0.0	1.3
<i>Система онлайн-реєстрації не працювала</i>	1.3	1.3	0.0	1.0	0.0	0.0	0.6
<i>Інше</i>	7.7	4.5	8.2	3.1	7.1	5.5	6.0
<i>Важко сказати</i>	2.6	2.2	5.5	1.0	2.0	4.7	3.0

7.4.2 Загальне сприйняття діяльності Державної прикордонної служби у своєму регіоні

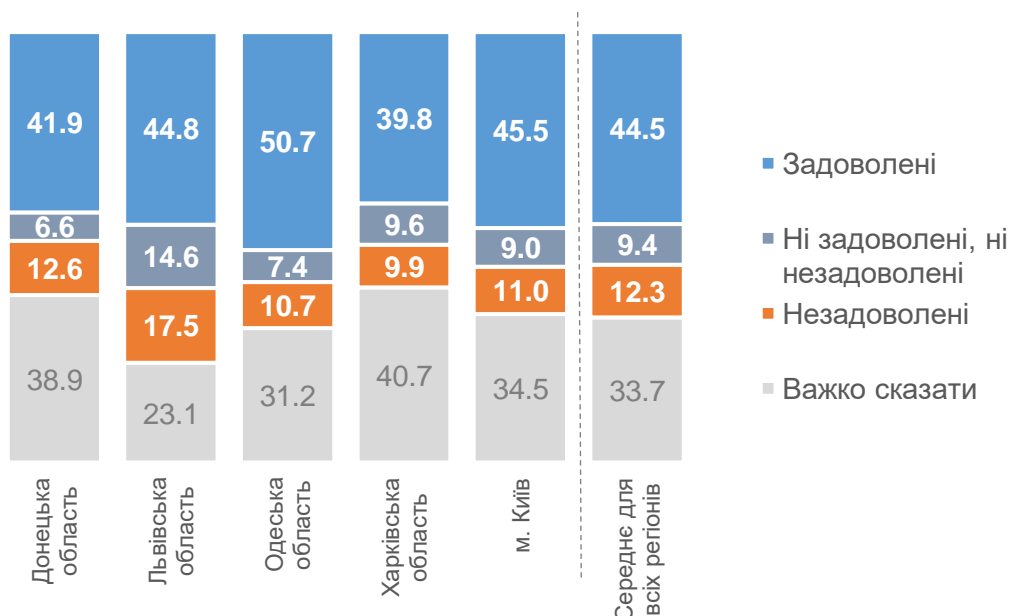
У всіх регіонах простежується переважання позитивного ставлення до Державної прикордонної служби з досить невисокою часткою тих, хто незадоволений діяльністю (10-17.5% залежно від регіону). Разом з цим, щодо ДПСУ у всіх регіонах істотна частка має невизначене ставлення (від чверті до третини), що, як було показано раніше, тісно пов'язане з досвідом перетину кордону (якщо був досвід, рівень невизначеності значно нижчий). Крім цього, у всіх регіонах та сама тенденція, що ті, хто мали досвід перетину, мають кращі показники ставлення до ДПСУ.

Найбільш помітні відмінності стосуються частки тих, хто не визначився зі ставленням. Якщо у Львівській області їх помітно менше, ніж у середньому для всіх регіонів (23% проти 34%), то в Харківській області – більше (41% проти 34%). У всіх інших регіонах частка тих, хто не визначився, істотно не відрізняється від середнього для всіх регіонів значення.

Якщо порівнюватися баланс оцінок, на тлі інших регіонів вирізняється лише Одеська область, де показник становить +40% проти +32% у середньому для всіх регіонів.

Діаграма 7.4.2-1

Задоволеність діяльністю Державної прикордонної служби

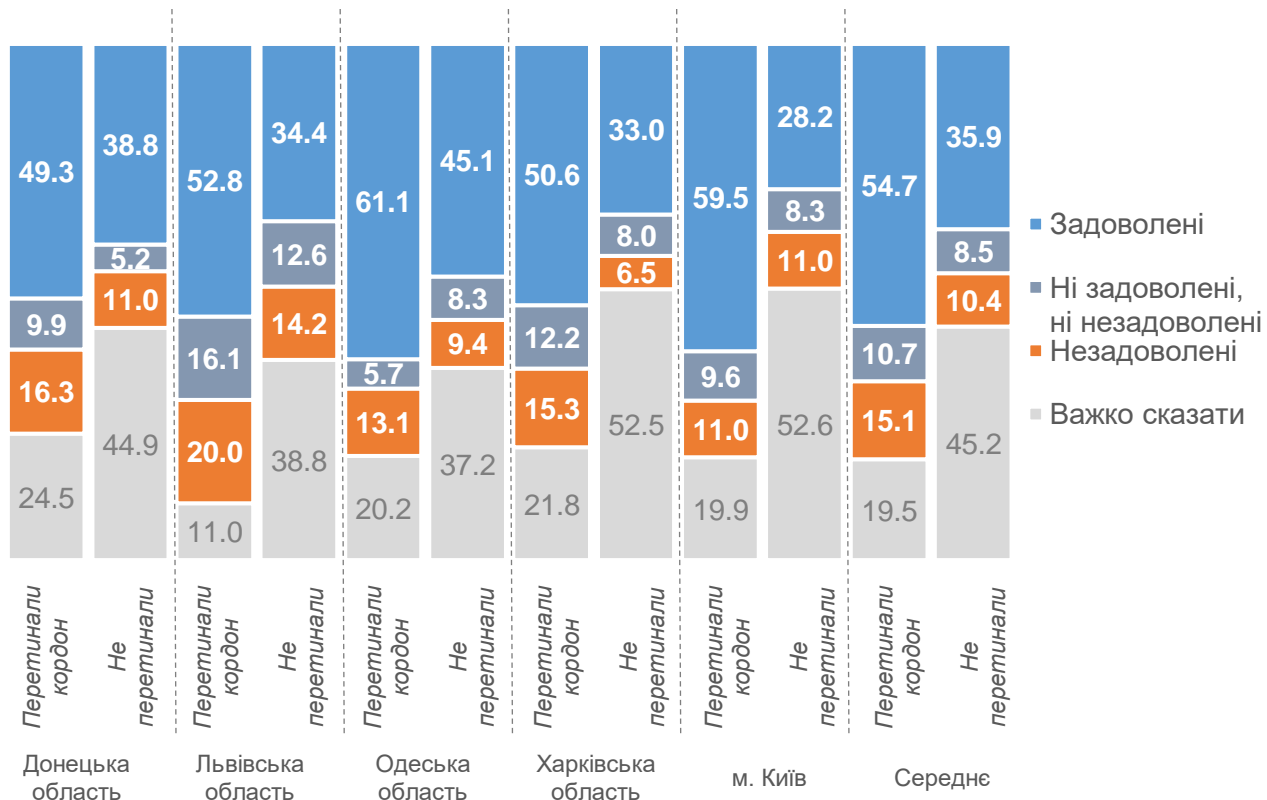

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю ДПСУ у Вашому регіоні?

У всіх регіонах спостерігається тенденція, що респонденти, які самі або чиї члени домогосподарства перетинали кордон, краще оцінюють діяльність ДПСУ у своєму регіоні (і при цьому ті, хто не мав такого досвіду, все одно мають позитивний баланс із значною вищою часткою тих, хто «не визначився»).

Діаграма 7.3.2-2

Задоволеність діяльністю Державної прикордонної служби залежно від досвіду за останні 3 роки

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю ДПСУ у Вашому регіоні?

Сприйняття окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: найкраще респонденти всіх регіонів оцінюють знання, як ловити контрабандистів і зупиняти нелегальну імміграцію (половина / більшість з цим погоджуються). Причому, у Львівській області помітно більше тих, хто впевнений у знанні, як зупиняти нелегальну міграцію (63.5% проти 55% у середньому для всіх регіонів).

Менше респондентів усіх регіонів погоджуються з тим, що ДПСУ належним чином співпрацює з жителями, хоча частка тих, хто не погоджується, у всіх регіонах значно нижча (і разом з цим усюди досить високий рівень невизначеності).

Разом з цим, у всіх регіонах більше тих, хто вважає, що співробітники ДПСУ корумповані, ніж тих, хто так не вважає (при високій невизначеності). Утім, у Львівській області респонденти більше переконані в корумпованості (51% проти 41% у середньому для всіх областей). А в Донецькій області, навпаки, найменше тих, хто так вважає (29% проти 41%) (хоча все одно в цій області менше тих, хто так не вважає, а невизначеність найвища).

Таблиця 7.4.2-1

Оцінка окремих аспектів діяльності Державної прикордонної служби

% погоджуються і не погоджуються з твердженням

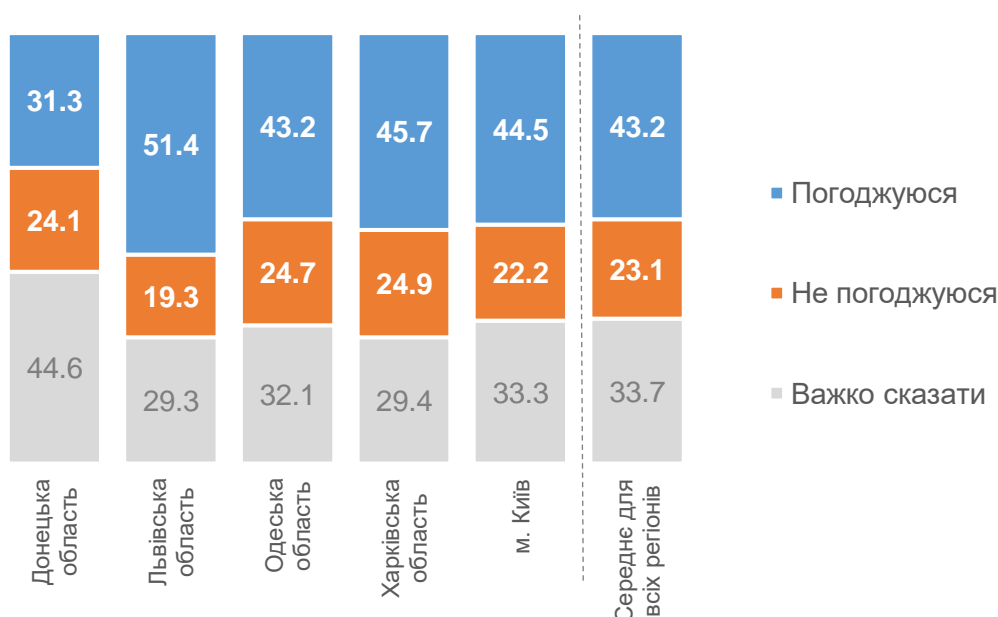
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Державна прикордонна служба знає, як ловити контрабандистів						
Погоджуюся	55.3	66.6	64.3	58.7	53.9	59.8
Не погоджуюся	10.2	12.8	11.0	10.4	15.8	12.0
Державна прикордонна служба знає, як зупиняти нелегальну імміграцію						
Погоджуюся	50.3	63.5	58.9	53.0	50.8	55.3
Не погоджуюся	11.6	11.0	13.2	12.7	16.8	13.1
Співробітники Державної прикордонної служби корумповані						
Погоджуюся	29.4	50.8	39.9	40.8	45.2	41.2
Не погоджуюся	21.4	18.1	22.5	19.3	18.6	20.0
Державна прикордонна служба належним чином співпрацює з жителями						
Погоджуюся	38.1	43.1	41.9	35.3	31.7	38.0
Не погоджуюся	16.8	18.4	18.9	17.8	22.2	18.8
З Державною прикордонною службою легко зв'язатися						
Погоджуюся	27.5	30.7	32.8	25.3	27.5	28.8
Не погоджуюся	10.5	13.5	12.5	11.0	13.0	12.1

На Діаграмі нижче наведені дані щодо того, чи погоджуються респонденти, які мали досвід перетину кордону, з твердженням «Співробітники Державної прикордонної служби корумповані». Ситуація доволі близька у більшості регіонів, де 43-46% погоджуються з твердженням. У той же час, жителі Донецької області більш оптимістичні з цього питання: 31% погоджуються з твердженням (проти 43% у середньому для всіх регіонів). На протипагу цьому, у Львівській області респонденти більш песимістичні: 51% погоджуються з твердженням (проти 41% у середньому для всіх регіонів).

Діаграма 7.4.2-3

Співробітники Державної прикордонної служби корумповані

% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства перетинали кордон за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердження щодо ДПСУ у Вашому регіоні?

7.5 Сервісні центри Міністерства внутрішніх справ

7.5.1 Досвід звертання у сервісні центри Міністерства внутрішніх справ за останні 3 роки

Серед респондентів цільових регіонів **приблизно подібний досвід звертання до сервісних центрів МВС – близько третини самі або члени домогосподарства зверталися за останні 3 роки**. Водночас, у Львівській області дещо більше респондентів мають подібний досвід – 50% проти 39% у середньому для всіх регіонів. Причому, жителі Львівської області більше мають такий досвід за рахунок того, що вони частіше реєстрували / перереєстрували транспортні засоби (34% проти 25%). Водночас, респонденти Донецької області рідше мали такий досвід – 30% проти 39%. Знову ж таки, за рахунок нижчою частки тих, хто реєстрував / перереєстрував транспортні засоби (18% проти 25%). В інших регіонах ситуація істотно не відрізняється від середніх для всіх регіонів показників.

Таблиця 7.5.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства зверталися до сервісних центрів МВС за останні 3 роки

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Протягом останніх 3 років, чи Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися до сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ за наступними послугами?</i>							
Реєстрація / перереєстрація транспортних засобів	18.2	33.7	23.3	21.3	28.6	26.8	25.3
Видача / зміна номерних знаків	11.9	24.5	15.9	13.7	21.8	19.9	18.0
Зняття з реєстрації транспортних засобів	10.4	19.7	14.6	11.8	17.2	17.3	15.2
Іспит для отримання водійських прав	8.7	15.7	12.1	9.9	12.3	12.6	11.9
Отримання / повторне отримання водійських прав	7.6	16.8	13.1	9.5	11.1	12.8	11.8
Видача довідки про несудимість	10.0	12.4	12.4	7.4	11.2	11.0	10.7
Ніхто не звертався до сервісних центрів	69.9	50.2	62.4	67.7	59.1	58.1	61.2

Конкретний досвід звертання до сервісних центрів МВС досить подібний серед респондентів усіх регіонів: переважна більшість робили це лише особисто (дещо вирізняється лише Львівська область, де 25% зверталися і онлайн, і особисто проти 17% у середньому для всіх регіонів; натомість в області 66% зверталися лише особисто проти 75% у середньому), близько чверті мали певні проблеми і переважно це – тривалий час очікування / бюрократична тяганина (інші проблеми у всіх регіонах значно рідше згадувалися), майже ніхто не подавав скарги і найбільш популярною причиною не подачі скарг у всіх регіонах було те, що респонденти не вірили, що це

допомогло б (також у всіх регіонах ті самі топ-інші причини: не думали, що випадок був достатньо серйозним для цього і що ситуація вже була вирішена).

Таблиця 7.5.1-2

Окремі аспекти досвіду звертання до сервісних центрів МВС

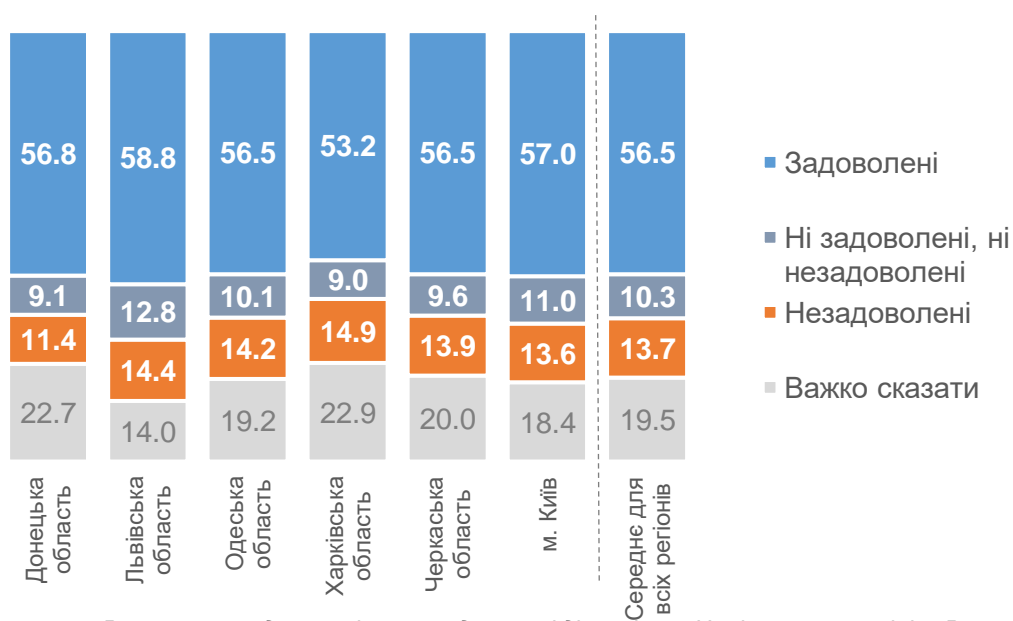
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Спосіб звернення за послугами:							
<i>Особисто</i>	74.4	65.9	79.0	78.3	81.7	69.5	74.8
<i>Онлайн</i>	5.3	7.2	5.1	5.3	3.7	7.4	5.7
<i>І особисто, і онлайн</i>	17.6	24.9	13.0	14.6	13.2	19.3	17.1
<i>Відмова</i>	2.7	2.0	2.9	1.9	1.5	3.8	2.5
% повідомляють про проблеми під час звернення до сервісних центрів МВС:	24.9	31.5	25.8	29.4	24.4	31.5	26.3
<i>Тривалий час очікування, довга тяганина</i>	16.3	19.7	18.9	19.8	17.1	22.0	19.0
<i>Вимоги щодо «подарунку», «винагороди» або хабаря</i>	3.3	7.0	6.1	8.0	3.4	4.8	5.5
<i>Сервіс онлайн подання заяв не працював</i>	4.7	9.2	3.7	4.6	3.4	6.4	5.4
<i>Небажання вирішувати проблеми</i>	5.6	2.2	3.2	3.4	3.7	3.8	3.7
<i>Некомпетентні працівники</i>	2.3	2.8	4.0	4.0	2.9	4.5	3.4
<i>Груба поведінка</i>	3.0	1.6	4.0	2.5	2.2	3.1	2.7
<i>Інші проблеми</i>	1.3	1.2	2.1	0.6	1.2	1.0	1.2
% подавали скаргу (% серед тих, хто мав проблеми)	2.7	4.5	3.1	2.1	3.0	5.3	3.4
Причини, чому не подавали скарги:							
<i>Не вірю, що це допомогло б</i>	46.6	42.7	52.1	54.8	49.5	47.2	48.8
<i>Не думав, що випадок був достатньо серйозним</i>	35.6	28.7	25.5	32.3	25.8	41.6	31.6
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	19.2	19.3	11.7	12.9	23.7	15.2	17.0
<i>Незрозуміла процедура</i>	11.0	4.7	8.5	7.5	6.2	12.0	8.3
<i>Система онлайн-реєстрації не працювала</i>	0.0	6.0	4.3	2.2	4.1	4.8	3.6
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок» тощо</i>	1.4	6.0	2.1	2.2	4.1	3.2	3.2
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	2.7	5.3	4.3	1.1	2.1	0.8	2.7
<i>Рекомендація співробітників сервісного центру</i>	4.1	3.3	1.1	2.2	1.0	1.6	2.2
<i>Інше</i>	2.7	4.0	3.2	3.2	4.1	3.2	3.4
<i>Важко сказати</i>	2.7	2.0	4.3	1.1	2.1	0.8	2.2

7.5.2 Загальне сприйняття діяльності сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ у своєму регіоні

У всіх регіонах більшість респондентів задоволені діяльністю сервісних центрів МВС і лише 11-15% незадоволені нею. Частка тих, хто задоволений / незадоволений, а також баланс оцінок, істотно не відрізняється між регіонами.

Діаграма 7.5.2-1

Задоволеність діяльністю сервісних центрів МВС

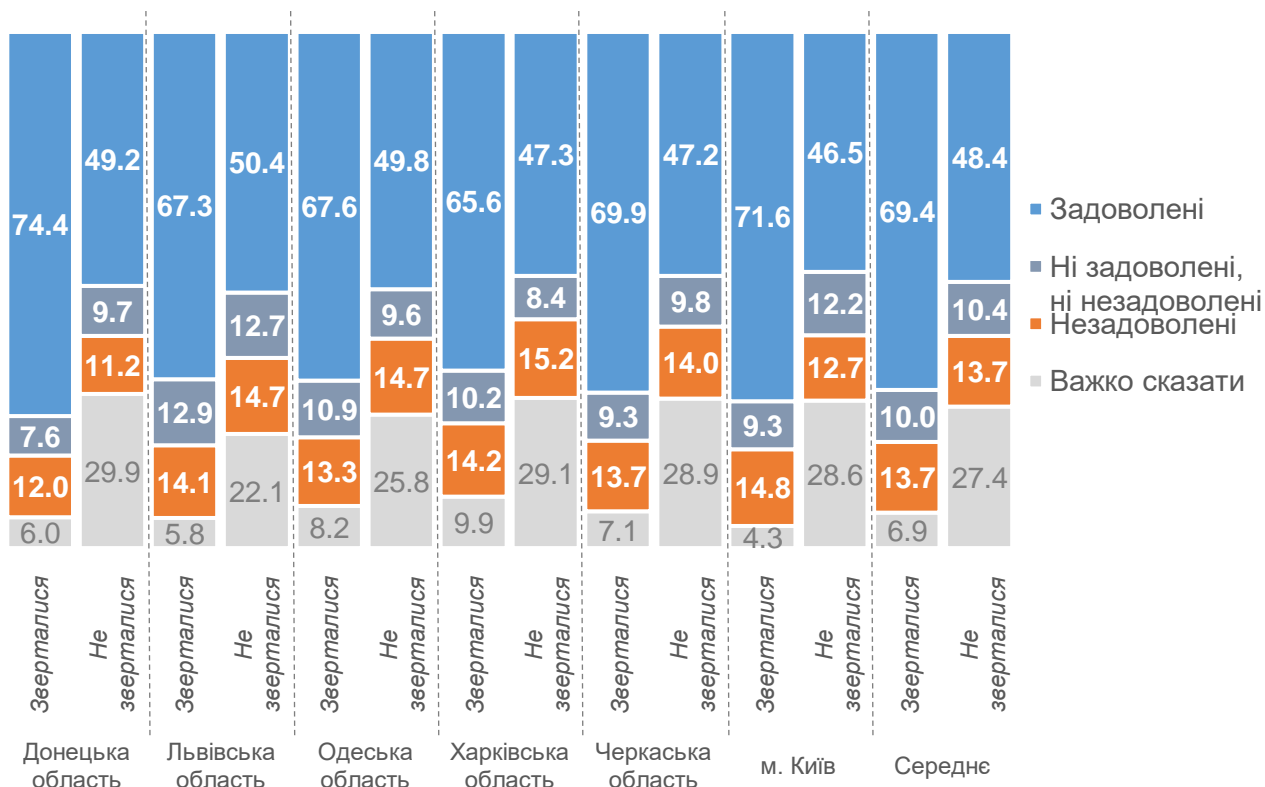

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

Крім цього, у всіх регіонах простежується та сама тенденція, що серед респондентів, які самі або члени домогосподарства мали досвід звертання до сервісних центрів за останні 3 роки, значно менше тих, хто має невизначене ставлення, і загалом ставлення значно краще.

Діаграма 7.5.2-2

Задоволеність діяльністю сервісних центрів МВС залежно від досвіду за останні 3 роки

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Національної поліції у Вашому регіоні?

Сприйняття окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: більшість респондентів позитивно оцінюють легкість зв'язку, швидкість / ефективність роботи і належну співпрацю з жителями. Також практично всюди частка тих, хто не вважає, що співробітники сервісних центрів беруть хабарі, помітно переважає частку тих, хто так вважає (так вважають 10-21% залежно від регіону, від 10% у Донецькій області до 21% у Львівській області).

Таблиця 7.5.2-1

Оцінка окремих аспектів діяльності сервісних центрів МВС

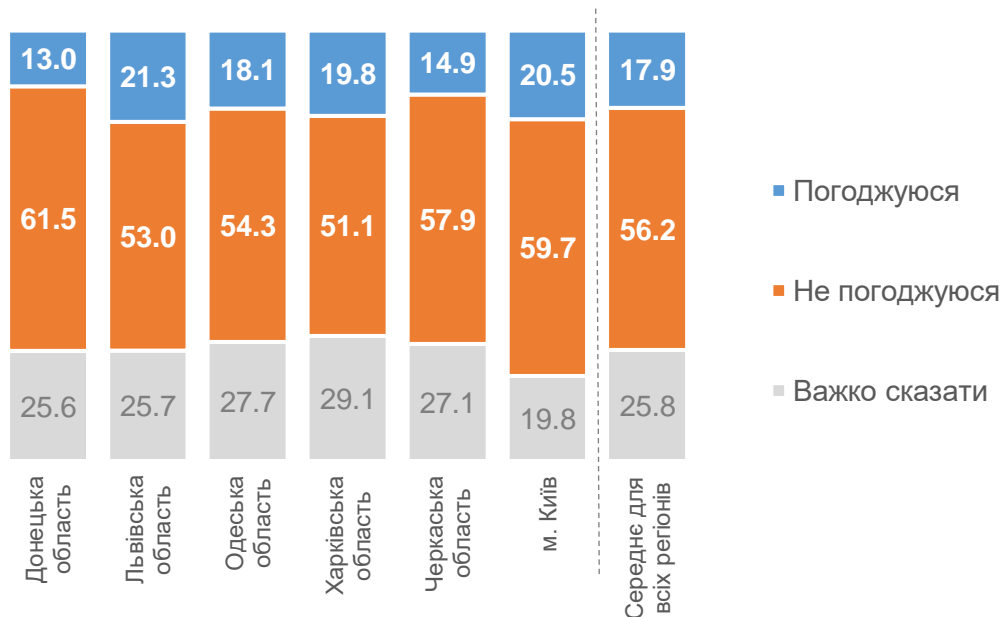
% погоджуються і не погоджуються з твердженням

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо сервісних центрів МВС у Вашому регіоні?							
3 сервісними центрами МВС легко зв'язатися							
Погоджуюся	61.0	62.8	63.4	59.1	64.1	59.8	61.7
Не погоджуюся	9.0	14.5	12.1	11.7	9.2	15.4	12.0
Сервісні центри МВС працюють швидко та ефективно							
Погоджуюся	56.0	59.6	53.7	52.2	58.4	55.3	55.9
Не погоджуюся	15.3	21.0	22.4	19.8	17.2	20.7	19.4
Сервісні центри МВС належним чином співпрацюють з жителями							
Погоджуюся	55.8	58.7	54.9	51.4	59.6	51.6	55.3
Не погоджуюся	12.8	18.6	21.3	18.7	15.2	21.8	18.1
Співробітники сервісних центрів МВС беруть / просять «подарунки», «винагороди» або хабарі							
Погоджуюся	9.8	21.0	19.0	18.5	13.9	17.7	16.7
Не погоджуюся	45.3	42.6	41.5	37.8	47.3	46.2	43.5

На Діаграмі нижче наведені дані щодо того, чи погоджуються респонденти, які мали досвід контактів з сервісними центрами МВС, з твердженням «Співробітники сервісних центрів МВС беруть / просять «подарунки», «винагороди» або хабарі». Ситуація доволі близька у всіх регіонах.

Діаграма 7.5.2-3

Співробітники сервісних центрів МВС беруть / просять «подарунки», «винагороди» або хабарі
 % серед тих, хто особисто / члени домогосподарства зверталися до сервісних центрів МВС за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердження щодо сервісних центрів МВС у Вашому регіоні?

7.6 Патрульна поліція

7.6.1 Досвід звертання до Патрульної поліції за останні 3 роки

За останні 3 роки приблизно однакова частка респондентів у всіх регіонах пригадують, щоб вони / члени домогосподарства зверталися до Патрульної поліції (11-20% залежно від регіону, від 11% у Черкаській області до 20% у м. Києві). Також приблизно однакова частка респондентів (6-8%) стверджують, що були випадки, що передбачали можливість звернутися до Патрульної поліції, але вони не зверталися.

Таблиця 7.6.1-1

% респондентів, які самі / члени їхнього домогосподарства зверталися до Патрульної поліції за останні 3 роки

<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
<i>Запитання: Протягом останніх 3 років, чи Ви або інша особа, яка проживає спільно з Вами, зверталися до Патрульної поліції, щоб повідомити про проблему чи подати скаргу?</i>							
Так	12.0	14.0	13.4	13.4	10.8	19.8	13.9
Ні, хоча були проблеми / інциденти, що передбачали можливість звернення в Патрульну поліцію	7.0	7.8	6.0	6.6	6.1	6.8	6.7
Ні, тому що не було проблем / інцидентів, які вимагали звернення до Патрульної поліції	80.2	77.7	79.9	79.3	82.9	72.8	78.8
Відмова	0.8	0.5	0.7	0.7	0.2	0.6	0.6

Респонденти різних регіонів повідомляють про подібний досвід звертання до Патрульної поліції: у всіх регіонах практично всі, хто звертався, робили це у своєму регіоні, абсолютна більшість зверталися по телефону, а серед тих, хто не звертався, хоча була проблема / інцидент, близько половини / більше пояснюють це тим, що вони не вірять, що це допомогло б.

Таблиця 7.6.1-2

Окремі аспекти досвіду звертання до Патрульної поліції

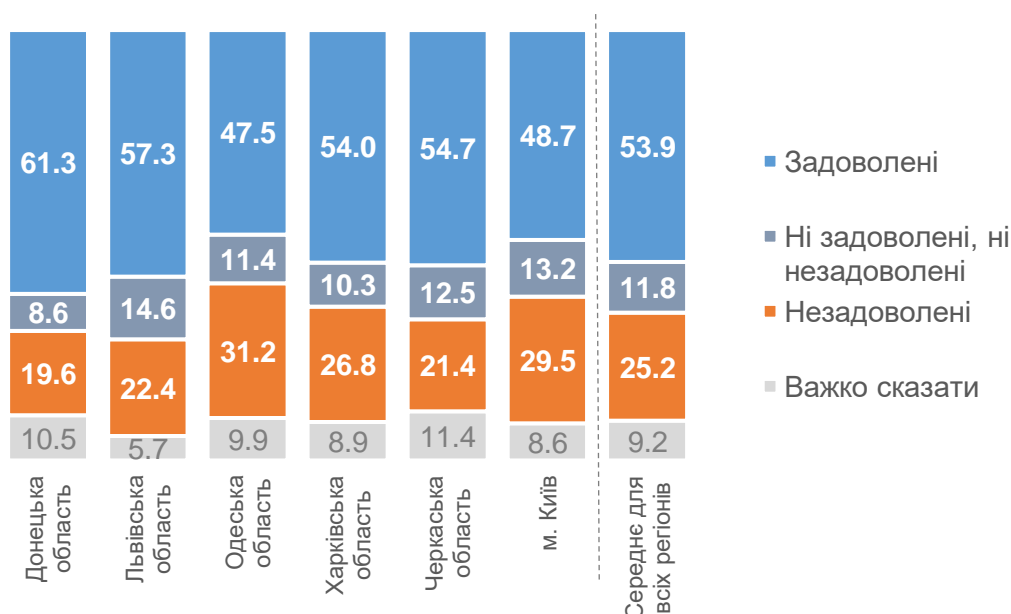
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Регіон звертання:							
<i>У своєму регіоні</i>	97.5	94.3	97.0	98.5	89.8	89.4	94.4
<i>За межами регіону</i>	2.5	3.6	2.2	1.5	10.2	10.1	5.0
<i>Відмова</i>	0.0	2.1	0.7	0.0	0.0	0.5	0.6
Спосіб звертання:							
<i>По телефону</i>	80.8	78.6	76.1	85.8	79.6	81.3	80.4
<i>Особисто</i>	18.3	20.7	26.1	17.2	25.0	21.7	21.5
<i>Онлайн/веб-сайт</i>	0.8	2.1	0.7	3.0	0.0	1.5	1.4
<i>Через соціальні мережі</i>	0.8	2.9	0.0	0.0	0.0	1.0	0.8
<i>Відмова</i>	0.8	2.1	2.2	0.0	0.9	1.0	1.2
Причини, чому не повідомили, хоча була проблема / інцидент:							
<i>Не вірю, що це допомогло б</i>	52.9	50.0	63.3	56.1	55.7	60.3	56.4
<i>Не думав, що випадок був достатньо серйозним</i>	21.4	17.9	18.3	18.2	13.1	23.5	18.8
<i>Ситуація вже була вирішена</i>	15.7	20.5	8.3	15.2	18.0	11.8	14.9
<i>Незрозумілі процедури</i>	5.7	9.0	8.3	18.2	3.3	16.2	10.1
<i>Не хотів витратити гроші на «подарунок» тощо</i>	2.9	2.6	6.7	3.0	6.6	2.9	4.1
<i>Через страх перед можливою розплатою чи помстою</i>	2.9	5.1	1.7	7.6	3.3	1.5	3.7
<i>Рекомендація співробітників Патрульної поліції</i>	4.3	2.6	0.0	0.0	1.6	0.0	1.4
<i>Інше</i>	11.4	6.4	5.0	10.6	6.6	7.4	7.9
<i>Важко сказати</i>	5.7	5.1	3.3	0.0	4.9	4.4	3.9

7.6.2 Загальне сприйняття діяльності Патрульної поліції у своєму регіоні

Серед респондентів усіх регіонів близько половини / більше задоволені діяльністю поліції і **баланс оцінок у всіх регіонах виразно позитивний**. Разом з цим, якщо аналізувати баланс оцінок, **помітно кращі оцінки Патрульної поліції простежуються в Донецькій області**, де баланс становить +42% (проти +29% у середньому для всіх регіонів; у цьому регіоні також просто помітно більше тих, хто задоволений діяльністю – 61% проти 54%). Разом з цим, помітно гірші оцінки – серед респондентів Одеської області (баланс +16% проти 29%) і м. Києва (+19% проти +29%).

Діаграма 7.6.2-1

Задоволеність діяльністю Патрульної поліції

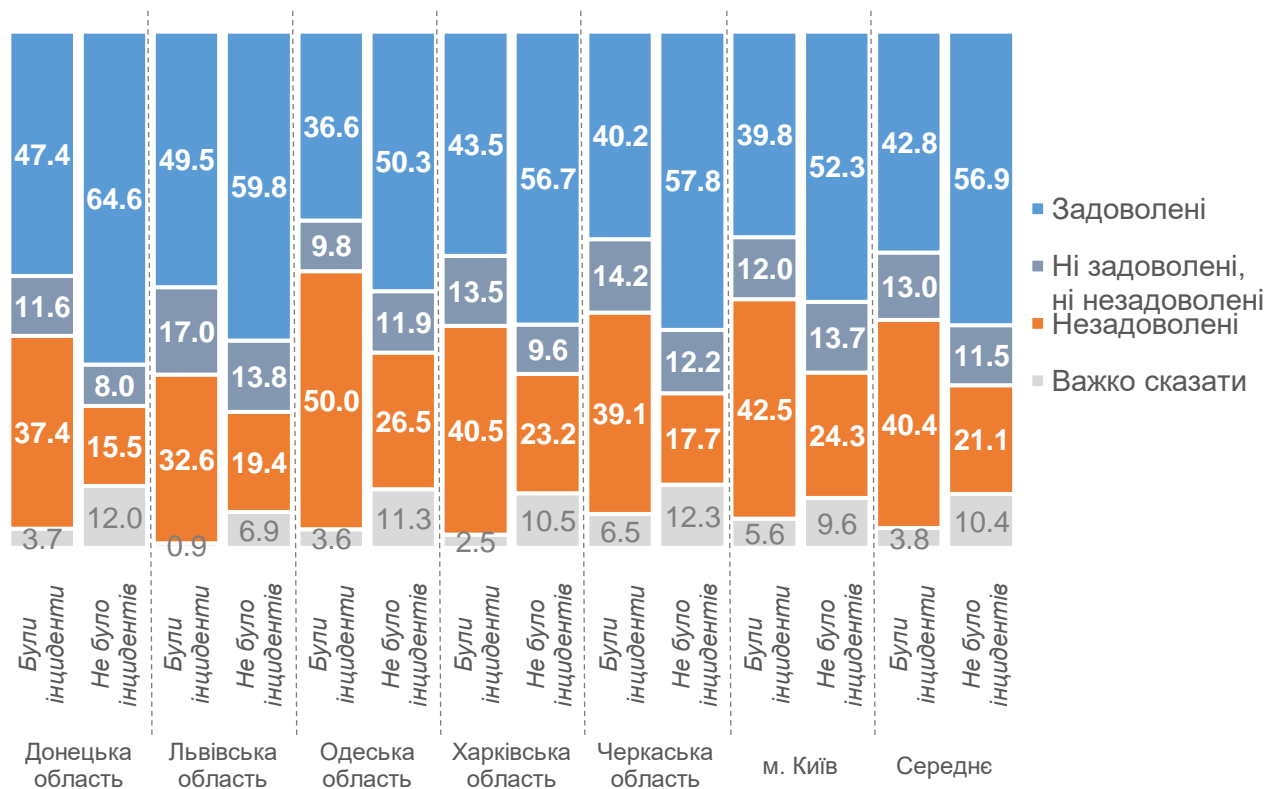

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Патрульної поліції у Вашому регіоні?

У всіх регіонах спостерігається тенденція, що респонденти, які самі або чиї члени домогосподарства мали інциденти, що могли бути у сфері Патрульної поліції, гірше оцінюють діяльність Патрульної поліції у своєму регіоні.

Діаграма 7.6.2-2

Задоволеність діяльністю Патрульної поліції залежно від досвіду за останні 3 роки

Запитання: Ви загалом задоволені чи не задоволені діяльністю Патрульної поліції у Вашому регіоні?

Сприйняття окремих аспектів діяльності Патрульної поліції демонструє приблизно подібні тенденції в регіонах: більшість респондентів вважають, що з Патрульною поліцією легко зв'язатися, що вона швидко реагує у випадку ДТП і що вона знає, як ловити порушників правил. Водночас, респонденти м. Києва помітно гірше оцінюють швидкість реагування: серед них 58% погоджуються з такою оцінкою проти 70% у середньому для всіх регіонів (водночас не погоджуються – 29% проти 15% у середньому). У Черкаській області респонденти дещо гірше оцінюють, наскільки Патрульна поліція знає, як ловити порушників правил (61% проти 68%).

У випадку того, чи беруть співробітники Патрульної поліції хабарі, від чверті до третини погоджуються з цим. Причому, порівняно з іншими регіонами помітно більше з цим погоджуються респонденти Одеської області (41% проти 31% у середньому для всіх регіонів), помітно менше – респонденти Донецької області (22% проти 31%).

Таблиця 7.6.2-1

Оцінка окремих аспектів діяльності Патрульної поліції
% погоджуються і не погоджуються з твердженням

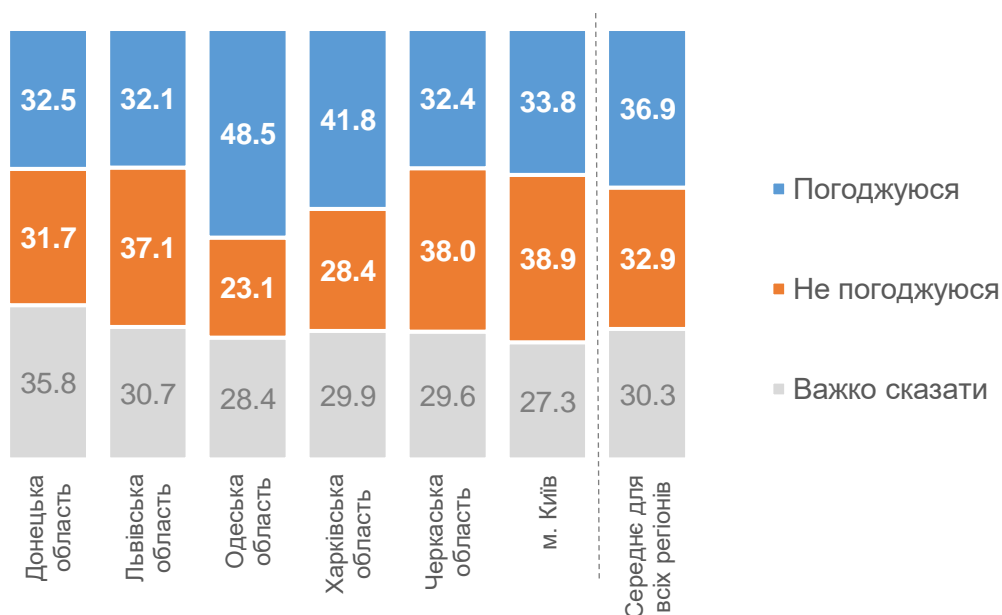
<i>% у стовпчику</i>	Донецька область	Львівська область	Одеська область	Харківська область	Черкаська область	м. Київ	Середнє для всіх регіонів
Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з наступними твердженнями щодо Патрульної поліції у Вашому регіоні?							
3 Патрульною поліцією легко зв'язатися							
Погоджуюся	69.4	75.1	65.5	70.6	73.1	71.4	70.9
Не погоджуюся	7.6	7.6	13.6	7.9	6.4	11.2	9.1
Патрульна поліція швидко реагує у випадку дорожньо-транспортних пригод							
Погоджуюся	71.0	77.6	67.4	72.8	73.8	57.6	70.0
Не погоджуюся	8.5	11.2	20.9	12.3	10.8	28.7	15.4
Патрульна поліція знає, як ловити людей, які порушують правила дорожнього руху							
Погоджуюся	70.2	73.4	68.7	68.0	60.6	66.7	67.9
Не погоджуюся	12.1	16.6	18.2	17.1	19.5	22.3	17.6
Співробітники Патрульної поліції беруть хабарі							
Погоджуюся	22.2	31.0	41.2	32.9	27.3	33.5	31.4
Не погоджуюся	31.9	31.9	23.4	27.8	33.3	32.8	30.2

На Діаграмі нижче наведені дані щодо того, чи погоджуються респонденти, які мали досвід контактів з Патрульною поліцією, з твердженням «Співробітники Патрульної поліції беруть хабарі». Ситуація доволі близька у більшості регіонів, де 1 з 3 таких респондентів погоджуються з твердженням. У той же час, жителі Одеської області більш скептичні з цього питання. У цій області 48.5% погоджуються, що співробітники Патрульної поліції беруть хабарі (проти 37% у середньому для всіх регіонів).

Діаграма 7.6.2-3

Співробітники Патрульної поліції беруть хабарі

% серед тих, хто особисто / члени домогосподарства контактували з Патрульною поліцією за останні 3 роки

Запитання: Якою мірою Ви погоджуєтеся чи не погоджуєтеся з наступними твердження щодо Патрульної поліції у Вашому регіоні?

ДОДАТОК А. СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОФІЛЬ РЕСПОНДЕНТІВ

А.1 Донецька область

Таблиця А.1.1

Соціально-демографічний профіль респондентів Донецької області в цілому і респондентів за статтю, віком і типом населеного пункту

% у стовпчику	У цілому	Стать		Вік				Тип населеного пункту			
		Чоловік	Жінка	18-29	30-44	45-59	60+	Велике місто	Середнє місто	Маленьке місто / СМТ	Село
n	1000	445	555	121	294	255	330	504	121	224	151
Похибка при ДІ 95% і р=0.5	3.5	5.1	4.6	9.8	6.3	6.8	5.9	4.8	9.8	7.2	8.8
Стать											
Чоловік	44.5	---	---	52.9	51.0	45.1	35.2	54.6	33.1	29.9	41.7
Жінка	55.5	---	---	47.1	49.0	54.9	64.8	45.4	66.9	70.1	58.3
Вік											
18-29 років	12.1	14.4	10.3	---	---	---	---	16.9	5.8	4.9	11.9
30-44 років	29.4	33.7	25.9	---	---	---	---	35.7	28.9	19.6	23.2
45-59 років	25.5	25.8	25.2	---	---	---	---	25.2	24.8	25.9	26.5
60+ років	33.0	26.1	38.6	---	---	---	---	22.2	40.5	49.6	38.4
Тип населеного пункту											
Обласний центр	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Велике місто (50 тис. і більше)	50.4	61.8	41.3	70.2	61.2	49.8	33.9	---	---	---	---
Середнє місто (20-49 тис.)	12.1	9.0	14.6	5.8	11.9	11.8	14.8	---	---	---	---
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	22.4	15.1	28.3	9.1	15.0	22.7	33.6	---	---	---	---
Село	15.1	14.2	15.9	14.9	11.9	15.7	17.6	---	---	---	---
Освіта											
Повна середня і нижча	25.8	25.4	26.1	29.8	21.8	21.6	31.2	21.2	24.0	28.6	38.4
Середня спеціальна	37.6	34.4	40.2	24.0	32.7	40.4	44.8	33.1	38.8	43.3	43.0
Вища	36.4	40.0	33.5	46.3	45.2	38.0	23.6	45.2	37.2	28.1	18.5
Важко сказати	0.2	0.2	0.2	0.0	0.3	0.0	0.3	0.4	0.0	0.0	0.0
Національність											
Українець	77.6	73.9	80.5	90.9	81.3	69.8	75.5	76.0	74.4	83.0	77.5
Росіянин	14.3	15.3	13.5	5.0	12.2	19.6	15.5	16.3	22.3	9.4	8.6
Інша	5.4	7.4	3.8	3.3	4.1	6.7	6.4	4.6	1.7	4.9	11.9
Важко сказати	2.7	3.4	2.2	0.8	2.4	3.9	2.7	3.2	1.7	2.7	2.0
Мова спілкування вдома											
Українська	7.1	5.4	8.5	5.0	3.4	7.1	11.2	2.0	7.4	9.4	20.5

% у стовпчику	У цілому	Стать		Вік				Тип населеного пункту			
		Чоловік	Жінка	18-29	30-44	45-59	60+	Велике місто	Середнє місто	Маленьке місто / СМТ	Село
Російська	67.9	68.1	67.7	70.2	79.3	68.6	56.4	76.8	71.1	60.7	46.4
Українська і російська	23.6	23.8	23.4	24.0	16.7	22.4	30.6	20.0	20.7	29.0	29.8
Інша	1.2	2.2	0.4	0.8	0.7	1.6	1.5	1.0	0.8	0.4	3.3
Важко сказати	0.2	0.4	0.0	0.0	0.0	0.4	0.3	0.2	0.0	0.4	0.0
Рід занятя											
Робітник	15.2	22.0	9.7	17.4	26.9	19.2	0.9	17.3	14.9	9.8	16.6
Службовець	8.2	7.6	8.6	13.2	11.2	11.4	1.2	9.7	7.4	6.3	6.6
Спеціаліст	14.7	17.8	12.3	19.8	24.1	17.3	2.4	19.4	14.9	8.9	7.3
Підприємець, самозайнятий	6.3	9.0	4.1	11.6	9.2	7.1	1.2	7.9	5.8	5.4	2.6
Армія, поліція	0.9	1.6	0.4	3.3	0.7	1.2	0.0	1.6	0.0	0.4	0.0
Домашнє господарство	10.1	2.0	16.6	8.3	20.4	11.8	0.3	8.9	10.7	8.5	15.9
Пенсіонер	38.2	33.7	41.8	4.1	3.1	23.1	93.6	27.0	43.0	54.5	47.7
Студент	2.1	2.9	1.4	15.7	0.7	0.0	0.0	3.0	1.7	1.3	0.7
Безробітний	4.0	3.4	4.5	6.6	3.7	8.2	0.0	4.8	1.7	4.5	2.6
Важко сказати	0.3	0.0	0.5	0.0	0.0	0.8	0.3	0.4	0.0	0.4	0.0
Рівень достатку**											
Дуже низький	23.2	15.5	29.4	7.4	13.3	21.2	39.4	15.5	19.8	34.8	34.4
Низький	26.6	21.1	31.0	16.5	21.8	32.2	30.3	23.4	25.6	29.0	34.4
Нижче середнього	21.0	23.1	19.3	33.1	25.5	18.4	14.5	23.8	21.5	19.2	13.9
Середній	15.5	19.1	12.6	19.0	22.1	17.3	7.0	19.8	19.0	8.5	8.6
Високий	11.4	17.5	6.5	21.5	16.0	8.6	5.8	14.9	12.4	6.7	6.0
Важко сказати	2.3	3.6	1.3	2.5	1.4	2.4	3.0	2.6	1.7	1.8	2.6

* Службовець – заняття нефізичною працею, що не вимагає вищої освіти. Спеціаліст – заняття нефізичною працею, що вимагає вищу освіти.

** Дуже низький – Змушені економити на харчуванні; Низький – Вистачає на харчування. Для придбання одягу, взуття потрібно заощаджувати або позичати; Нижче середнього – Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок, як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос, потрібно заощаджувати або позичати; Середній – Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання дорогих речей (таких як пральна машина, холодильник) потрібно заощаджувати або позичати; Високий – Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок, як машина, квартира, потрібно заощаджувати або позичати або будь-які необхідні покупки можу зробити в будь-який час.

Таблиця А.1.2

Соціально-демографічний профіль респондентів Донецької області за освітою, національністю і мовою спілкування вдома

% у стовпчику	Освіта			Національність			Мова спілкування вдома		
	Повна середня / нижча	Середня спеціальна	Вища	Українець	Росіянин	Інша	Українська	Російська	Обидві
n	258	376	364	776	143	54	71	679	236
Похибка при ДІ 95% і р=0.5	6.7	5.6	5.7	3.9	9.0	14.7	12.8	4.1	7.0
Стать									
Чоловік	43.8	40.7	48.9	42.4	47.6	61.1	33.8	44.6	44.9
Жінка	56.2	59.3	51.1	57.6	52.4	38.9	66.2	55.4	55.1
Вік									
18-29 років	14.0	7.7	15.4	14.2	4.2	7.4	8.5	12.5	12.3
30-44 років	24.8	25.5	36.5	30.8	25.2	22.2	14.1	34.3	20.8
45-59 років	21.3	27.4	26.6	22.9	35.0	31.5	25.4	25.8	24.2
60+ років	39.9	39.4	21.4	32.1	35.7	38.9	52.1	27.4	42.8
Тип населеного пункту									
Обласний центр	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Велике місто (50 тис. і більше)	41.5	44.4	62.6	49.4	57.3	42.6	14.1	57.0	42.8
Середнє місто (20-49 тис.)	11.2	12.5	12.4	11.6	18.9	3.7	12.7	12.7	10.6
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	24.8	25.8	17.3	24.0	14.7	20.4	29.6	20.0	27.5
Село	22.5	17.3	7.7	15.1	9.1	33.3	43.7	10.3	19.1
Освіта									
Повна середня і нижча	---	---	---	25.8	28.0	20.4	26.8	24.0	31.4
Середня спеціальна	---	---	---	37.9	32.9	42.6	33.8	37.6	39.4
Вища	---	---	---	36.2	39.2	37.0	39.4	38.3	29.2
Важко сказати	---	---	---	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
Національність									
Українець	77.5	78.2	77.2	---	---	---	98.6	71.9	90.3
Росіянин	15.5	12.5	15.4	---	---	---	0.0	19.6	4.2
Інша	4.3	6.1	5.5	---	---	---	0.0	5.7	3.0
Важко сказати	2.7	3.2	1.9	---	---	---	1.4	2.8	2.5
Мова спілкування вдома									
Українська	7.4	6.4	7.7	9.0	0.0	0.0	---	---	---
Російська	63.2	67.8	71.4	62.9	93.0	72.2	---	---	---
Українська і російська	28.7	24.7	19.0	27.4	7.0	13.0	---	---	---
Інша	0.8	1.1	1.6	0.5	0.0	14.8	---	---	---
Важко сказати	0.0	0.0	0.3	0.1	0.0	0.0	---	---	---
Рід занять									
Робітник	20.2	18.1	8.8	14.6	16.8	16.7	9.9	15.9	15.7
Службовець	8.1	9.8	6.6	9.1	5.6	1.9	5.6	8.4	8.5

% у стовпчику	Освіта			Національність			Мова спілкування вдома		
	Повна середня / нижча	Середня спеціальна	Вища	Українець	Росіянин	Інша	Українська	Російська	Обидві
Спеціаліст	1.6	5.9	32.7	14.9	14.0	11.1	12.7	17.1	8.1
Підприємець, самозайнятий	3.5	5.6	9.1	6.2	4.9	9.3	4.2	7.5	3.0
Армія, поліція	0.8	0.3	1.6	1.0	0.7	0.0	1.4	0.4	2.1
Домашнє господарство	10.1	11.2	9.1	10.4	7.0	14.8	4.2	11.0	9.7
Пенсіонер	50.0	42.8	25.3	36.7	46.2	42.6	57.7	32.4	47.9
Студент	2.7	0.8	3.0	2.4	0.7	1.9	1.4	2.4	1.7
Безробітний	3.1	4.8	3.8	4.3	4.2	1.9	2.8	4.4	3.4
Важко сказати	0.0	0.8	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0
Рівень достатку**									
Дуже низький	34.9	26.6	11.5	23.7	21.7	25.9	28.2	21.4	27.1
Низький	31.0	29.0	21.2	25.9	28.7	24.1	42.3	24.9	26.3
Нижче середнього	18.2	18.1	26.1	22.3	16.1	20.4	16.9	22.4	19.1
Середній	7.8	15.7	20.6	14.9	19.6	11.1	8.5	16.3	16.1
Високий	5.8	8.0	19.0	11.9	10.5	13.0	4.2	12.5	9.7
Важко сказати	2.3	2.7	1.6	1.3	3.5	5.6	0.0	2.5	1.7

* Службовець – заняття нефізичною працею, що не вимагає вищої освіти. Спеціаліст – заняття нефізичною працею, що вимагає вищу освіту.

** Дуже низький – Змушені економити на харчуванні; Низький – Вистачає на харчування. Для придбання одягу, взуття потрібно заощаджувати або позичати; Нижче середнього – Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок, як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос, потрібно заощаджувати або позичати; Середній – Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання дорогих речей (таких як пральна машина, холодильник) потрібно заощаджувати або позичати; Високий – Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок, як машина, квартира, потрібно заощаджувати або позичати або будь-які необхідні покупки можу зробити в будь-який час.

**Соціально-демографічний профіль респондентів Донецької області за родом
занять і рівнем достатку**

% у стовпчику	Рід занять								Рівень достатку**				
	Робітник	Службовець*	Спеціаліст*	Підприємець, самозайнятий	Домашнє господарство	Пенсіонер	Студент ¹	Безробітний ¹	Дуже низький	Низький	Нижче середнього	Середній	Високий
n	152	82	147	63	101	382	21	40	232	266	210	155	114
Похибка при Ді 95% і p=0.5	8.7	11.9	8.9	13.6	10.7	5.5	23.5	17.0	7.1	6.6	7.4	8.7	10.1
Стать													
Чоловік	64.5	41.5	53.7	63.5	8.9	39.3	61.9	37.5	29.7	35.3	49.0	54.8	68.4
Жінка	35.5	58.5	46.3	36.5	91.1	60.7	38.1	62.5	70.3	64.7	51.0	45.2	31.6
Вік													
18-29 років	13.8	19.5	16.3	22.2	9.9	1.3	90.5	20.0	3.9	7.5	19.0	14.8	22.8
30-44 років	52.0	40.2	48.3	42.9	59.4	2.4	9.5	27.5	16.8	24.1	35.7	41.9	41.2
45-59 років	32.2	35.4	29.9	28.6	29.7	15.4	0.0	52.5	23.3	30.8	22.4	28.4	19.3
60+ років	2.0	4.9	5.4	6.3	1.0	80.9	0.0	0.0	56.0	37.6	22.9	14.8	16.7
Тип населеного пункту													
Обласний центр	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Велике місто (50 тис. і більше)	57.2	59.8	66.7	63.5	44.6	35.6	71.4	60.0	33.6	44.4	57.1	64.5	65.8
Середнє місто (20-49 тис.)	11.8	11.0	12.2	11.1	12.9	13.6	9.5	5.0	10.3	11.7	12.4	14.8	13.2
Маленьке місто (до 20 тис.) / СМТ	14.5	17.1	13.6	19.0	18.8	31.9	14.3	25.0	33.6	24.4	20.5	12.3	13.2
Село	16.4	12.2	7.5	6.3	23.8	18.8	4.8	10.0	22.4	19.5	10.0	8.4	7.9
Освіта													
Повна середня і нижча	34.2	25.6	2.7	14.3	25.7	33.8	33.3	20.0	38.8	30.1	22.4	12.9	13.2
Середня спеціальна	44.7	45.1	15.0	33.3	41.6	42.1	14.3	45.0	43.1	41.0	32.4	38.1	26.3
Вища	21.1	29.3	81.0	52.4	32.7	24.1	52.4	35.0	18.1	28.9	45.2	48.4	60.5
Важко сказати	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0
Національність													
Українець	74.3	86.6	78.9	76.2	80.2	74.6	90.5	82.5	79.3	75.6	82.4	74.8	80.7
Росіянин	15.8	9.8	13.6	11.1	9.9	17.3	4.8	15.0	13.4	15.4	11.0	18.1	13.2
Інша	5.9	1.2	4.1	7.9	7.9	6.0	4.8	2.5	6.0	4.9	5.2	3.9	6.1
Важко сказати	3.9	2.4	3.4	4.8	2.0	2.1	0.0	0.0	1.3	4.1	1.4	3.2	0.0
Мова спілкування вдома													
Українська	4.6	4.9	6.1	4.8	3.0	10.7	4.8	5.0	8.6	11.3	5.7	3.9	2.6
Російська	71.1	69.5	78.9	81.0	74.3	57.6	76.2	75.0	62.5	63.5	72.4	71.6	74.6
Українська і російська	24.3	24.4	12.9	11.1	22.8	29.6	19.0	20.0	27.6	23.3	21.4	24.5	20.2
Інша	0.0	1.2	1.4	3.2	0.0	1.8	0.0	0.0	1.3	1.5	0.5	0.0	2.6

% у стовпчику	Рід занять								Рівень достатку**				
	Робітник	Службовець*	Спеціаліст*	Підприємець, самозайнятий	Домашнє господарство	Пенсіонер	Студент ¹	Безробітний ¹	Дуже низький	Низький	Нижче середнього	Середній	Високий
Важко сказати	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0
Рід занять													
Робітник	---	---	---	---	---	---	---	---	11.6	16.5	17.6	12.3	15.8
Службовець	---	---	---	---	---	---	---	---	3.4	7.9	10.5	12.3	9.6
Спеціаліст	---	---	---	---	---	---	---	---	3.0	7.5	24.3	25.2	24.6
Підприємець, самозайнятий	---	---	---	---	---	---	---	---	2.6	3.0	6.7	6.5	20.2
Армія, поліція	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0	0.8	0.0	1.3	4.4
Домашнє господарство	---	---	---	---	---	---	---	---	10.8	14.3	6.7	12.9	3.5
Пенсіонер	---	---	---	---	---	---	---	---	62.9	44.7	27.1	20.0	17.5
Студент	---	---	---	---	---	---	---	---	0.4	0.8	2.9	5.2	3.5
Безробітний	---	---	---	---	---	---	---	---	5.2	3.8	4.3	4.5	0.9
Важко сказати	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0
Рівень достатку**													
Дуже низький	17.8	9.8	4.8	9.5	24.8	38.2	4.8	30.0	---	---	---	---	---
Низький	28.9	25.6	13.6	12.7	37.6	31.2	9.5	25.0	---	---	---	---	---
Нижче середнього	24.3	26.8	34.7	22.2	13.9	14.9	28.6	22.5	---	---	---	---	---
Середній	12.5	23.2	26.5	15.9	19.8	8.1	38.1	17.5	---	---	---	---	---
Високий	11.8	13.4	19.0	36.5	4.0	5.2	19.0	2.5	---	---	---	---	---
Важко сказати	4.6	1.2	1.4	3.2	0.0	2.4	0.0	2.5	---	---	---	---	---

* Службовець – заняття нефізичною працею, що не вимагає вищої освіти. Спеціаліст – заняття нефізичною працею, що вимагає вищу освіту.

** Дуже низький – Змушені економити на харчуванні; Низький – Вистачає на харчування. Для придбання одягу, взуття потрібно заощаджувати або позичати; Нижче середнього – Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок, як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос, потрібно заощаджувати або позичати; Середній – Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання дорогих речей (таких як пральна машина, холодильник) потрібно заощаджувати або позичати; Високий – Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок, як машина, квартира, потрібно заощаджувати або позичати або будь-які необхідні покупки можу зробити в будь-який час.